לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום א', ט"ו בסיון תשמ"ו, 22 ביוני 1986 / שנה מ"ג מס' 13068 / המחיר 73 אג' כולל מע"מ

מגעים בדרג „גבוה ביותר" בפרשת פולארד

מאת חנה איש־הורביץ וזליה שחורי, כתבות „על המשמר"

ניו־יורק. — ישראל וארה"ב מקיימות מגעים בדרג שהוגדר „גבוה ביותר" לשם ריכוך הרגעה והורדת הטון בפרשת פולארד בארה"ב, על כך סיפר לכתבים השר גד יעקבי ביום ששי בניו־יורק. השר הוסיף כי לדעתו רצוי שישראל תגביל את התבטאויותיה בעניין זה. גורמים יודעי דבר בירושלים אמרו אמש, כי לא ידוע להם על כל אישיות ישראלית בכירה העומדת לצאת לוושינגטון כדי להביא לרגיעה בפרשת פולארד. הפרסום על שיגור אישיות כזו היה בשבוע שעבר ב„ניו־יורק טיימס", מפי פקיד אמריקני.

אף־על־פי שהיועץ המשפטי של מחלקת המדינה האמריקנית אברהם סופר צפוי השבוע באיזור, הטילו פקידים בירושלים ספק, אם הוא ינצל את שהותו כדי לבוא לישראל ולתשאל את אלוף משנה אביעם סלע. למעשה העריכו הפקידים, כי תישאול כזה לא יתקיים.

נגיד בנק ישראל בודק הדרכים המשפטיות להדחת רקאנטי מדיסקונט

לפני הפרופ' ברונו עומדות שתי אפשרויות: השעייה מיידית, לפי סעיף 8, לשלושה חודשים – המתנה לחקיקת חוק בכנסת המחייב ביצוע המלצות ועדת בייסקי ● יו"ר דיסקונט, בהודעה פומבית ראשונה הכריז אתמול: איני יכול לקבל המסקנות – יישום דו"ח בייסקי פירושו עבורי הגלייה מישראל ● משקיפים סבורים שצפויה מערכה משפטית לא קלה

„לשחרר מחדש מדינת ישראל" – הפגנה נגד הקיצוניות הדתית – ידיעה בעמ' 2. צילום: ברוטמאן

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים ואייל שגב, כתבנו הכלכלי בת"א

נגיד בנק ישראל מיכאל ברונו נחוש בדעתו להביא לפי־טוריו של יו"ר מועצת הפועלים של בנק דיסקונט, רפאל רקאנטי, בהתאם להמלצות ועדת בייסקי. אך הנגיד ימתין כמה ימים עד לבירור משפטי של הדרכים להביא לפיטוריו של הבנקאי.

רקאנטי עצמו אמר ביום שישי שניסיון לפגוע בו יהיה ניסיון לפגוע במשפחתו. בראיון בטלוויזיה איים רקאנטי שמשפחתו תסתלק מניהול ומשליטה בבנק דיסקונט אם יכריחו אותו להתפטר. רקאנטי עמד על סרובו לקבל את המלצות ועדת בייסקי וציין שאינו יכול לקבל אותן שכן לא ניתנה לו זכות לערער עליהם.

(המשך בעמוד 2)

אסיפות הסברה נגד השמצתן של 3 פרקליטות

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר"

פרקליטי המדינה יערכו היום עיצומים ויגרמו להפסקות עבודה חלקיות להביא לשבושים בבתי המשפט. הפרקליטים נקראים על־ידי הועד הארצי של איגוד המשפטנים לאסיפות הסברה נוכח הפגיעות בשמן הטוב של פרקליטות בכירות במשרד המשפטים. יו"ר הועד הארצי ד"ר יוסף בן־אור טוען כי נגד שלוש העובדות, המשנה ליועץ המשפטי לממשלה יהודית קרפ, עוזרתו ליועץ המשפטי לממשלת יהודית צור, והמשנה לפרקליט המדינה דורית ביניש, נשף מסע להשמצות ורכילות זולה. כתבנו מציין כי לשוא הגיעו הטיפים כאשר ח"כ חיים דרוקמן (מורשה) האשים בעקיפין אחת מערכות הדין הבכירות בניהול פרשיית האוהבים עם אחד מאנשי השב"כ שעניינו תלוי ועומד בבית־משפט. למחאות של הפרקליטים הצטרף גם היועץ המשפטי לממשלה השופט יוסף חריש.

4½ שעות דן בג"צ בעתירה נגד ראש השב"כ

● עמוד 3

סכנת פיצוץ לעצרת הסוכנות הנפתחת היום

● עמוד 20 / צלצול מהיר — עמוד 2

עובדי המינהל בביה"ח בעפולה פותחים בשביתה

● עמוד 20

הושלם תיק הטיעונים לחזקה על טאבה

● עמוד 3

הרב וולקין נקנס על הפגנה בלתי־חוקית

● עמוד 19

בידיות באוויר נחלץ יו"ר הוועד נגד אלימות דתית מידי חרדים

קבוצת חרדים בירושלים ניסתה לקבוע עובדות בשטח וחסמה התנועה ברחוב בן מתתיהו – במרכז ירושלים – ע"י עגלות אשפה ● יו"ר הוועד נגד אלימות – אברהם פריד – שניסה לעבור במקום במכוניתו הותקף ונאלץ לירות באוויר ● נמשכת המתיחות: תמונות עירום וצלבי קרס בחוצות י־ם

מאת כתב „על המשמר" בי־ם

קבוצת חרדים גררה אתמול עגלות אשפה כדי לחסום את התנועה ברחוב יוסף בן מתתיהו במרכז העיר. פרשת התנועה ברחוב זה שנויה במחלוקת זה זמן רב ואתמול החליטו החרדים „לקבוע עובדות בשטח". אברהם פריד יו"ר הליגה למניעת אלימות חרדית המתגורר במקום, החליט לצאת ולנסוע עם מכוניתו. עד מהרה הוקף על־ידי חרדים שעצרו בעדו והוא שלף את אקדחו וירה באוויר כדי להניסם.

(המשך בעמוד 2)

חריש ישתתף הבוקר בישיבת ממשלה ויתייעץ אחר־כך עם פרס ושמיר

שר המשפטים מודעי חוזר היום ויזרז קבלת החלטה ● נבון: חקירה חייבת להיות ●שר־המשטרה: עדיפה חקירה בוועדת חקירה ממלכתית

סניף מפ"ם ירושלים מזמין אתכם:

עצרת המונית נגד הכפיה הדתית והאלימות החרדית

יום שני. 17:30. גן הי"ט.

לא לאלימות. בעד שלטון החוק.

מאת בצלאל עמיקם, כתב „על המשמר" וכתבי עתי"ם

„יום צפוף" מצפה היום ליועץ המשפטי יוסף חריש. חריש שהחליט להבריע בהקדם בפרשת ראש השב"כ, לאור ההשלכות החמורות שנודעות לה במישור הבטחוני ובמישור החברתי, עומד להשתתף הבוקר בישיבת הממשלה ולאחר מכן ייוועד להתייעצויות עם ראש הממשלה ועם ממלא מקומו.

חריש יקיים הבוקר פגישת עבודה עם שר־המשפטים יצחק מודעי שחזר בסוף השבוע מוושינגטון. השר מודעי כבר הכריז כי הוא תומך בחקירה לאלתר.

נבון: תהיה חקירה

„חקירה בעניין ראש השב"כ חייבת להיות. שאם לא כן לא יהיה לדבר סוף, יהיו הדלפות ופגיעה בבטחון" — אמר סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות יצחק נבון, במרצאתו ביום ו' במועדון המסחרי והתעשייתי בתל־אביב.

(המשך בעמוד 2)

הוא חייב ללכת

עקשנותו הבלתי־נלאית של רפאל ריקאנטי להמשיך ולנהל את בנק דיסקונט, על אפן וחמתן של המלצות ועדת בייסקי, מושרשת בפסיכולוגיה של האיש; אך הנכונות של חברי מועצת המנהלים וההנהלה של הבנק לתמוך בשיגיונותיו מצביעה על חולשת חדעת של קולקטיב נחולי־ציבורי, האמור לראות לנגד עיניו רק את טובת המוסד שאותו הוא מוביל ושבו הוא שולט. במבט מקרוב טמון בהתנהגות משונה זו, שאין לה תקבלה במערכות פתוחות ומתחדשות, המפתח להבנת כל התופעה של ויסות המניות הבנקאיות, ולא רק לתופעה זו. וכי מה היה אותו המעשה, אם לא עורה של אטומות ציבורית ועיוורון מוסרין הלא אותם חברי מועצת המנהלים (וההנהלה), המעניקים היום גיבוי לריקאנטי בסירובו העקרוני להתפטר, גם העדיפו שלא לדעת את האמת הערומה – אף בלי עלה תאנה – על אי־חוקיותו של תהליך ויסות המניות, ותמעשים האחרים שנגזרו ממנו, והמתועדים בדו"ח ועדת בייסקי בחומרה יתרה חוקא כלפי בנק דיסקונט. במקום שהאיש, המצוי בעמדת הפיקוד הבכירה ביותר, יהיה פתוח לביקורת ולשיתוף של נציגי הציבור, הופכים האחרונים למאריונטות בידיו הזריזות. כאשר הוא מסרב ללכת, הם רוקדים לפי חלילו; כאשר הוא מחליט להפר חוק, הם ממהרים לעשות את עצמם כמי שאינם רואים, אינם שומעים ואינם מריחים שום סירחון. כך מאבדת הפירמידה הניהולית והפיקודית את הגיונה, וכולה נעמדת על קודקודה: על ראשו של הראש.

אך העקשנות של רפאל ריקאנטי איננה גזורה מן השמיים; אפשר וצריך להביא עד מהרה לפיטוריו, על מנת שהמוסד שהוא עומד בראשו ישוב להפקד לפי קני־מידה ציבוריים מקובלים. האיומים המנוסים והגלויים שבאים מבין כתלי המוסד הזה כלפי הממשלה בפרט, והציבור התובע יישום החוק בכלל, מחייבים תגובה נמרצת, ללא דחייה: האם אנו מדינה שבה הממשלה היא השולטת, גם בבנק, או שאנו מדינה שבה הבנק שולט. גם בממשלה? זו התכרעה, ומן הראוי שתיעשה מיד.

הנגיד החדש של בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, צריך לחתוך מיד את הפלונטר בלי לתת לפרשה להסתבך סביב עצמה ולגיטול עוד ועוד ממשאבי המרץ הלאומי של כולנו. המגובלים בלאו הכי. את רפאל ריקאנטי יש להשעות מתפקידו הבכיר ביותר בבנק דיסקונט ולמנות אמר תמתיה לתקופת־מעבר. באותו פרק זמן תוכל הכנסת לקבל החוקים המסדירים את עניין הפיטורין של ראש מוסד בנקאי, שוועדת חקירה ממליצה כי ינטוש את תפקידו משום שסרח והפר כללי חוק מקובלים. במקביל יוכל גם טעוע המשפטי לממשלה לומר את דבריו, ואם יקרא היטב בדו"ח ועדת בייסקי, ימצא בו כמה וכמה תיאורים הנוגעים לבנק דיסקונט, שיש בהם כדי לעורר את תשומת ליבו. לבסוף, מן החכרח ששליחי הציבור, שרפאל ריקאנטי כפוף לחם, יבחרו לו בצורה חד־משמעית מה דעתם על אחיזתו העקשה בכיסאו, ומה הנזק הנובע מכך למערכת שלה הוא אמור לדאוג מעוקף תפקידו.

עקרונות ברורים אלו יפים גם, בתיקוני נוסח מסויימים, לראשי מוסדות אחרים, לא־בנקאיים, וגם למי שהציבור הפקיד בידיהם את הפיקוח על ראשים אלו — את הזכות למנותם, להחליפם ולקרוא אותם לחוק ולסדר.

הפגנות נגד האלימות החרדית במוצ"ש וביום ב' בתל־אביב ובי־ם

היוזמים — מפ"ם ר"ץ ושינוי — זועמים על צעירי „העבודה", שבמקום להצטרף להפגנות הלכו לפגישה עם ח"כ שפירא

מאת יצחק שור ומוטי בסוק, כתבי „על המשמר"

הפגנות נגד האלימות החרדים והכפייה הדתית ייערכו במוצאי שבת וביום ב' בתל־אביב ובירושלים.

מחר בשעה 18.30 תיערך ברחבת מוזיאון תל־אביב הפגנה הקוראת להפרדת הדת מהמדינה.

מארגני ההפגנה, מפ"ם, ר"ץ ו„שינוי", מתחו ביקורת חריפה על חברי המשמרת הצעירה של „העבודה", שבמקום להצטרף להפגנה הלכו לפגישה עם ח"כ אברהם שפירא.

לדברי המארגנים, ככל הנראה חוששים חברי המשמרת הצעירה מתגובת ראש מפלגתם, ובכל מקרה הם לא נוקטים בצעד המתחייב מהביקורת שהביעו כלפיו בישיבת המרכז.

ועדים להגנה על הציבור

ביוזמת מפ"ם, ר"ץ, „שינוי", הליגה נגד כפייה דתית, היהדות הריפורמית ותנועות הנוער תיערך ביום ב' בשעה 17.30 בגן היאט, מול המשביר המרכזי בירושלים, עצרת נגד האלימות החרדית והכפייה הדתית. על כך מסר אתמול במסיבת עיתונאים יו"ר סניף מפ"ם בבירה, נחום סולו.

במהלך העצרת יוריעו המארגנים כי יקימו בכל חלקי העיר ועדים להגנה על הציבור מפני הכפייה והאלימות החרדית. העצרת, הדגיש סולו, תגנה כל אלימות מצד גורמים קיצוניים כלשהם ותקרא לא לאלימות וכן לשלטון החוק.

בעצרת ישאו דברים ח"כ ו. שם־טוב (מפ"ם) ח"כ מ. בראון (ר"ץ), פרופ' י. פורת („שינוי") עו"ד א. הופרט („הליגה"), הרב טוביה בן חורין (היהדות הריפורמית), דדה בן שטרית (חבר סיעת „ירושלים אחת" בעירייה), נציג צעירי העבודה ונציג תנועת הנוער. את העצרת ינחה חבר העירייה מטעם מפ"ם, איתן מלניק. לקראת העצרת יבצעו חברי תנועות הנוער פעולות הסברה, ובכלל זה שיפוץ סמלי של תחנות אוטובוסי שרופות.

הציונים מאבדים את ירושלים

פרופ' יהושע פורת („שינוי") אמר לעיתונאים, כי להערכתו הולך הציבור הציוני ומאבד את ירושלים, ובירושלים הולך ונוצר רוב ערביי חרדי. הכניעה לכפייה הדתית מחישה תהליך זה. צעירים בורחים לתל־אביב משום שהעיר משותקת בסופי שבוע. לדבריו, תיעצר האלימות רק אם תוקם נגדה חומה בצורה.

א. הופרט אמר, שבירת ישראל הולכת ונהפכת לבירת אגודת ישראל. את מקום החומה שחצצה בין העיר הערבית והיהודית לפני 19 שנים תופסת עתה חומה של שרשראות ומחסומי משטרה בין הצפון החרדי המתפשט והדרום החילוני הנסוג.

מפגשי נוער חילוניים־דתיים

הרב טוביה בן־חורין אמר, שסובלנות ללא חקיקה לא תועיל. דרושה הפרדת ההלכה מן המדינה. ברוח דומה דיבר גם נציג ר"ץ, ש. לקר. הדוברים במסיבת העיתונאים הביעו זעזועים משריפת ספרי התורה.

נציגת תנועות הנוער, שקמה מקיבוץ דליה, מסרה לעיתונאים, שהוקם מטה של מועצת תנועות הנוער, אשר מארגן מפגשי נוער חילוניים־דתיים, „כדי להדוף אלימות ושנאה".

„נאמני תורה ועבודה" קראו אתמול לציבור הדתי הציוני ולמנהיגיו לתת ביטוי ברור לכך שרוב הדתיים אינה דרכם ולעשות להפסקת חילול השם.

חברי „החזית המזרחית", תנועה של אנשי השכונות, הפגינו אתמול נגד האפרטהייד מול שגרירות דרום־אפריקה בתל־אביב (צילום: אילן אוסנצרייבר/י.פ.פ.א.)

ביקורת חצות

כוכב בלי פוזות

שני דברים חשובים למדנו אמש בהופעתם של אודריאן בילו ולהקתו „הרובים". א. שבעצם צריך לומר בורים ולא רובים — כך התעקש בילו במהלך ההופעה לתרגם את שם להקתו לעברית עד שהעירו לו ותיקנו לו בהפסקה. ב. שקוראים לו בלה, כמו קט בלו, ההיא מהמערכון המפורסם. עכשיו אנחנו יודעים.

בלו ולהקתו, ארבעה ג'נטלמנים אמריקניים נעימי סבר, כבר שכחו מתי זכו את הקולג' מוכשרים מאוד. הם מנגנים רוקנרול אמריקני מאוד שמזכיר הרבה להקות אחרות, אבל הוא חביב ופשוט וקליט מאוד.

בלו לא משחק את הכוכב. אף־על־פי שאמש הוכיח מדוע הוא נחשב לאחד הגיטריסטים הטובים בעולם. הוא לא נתן הרגשה של סופר־סטאר ומלווים. בלו מאפשר גם לרוב פטרס ידידו, גיטריסט ומזמר הלהקה, להתבטא על הבמה וגם פטרס יודע היטב את מלאכתו. יש תחושה של הרכב המוגמר, שיורע ונהנה לנגן יחד וזה עושה לו טוב לנגן יחד. וזה עשה טוב לקהל להאזין להם, גם אם נושאי השירים היו ברובם נאיבים למדי — שלום, חברים, משפחה, שימור הסביבה.

את סיום המופע לא נשכח זמן רב. בלו ופטרס עושים פארודיה על ג'ימי הנדריקס ומנגנים בשיניים על מיתרי הגיטרה. אחר־כך, כהדרן, הם גם מבצעים קטע של הנדריקס עצמו. הם ירדו לקהל ולחצו ידיים.

לאלה שהחמיצו את המופע אמש תינתן הזדמנות ליהנות מאודריאן בלו ולהקתו ביום שני במועדון „ליקוויר". לא להחמיץ.

עופר ניר

„באר־מילכה" — היאחזות בלב ישימון עויין

מאת אבי בניהו. כתב „על המשמר"

בלב איזור הדיונות ברמת־הנגב במרחק של 100 מטרים מקו הגבול החדש עם מצרים עלתה אתמול על הקרקע היאחזות הנח"ל „באר־מילכה". ההאחזות אמורה להתאורח בעוד מספר שנים על־ידי מתישבים מתנועת המושבים, ועד אז היא תוחזק על־ידי גרעיני הנח"ל של הקיבוץ הארצי.

„באר־מילכה" שוכנת בסמוך להאחזות הנח"ל אמ"תי של השומר־הצעיר. באיזור זה של דיונות ותנאי מזג־אויר קשים ביותר, היו בעבר מספר נסיונות נפל להקמת ישובים חקלאיים. ועתה שב הנח"ל ומנסה לתקוע יתד במקום.

בטקס האיזרוח אתמול השתתפו מפקד הנח"ל תא"ל יורם גלברע שאמר: „ב־1953 נעשו מספר נסיונות להאחז באיזור זה בישובים קציעות, בארותיים ועזר. הישובים לא החזיקו מעמד בשל המחסור במים והיום הנח"ל הולך שוב בראש המחנה".

ראש אגף הנוער והנח"ל במשרד הבטחון אריה שמחוני התייחס בדבריו למשמעות הקמת ישוב סמוך לקו הגבול עם מצרים: „הנח"ל עומד להקים פס ירוק של שלום בינינו לבין שכנינו בקו הארוך בין רפיח לאילת. אתם עושים הסטוריה לא פחות מ„השומר" הבילו"יים ומייבשי הביצות" אמר שמחוני.

ל־50 חברי גרעין „זיקה" של השומר־הצעיר המחזיקים בהיאחזות. האחזות הנח"ל „באר־מילכה" מכוסטת כעת על גדירק שבו מגדלים פלפלים וחצילים ועל משק חי קטן. „התנאים קשים יש סופות חול גדולות, אבל אנחנו נחזיק מעמד" אמר מפקד ההאחזות סג"מ עמוס.

לנסיון ההתיישבות החדש ברמת הנגב לא הגיעו אתמול נציגי הממשלה והסוכנות היהודית. „הם עסוקים מאוד ולא יכלו להתפנות", אמרו נציגיהם.

משרד־החינוך יציע לתבוע מנהל שיערוך מבחני מיון

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

מנהל מחוז ירושלים במשרד־החינוך, ד"ר יוסף יונאי, אמר לכתבנו שיציע להורים לתבוע לדין את מנהל הגמנסיה רחביה, שמואל מיכאלי, אם יערוך ב־1.7.86 מבחני מיון ל־280 בוגרי כיתות ו' בבתי־ספר יסודיים שילמדו בתשמ"ז בחטיבת הביניים ברחביה.

במכתב שכתב ד"ר יונאי לאחת האמהות הוא קובע, כי אין מקום לבחינות מיון במעבר מכיתה ו' לכיתה ז' בחטיבה, משום שבית־הספר היסודי מעביר את כל המידע על התלמידים לרשות המורים בחטיבה. בעמדתו מסתמך ד"ר יונאי על דו"ח ועדת הפרופ' גאשי לבדיקת מבחני הכושר הקבוצתיים. דו"ח זה קבע, שאין צורך במבחני מיון כלשהם לקראת כניסתם של תלמידים לחטיבת הביניים.

ישקול העמדתו לדין

לשאלת כתבנו השיב מנהל הגמנסיה, ש. מיכאלי, כי אין הוא זקוק לאישור מאדם כלשהו כדי לערוך מבחני הישגים לתלמידים שילמדו בבית־ספרו. ללא מבחנים אלה לא יידע כיצד למיין את התלמידים לכיתות ולהקבצות.

לשאלה אחרת השיב מיכאלי, כי סירב למסור למחנכים ביסודיים את חומר הבחינה, משום שהחומר וזה לתוכנית הלימודים ואין צורך להתכונן.

יונאי אמר, שאם מיכאלי יערוך את המבחנים חרף הנחיות המשרד, ישקול הסרת הפיקוח מבית־הספר או העמדת מיכאלי לדין משמעתי.

אשה נהרגה ו־2 נפצעו קשה בתאונה

אשה נהרגה ובעלה נפצע קשה, וכן נפצע קשה נהג המכונית, בתאונת דרכים שאירעה אתמול בשעה 10 בבוקר בכביש החוף ליד מיכללת לוינסקי בתל־אביב.

מכונית „פיאט־124", שבה נסעו הבעל ואשה לכיוון חיפה, נפגעה על־ידי מכונית „סובארו", אשר סטתה ועברה את שטח ההפרדה בכביש. האשה, בת 42, מרחובות, נפצעה קשה והועברה לבית־חולים „איכילוב" בתל־אביב, שם נפטרה בשעות הערב מפצעיה.

בעלה ונהג מכונית ה„סובארו" מאושפזים ב„איכילוב" ומצבם מוסיף להיות קשה. (עתי"ם)

האוניברסיטאות: לבטל חובת הבחינה בציונות ובאזרחות

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

נציגי ועדת הקבלה הבין־אוניברסיטאית, בראשותו של פרופ' א. כוכבא, עומדים על דעתם, כי אין מקום לחובת בחינת בגרות בציונות ובאזרחות (תולדות ישראל בדורות האחרונים ואושיות המשטר הדמוקרטי).

בדיונים שנערכו עם ראשי המזכירות הפדגוגית אמרו נציגי ועדת כוכבא, שאם שר־החינוך והתרבות, יצחק נבון, יחבע הנהגת חובת הבחינה במקצוע זה, הם יתבעו שתונהג חובת בחינה גם במקצוע נוסף מתחום מדעי הטבע. נציגי האוניברסיטאות סבורים שחובת בחינה בשלושה מקצועות, עברית אנגלית ומתמטיקה, יכולה לתת לאוניברסיטאות מושג רחב ומעמיק די הצורך על יכולתו האקדמית של בוגר התיכון. אך בלחץ שר־החינוך והתרבות ... הסכימו נציגי האוניברסיטאות גם לחובת בחינה בתנ"ך. אלה הם ארבעת המקצועות המחייבים, היתר עומד לבחירה.

השבוע הקים השר נבון צוות מומחים של משרדו, בשיתוף עם נציגי האוניברסיטאות, שישלים את פרטי המתכונת החדשה של בחינות הבגרות. מתכונת זאת תונהג, אם תושג הסכמה בין המשרד לאוניברסיטאות, בעוד שלוש שנים.

השר נבון עשוי לחזור בו מתוכנית השינויים החדשה אם ועדת כוכבא תתעקש שלא להנהיג חובת בחינת בגרות בציונות ובאזורחות.

חקלאות באלסקה יש בזה כסף.

עומדת לצאת קבוצה לצורך הקמת חווה חקלאית גדולה על גדות הנהר YOKON במדינת אלסקה

אם אתה צעיר/ה חרוץ/ת בעל רקע חקלאי ו/או מכאני ורוצה להנות מתנאי שכר מצויינים

נא להתקשר: 03-735763

החל מ־18.00 בערב בימים א־ה

* אין מודעה זו מהווה הזמנה או התחייבות למתן משרה או תפקיד כל שהוא.

צור קורא להרחיב עזרת הקיבוצים לעולי אתיופיה

מאת אתי רונאל, כתבת „על המשמר"

שר הקליטה יעקב צור קרא אתמול לתנועה הקיבוצית להרחיב את מעורבות הקיבוצים בקליטתם החברתית של עולי אתיופיה. „הבעייה המרכזית המעיקה על העולים היתה ונשארה ניתוקם מבני משפחתם שנותרו באתיופיה, והעובדה שלמעלה מ־30 אחוז מהמשפחות הן חד־הוריות, מקשה על התגלותם של העולים." — אמר השר במפגש עם כ־30 רכזי קליטה מעילים ומתנדבים של התנועה הקיבוצית בתל־אביב.

במפגש נדונו הדרכים ליצירת קשר עם העולים, שהם מופנמים מאוד וזקוקים להתיחסות אישית, עצה ושיחה יותר מאשר לאירועים המוניים מאורגנים. ולכן, רצוי היה שכל משפחת עולים תאומץ על־ידי משפחה־אחות בקיבוץ.

בדף המידע שחולק למשתתפי המפגש פרוטו פעולות חברי הקיבוצים עד כה: 29 מקיבוצי העמק מארגנים עבור עולי אתיופיה הגרים בעפולה כתות לימוד עברית להורים, קייטנות ומועדונים לילדים, איסוף בגדים וצעצועים וכיו"ב.

בבאר־שבע מועלים תלמידי שנת י"ג במועדוני העולים: בנתניה אימצו שמונה נערים ממוסד „רמות הפר" שמונה משפחות עולים.

גם בקרית־גת ובאשקלון מצפים כבר העולים לתוצאות המגעים עם קיבוצי התק"ם בעניינם.

37 נחקרו בפרשת חילול ספרי הקודש ביבנאל

מאת שלמה גלזר. כתב „על המשמר"

37 איש מהמושבה יבנאל ביניהם חבר הוועד יוסף קריטי, נחקרו במשטרה בד'שת חילול ספרי הקודש בתחילת השבוע, בבית־הספר הדתי ממלכתי במושבה. הם זומנו לחקירה בעקבות מידע שהגיע למשטרה מחוגים דתיים במקום.

אתמול ב־6 בערב התקיים טקס קבורת הספרים שחוללו בנוכחות שר־הפנים הרב פרץ שקרא לסובלנות ואהבת אחים. כ־200 איש נכחו במקום בזמן הטקס.

הקיבוץ הארצי · השומר הצעיר · הוועד הפועל

ישיבה מיוחדת של הוועד הפועל

תתקיים ביום רביעי 25.6.86, בשעה 9.00 באולם בבית הקיבוץ הארצי

סדר היום נשלח לקיבוצים

נא לדייק

מזכירות הקיבוץ הארצי

„לשחרר מחדש מדינת ישראל מידי מי שרוצים להצר חירות האדם"

קרא ח"כ גרנות בעצרת נגד הקיצוניות הדתית שנערכה ביוזמת מפ"ם, ר"ץ ושינוי

מאת ירון אליוסף, כתב „על המשמר"

כמה מאות מפגינים השתתפו אתמול בעצרת נגד האלימות החרדית ובעד הסובלנות שקיימו מפ"ם, ר"ץ ושינוי ברחבת מוזיאון תל-אביב. מזכ"ל מפ"ם, אלעזר גרנות אמר כי הוא מעביר מסר מרובע: „לחרדים, אני אומר כי מלחמת השחרור התחילה. אנו הולכים לשחרר מחדש את מדינת ישראל מידי מי שרוצים להצר חירות האדם. אנחנו נסדיר לעצמנו כל שכונה כל רחוב וכל בית שהם כבשו. למפד"ל הגיע רגע ההכרעה הם צריכים לבחור. יש מתרס ואי-אפשר לשבת משני צדדיו. לחילונים אומר — דעו שהוכרזה עלינו מלחמה ויש להשיב עליה. ולממשלת ישראל נאמר — נמאס לנו, איננו יותר בני ערובה בידיכם, אתם לא תעשו עלינו קנוניות קואליציוניות.

אין סיום

„חברת הכנסת שולמית אלוני מר"ץ אמרה: „אין סיום בין פושע לקורבנו יש לנו ממשלה רופפת ורופסת שבה כל אחד מהשותפים מטפח את הכוח השחור. עוד אמרה אלוני: הממשלה צריכה לנהוג בחרדים כמו בכל פושע ופורע אחר.

חבר הכנסת מרדכי וירשובסקי משינוי אמר: „השר פרץ מדבר על מלחמת תרבות. יש לנו אתו מלחמת כוכבים. אנחנו חיים על פלאנטות אחרות." עוד אמר וירשובסקי יש עדה אחת בישראל שאיננה חופשית לחיות בהתאם לאמונתה זו העדה היהודית.

העבודה השתמטה

ח"כ יוסי שריד סיפר כי ח"כ אברהם שפירא התקשר אליו והכחיש באוזניו כי אמר ששריד נותן גיבוי לאש"ף. „ח"כ שפירא אתה שקרן, אמר שריד. מי שאיננו נותן גיבוי לצה"ל נותן גיבוי לאש"ף. ח"כ שפירא איננו נותן גיבוי לצה"ל ולכן הוא נותן גיבוי לאש"ף. לצעירי מפלגת העבודה שלא נכחו בעצרת אמר שריד הם השתמטו. אני ראיתי אותם בקוצר ידם ובכלימתם. אנחנו, כמו מיכל בת-שאול, מסתכלים על שמעון פרס כאשר הוא מפזז ומקרקר לפני ארון האלוהים ובזים לו, כי בארון הזה לא נמצא אלוהים, בארון הזה נמצאים פרוש, שפירא והשר פרץ. אם החרדים לא מוכנים למות אתנו למה נרצה לחיות אתם. ח"כ יאיר צבן ממפ"ם שריכה אחריו אמר כי „זוהי איננה מלחמה של חילונים בדתיים, אלא מלחמת אור בבני חושך.

בני אור ובני חושך

„אי אפשר, אמר צבן, לקיים דו-קיום בין בני אור לבני חושך. כי דו-קיום כזה משמעותו כניעה של בני-אור לבני-החושך. מפלגת העבודה הוסיף צבן עושה פלסתר את עקרונותיה ונכנעת ומתרפסת בפני הסחטנות הדתית.

ח"כ צבן סיפר על סקר שערכה ד"ר מינה צמח ומכון „דחף" ממנו עולה כי שני-שלישים מהאוכלוסיה מבקשים הכרה בזרמים הלא אורתודוכסים: למעלה מ־60 אחוז שוללים את עמדת הרבנות בעניין יהודי אתיופיה; 54 אחוז תובעים שינוי הסטטוס-קוו בענייני דת ורק 34 אחוז מסכימים שגם בעתיד יישארו ענייני האישות בידי הרבנות הראשית. זהו מאבק דמוקרטי המבטא את רצון העם, אמר צבן. בסיום דבריו אמר צבן, רק אם יגבר כוחם של שלוש המפלגות שאירגנו הפגנה זו יתקדם המאבק להגשמת יעדים אלו.

מפ"ם, ר"ץ, שינוי

עוד דיברו הרב סמואלס — רב רפורמי, הסופר סמי מיכאל, פרופ' יהושע פורת ושושנה מילר. שמשרד הפנים מסרב להכיר בה כיהודיה מכיון שעברה גיור רפורמי. בעצרת השתתפו מאות אנשים ביניהם חברי השומר הצעיר, נוער מפ"ם. נוער ר"ץ אנשי שינוי ונציגים מוועד ההורים שבניהם חזרו בתשובה.

את העצרת פתח והינחה פרופ' יהודה באואר חבר קיבוץ שובל.

נגיד בנק ישראל בודק הדרכים

(סוף מעמוד א')

ברונו ובנק ישראל סרבו להגיב על הצהרות אלה. בבנק המרכזי הסתפקו באיזכור נאומו של הנגיד ביום רביעי בו דרש יישום המלצות ועדת בייסקי. אתמול הועלתה האפשרות שברונו יתייעץ עם היועץ המשפטי לממשלה כדי לברר את האפשרויות שעומדות בפניו בפרשת רקאנטי.

ברונו ניפגש ביום שישי עם שר-האוצר משה ניסים ועם מנכ"ל משרד האוצר עמנואל שרון. בתום הפגישה ניקבע שהנגיד ישתתף באופן קבוע בפגישות צוות השרים אשר ידון ביישום המלצות ועדות בייסקי. הצוות אמור להיפגש בעוד שבועיים.

לפני ברונו עומדות כרגע שתי אפשרויות: לנסות להפעיל את סעיף 8 לפקודות הבנקאות, המאפשרת לו להשעות את רקאנטי לשלושה חודשים ולמנות מנהל מורשה לבנק דיסקונט. לחליפין יכול ברונו לחכות עד לתום החקיקה בכנסת של הצעת החוק של ועדת ביקורת המדינה, אשר תאפשר לנגיד לפטר בנקאי אשר יסרב לקבל את המלצות ועדת החקירה.

אתמול הגן שר-מדע גדעון פת על זכותה של מועצת המנהלים של בנק דיסקונט לדחות המלצות ועדת בייסקי. מנגד אמרו כמה חברי הממשלה שהם יעלו היום בישיבה השבועית של הממשלה את פרשת בנק דיסקונט.

הגלייה מישראל

„יישום המסקנות של דו"ח בייסקי בתחום האישי פירושה לגבי כהגלייה מישראל" — אומר רפאל רקאנטי, יו"ר מועצת המנהלים ומנכ"ל בנק דיסקונט בתגובה פומבית ראשונה שפירסם אמש, מאז פירסום דו"ח מסקנות בייסקי.

רקאנטי אומר כי האיסור לצמיתות למלא את תפקידו במערכת הבנקאות בארץ ובחו"ל כמוה כהמלצה לעסוק במקצוע הבנקאות בגלות, מחוץ לישראל, שכן איש אינו מצפה ממנו כי בגילו יחליף מקצוע על מנת להמשיך ולמלא תפקידים במשק הישראלי. „איני רוצה לגלות. לא לשם כך עלה אבי עם משפחתו מסלוניקי לישראל" — אומר רקאנטי.

סילוק משפחתי מהבנק

הוא מציין גם כי העובדה שהוא עומד בראש משפחת רקאנטי בישראל, יש לה משמעות שונה מזו שניתן לייחס להמלצות ועדת בייסקי על הבנקים האחרים. „העברתי מתפקידי פירושה סילוקה של משפחת רקאנטי מבנק דיסקונט. משפחתי, והמוניטין שרכשה היא בטוחה לרבבות משקיעים הנותנים בה את אמונם. הללו ייפגעו אם יחול שינוי בבנק ובהנהלתו. איני סבור שהתפטרותי תשרת את טובת הבנק, בעלי מניותיו, ואת טובת המשק ולכן איני יכול למלא את המלצות הוועדה" הוא אומר.

פת תומך בדיסקונט

תמיכה ראשונה לעמדתם של אנשי דיסקונט מפי אישיות פוליטית היתה אתמול בדברים שנשא השר גדעון פת בפני כנס ארצי של מחוז המושבים של המפלגה הליברלית.

פת אמר כי הדירקטוריון של דיסקונט נהג כפי שמדינת ישראל היתה צריכה לנהוג בהקשר להמלצות האישיות של ועדת בייסקי. אלה הן מסקנות מוגזמות המטילות את כל האחריות על קומץ קטן של אנשים ומזכות את האישים במערכות הממשלתיות והממלכ־תיות שקבעו, הבינו תמכו ועודדו את ויסות המניות.

הוא אומר גם שאם נתגלה חומר מרשיע כלפי מנהלי הבנקים, רשאים היועץ המשפטי לממשלה, או פרקליטות המדינה לפתוח בהליכים משפטיים כנהוג בסדרי המינהל התקין. „איש לא ציפה שוועדת בייסקי תתן לעצמה מעמד של תוקה, מאשים, פוסק ושופט ומסקנותיה תהיינה במעמד של כזה ראה וקדש".

לעצור רכבת השרים

„גם במדינת ישראל רווית הפרשיות, מעולם לא טופל נושא בעל חשיבות כה עליונה, שברקע יש פסטיבל של צביעות שאין גרוע ממנו" — אמר השר פת. „אינני מכיר אישיות פוליטית כלכלית אחת שאינה מתייחסת לפרק המסקנות האישיות מבלי להשפיל את עיניה. יש לעצור את רכבת השרים הזאת ולהמתין לדיוני ועדת השרים שנתמנתה על ידי הממשלה ולפעול בהתאם למסקנותיה הן במישור האישי והן במישור המהותי־כלכלי" — אמר השר.

בינתיים מתברר כי בנק ישראל יתקשה כנראה, גם אם ירצה בכך, להעביר את רקאנטי מתפקידו ולמנות במקומו מנהל אחר לבנק, שכן, ניתן לעשות זאת רק כאשר קיימת סכנה לקיומו של הבנק וזו אינה קיימת במקרה של בנק דיסקונט.

לאמץ המסקנות

ח"כ חיים רמון (מערך) תובע מהממשלה בישיבתה היום לאמץ את מסקנות דו"ח בייסקי. ח"כ רמון סבור כי סרובו של רקאנטי להתפטר נובע בין היתר מהעידוד והסיוע שהוא מקבל מן העובדה שהממשלה לא אימצה עד כה את מסקנות הדו"ח.

בירות באוויר

(סוף מעמוד א')

למקום הוזעקה ניידת משטרה והשוטרים חילצו את פריד. תוך כדי דין ודברים בינו לבין החרדים השלכה אבן לעבר מכוניתו וזגוגיתה נופצה.

יו"ר הוועד נגד אלימות

כתב עתי"ם מציין, כי פריד עמד בראש הוועד נגד אלימות חרדית בירושלים, אשר יזם בחודשים האחרונים פעולות מחאה ציבוריות שונות נגד אלימות חרדית, ובכלל זה נגד הכוונה למנוע את המשך בניית המרכז המורמוני על הר־הצופים.

בשבוע שעבר התבטא פריד בכלי תקשורת, כאילו הוא יודע מי פגע בבית הכנסת ובישיבה בתל־אביב, ונחקר על כך במשטרה.

לפעול נגד אלימות

הנהלת עיריית ירושלים תובעת מהמשטרה ומרשויות החוק לאכוף את החוקים בנושא אלימות בכל חומרתם כנגד כל גורם שיטול את החוק לידיו. בישיבת הנהלת שנערכה ביום שישי הוחלט למנוע כל התערבות של גורמים פוליטיים הנותנים גיבוי הן לאיש והן לפעולה. במהלך הדיון גינו חברי הנהלת עיריית ירושלים את הפגיעה בבית־הכנסת ברמת החייל. אך היו חברים שציינו כי יש לכלול בגינוי פגיעה במקומות קדושים לכל הדתות. כזכור נפגעו מספר מוסדות נוצריים בירושלים על ידי חרדים.

הודבקו תמונות עירום

תמונות של נשים עירומות הודבקו בשבת לפנות בוקר בכמה תחנות אוטובוסים ברחוב יחזקאל ורחוב פיתוחי חותם בירושלים. אורחים צילצלו למוקד המשטרה והודיעו על כך, אך עד בוא השוטרים התמונות הוסרו.

יצויין, כי התמונות הודבקו באזורים בהם מתגוררים תושבים דתיים וחרדים רבים, סמוך לשכונות גאולה ומאה שערים. ייתכן שהדבר נועד להצית שוב את הרוחות בין החרדים לחילוניים.

חריש ישתתף הבוקר

(סוף מעמוד א')

לדעת מר נבון, לא יעזור לאיש, חקירה תהיה, משום שהמערכת המשפטית לא תוכל לפעול אם לא תהיה חקירה. עם זאת נראה לו, שאין להעביר א החקירה בעניין זה לידי המשטרה, כי „משהו דולף מחקירת המשטרה ואין על כך עונש". לעומת זאת, דיוניה של ועדת חקירה ממלכתית בראשות שופט, חסויים ואין לפרסם, שכן נענשים על פרסומים כאלה, שהם סוב־יודיצה.

נבון הטעים, כי עיניו אינן נשואות להעניש מישהו, אלא לבדוק מה הנורמות הקיימות. „אם נכון מה שאומרים על פרשה זו — היתה שם תקלה שאסור שתהיה, ולכן יש להסיק מסקנות. אין לטאטא או לטייח, אלא ללכת בדרך ממלכתית, שהיא טובה לבטחון וטובה לאמת".

בר־לב: עדיפה ועדת חקירה

שר-המשטרה חיים בר-לב אמר, כי הרבה דברים שנתפרסמו בעתונות בעניין השב"כ אין להם אחיזה במציאות, והפרסומים על מה שהיה הם פרסומים מזיקים. השר הביע תקווה שהיועץ המשפטי לממשלה יקבע מי שיחקור בעניין: החקירה תקבע את העובדות, ואז יביאו לידיעת הציבור מה שניתן, ואילו מה שצריך חיסוי יקבל חיסוי.

בהופיעו במסיבת של „סיעת המקצוע" במסגרת חברי המערך ול"ע בלשכת עורכי הדין במחוז תל־אביב, שהתקיימה ביום ו' בבית לסין בתל אביב, אמר שר-המשטרה, כי לוועדת חקירה ממלכתית יש יתרון, בכך שהחקירה היא בבחינת „סוב יודיצה" ואסור לפרסם על מה שהיא חוקרת. לא כן בחקירה של המשטרה, שאין לה יתרון כזה. אך לעומת את יש למשטרה יתרון בכך שהיא חוקרת חקירה המוגבלת לתחום הנדון. אולם הוסיף, מה שהיועץ המשפטי לממשלה יחליט — כך יהיה.

„על המשמר"
עתון יומי

המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדת סער

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—45360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone 378833 Telex 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנסור חדרים 102—121. טל' 225125—6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' סבונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

צלצול מהיר

יצחק מאיר, חבר הנהלת הסוכנות

אנו בישראל איננו הטארטיפים של העם היהודי

מהן סיבות המחלוקת המאיימות לפוצץ את עצרת הסוכנות?

מה שעומד בשורש העניין הוא החוברת, שהופצה בין חברי הנהלת הסוכנות. בלי שצויין בה מי הם האחראים להדפסתה ולהפצתה בין באי־העצרת. החוברת מלווה בקריקטורות שנעשו בידי מאן־דהוא, ששמו גיורא כרמי. ואני רוצה לומר לך, כי מעולם לא ראיתי כל כך הרבה שנאה עצמית וסטיגמות יהודיות כמו אשים ארוכים; יהודים דתיים עם שטריימל, המקבלים כסף מבעלי־הון אמריקניים מאחורי גבם ועל השבונם של יהודים חילוניים: ישראלים יורדים רצים אחרי הדולר לאמריקה; מנורה הפוכה, שבה יד אמריקנית מכניסה את הכסף, והישראלים חוטפים את הדולרים הנושרים כרדופי־אמוק וכו' וכו'. אני רואה זאת כשלב נוסף בתהליך של דיסקרדיטאציה של ההסתדרות הציונית של מדינת ישראל, והצגתה של השותפות בין החברה הישראלית והעם היהודי כשותפות בין חברת תאגת־דולרים לבין התורמים מחו"ל.

נראה, שהחוברת מבטאת את חוסר שביעות־הרצון של רבים מיהודי ארה"ב מאופיה של השותפות הנוכחית עם החברה הישראלית. אולי היה כדאי שההסתדרות הציונית תעשה בדק בית. גם אם סגנון הביקורת בוטה ואינו הוגן?

אין שום ספק, שהחוברת הזו צריכה לגרום חשבון־נפש גם בתוכנו. אם כל פנייתנו לגולה היא בסימן ממון, מובן שהם מתייחסים אלינו בהתאם. אבל יש לזכור, כי מדינת ישראל היא מרכזו הקיומי של העם היהודי. אני מסרב להשלים עם כך, שכל מה שבנינו ועשינו כאן יוצג כאילו יהדות הגולה היא הנושאת אותנו על כפיה, בעוד אנחנו הטראטיפים של העם היהודי.

עיקר הוויכוח נסוב, במדומני, על שאיפתם של היהודים האמריקניים ליתר מעורבות בעשייה היומיומית של הנהלת הסוכנות.

הויכוח נסוב על רצוננו בבחירות דמוקרטיות להנהלת הסוכנות, של מנהיגים ציוניים, שצמחו מן העם, ומטבע הדברים אינם בעלי ממון, לבין דרישת האמריקנים לקבינט של ממונים עשירים, המבקשים לנהל את העניינים על־פי קריטריונים של כדאיות ושל יעילות.

מה יקרה בעצרת הסוכנות?

אני מקווה שלא יהיה פיצוץ. אבל אני מצדד בבירור נוקב מאוד עם מי שעשה עצמו סוכן לקריקטורות אנטישמיות אלה. אם לאו — יהיה צורך לבדוק איזו מן שותפות יש כאן עם נציגי העם היושב בגולה, והבטחון יותר ויותר בלגיטימיות של ישיבתו שם.

אתי רונאל

„המעיים של רייגן" שוב עושים צרות

וושינגטון. — שני פוליפים קטנים הוצאו מן המעי הגס של הנשיא רונאלד רייגן, ובבדיקה התברר כי שניהם שפירים — מסרו אתמול רופאי הנשיא.

בהודעה נאמר עוד: „מצב בריאותו של הנשיא טוב והוא ייבדק שוב בעוד שישה חודשים". (אי.פי.)

● מועצת עובדי תי"א של ההסתדרות העובדים הלאומית בחרה בישיבה מיוחדת שהתקיימה ביום שישי האחרון את גוברה, יצחק אמלכוס, ליו"ר מועצת העובדים.

שמיר יוצא לביקור בצרפת

מאת הכתבת המדינית של „על המשמר"

שר החוץ, יצחק שמיר, יצא מחר לביקור רשמי בן 3 ימים בצרפת.

שמיר ייפגש עם הנשיא מיטראן, יקיים פגישת עבודה עם ראש הממשלה ז'אק שיראק, ויקיים פגישת היכרות עם שר החוץ ז'אן ברנארד ריימון, עמו יועיד גם לסעודת צהרים.

שמיר ינאם בטקס הפתיחה בסנאט של לשכת המסחר של ישראל והשוק המשותף.

בצער רב אנו מודיעים על פטירת

ארנסטינה מרקוביץ

ההלוויה תיערך היום יום א', 22.6.86 בשעה 15.30 בקיבוץ

משפחת ברנדס
קיבוץ ברקאי

במלאת שלושים לפטירתו של חברנו היקר

גד הדר ז"ל

נקיים אזכרה לזכרו
ביום שני 23.6.86 בשעה 20.00 בבית ההנצחה

המשפחה וקיבוץ מענית

עם מאירה, חנל"ה וכל המשפחה
אנו אבלים על מות חברתנו

רחל צימרמן

הלוויה היום, יום א' 22.6.86 בשעה 15.00

קיבוץ בית־אלפא

4½ שעות דן בג"צ בעתירת רפי מלכה נגד ראש השב"כ ורה"מ

סעיף אחד בלבד מהחלטת השופטים ניתן לפירסום: „עצם ההליך, להבדיל מתוכן הדיונים, מותר לפירסום" ● בדיון נכחו גם „שלושה לובשי חולצות לבנות", הקשורים לפרשה ● המשך הדיון — ביום שני ● היועץ המשפטי חריש בבואו לאולם: אני מוכן ומזומן לדיון

היועץ המשפטי חריש בהגיעו לדיון בבג"צ ביום שישי. צילום: ישראלי

מאת דוד פרידמן, כתב עתי"ם

ארבע וחצי שעות התנהל הדיון המשפטי בבית המשפט הגבוה לצדק, בעתירתו של איש השב"כ רפי מלכה נגד ראש־הממשלה ונגד ראש השב"כ. בסוף הדיון בעתירת בג"ץ 308/86, שהתנהל בדלתיים סגורות נתנו השופטים החלטה שלא ניתנה לפירסום.

המשך ביום שני

רק סעיף אחד מהחלטה שהתקבלה ניתן לפרסום: „עצם ההליך להבדיל מתוכן הדיונים, מותר לפרסום", נאמר בסעיף זה. המשך הדיונים בעתירה נדחה ליום שני הקרוב בשעה 4 אחה"צ. אלה שני הפרטים הרשמיים היחידים שנמסרו על ידי רשם בית המשפט השופט שמואל צור.

הדיון בעתירה נערך באולם מס' 1 בפני ההרכב הבכיר של בית המשפט העליון — הנשיא מאיר שמגר, והמשנה לנשיא מרים בן־פורת והשופט אהרון ברק. את העותר רפי מלכה ייצג עו"ד ד"ר מישאל חשין, ואת המדינה ייצג היועץ המשפטי לממשלה יוסף חריש. באולם נכחו לבד מאלה גם שלישו הצבאי של ראש הממשלה אל"מ עזריאל נבו, וכן 3 בני אדם הקשורים לפרשת ראש השב"כ. השלושה, שלבשו כולם חולצות לבנות הסתודדו בהפסקות עם שלישו הצבאי של ראש הממשלה.

לבד, אך לא בודד

כמה דקות לפני השעה 9 בבוקר החל הדיון המשפטי. דקות אחדות לפני כן הגיע היועץ המשפטי לממשלה. ביציאתו מהמכונית אמר: „אני מוכן ומזומן. הגעתי לבד, אך אני לא בודד במערכה". היועץ המשפטי החזיק בקלסר דק ובגלימת השיפוט: הוא לא הביא עמו כל חומר לדיון המשפטי.

עשרות ספרים ופסקי דין הובאו מספריית בית המשפט העליון אל אולם הדיונים. פעמים אחדות עשתה דרכה עגלה עמוסה ספרים מספריית בית-המשפט לאולם ובחזרה כשהיא עמוסה בספרי-חוק שונים.

החלטה בהליך טכני

שוטרים לא איפשרו מעבר עתונאים אל הפרוזדור המוביל אל אולמות בית המשפט. העתונאים התגודדו סביב דלפק שהרשם בקצה המסדרון, ניסו להציץ מבעד החלונות אל תוך אולם הדיונים אך לא ראו דבר.

בשעה 10 בבוקר הסתיים הפרק הראשון של הדיונים בעתירה, כאשר נערך הליך טכני בדיון בפני בג"ץ. השופטים יצאו להפסקה, וכשחזרו נתנו את החלטתם בהליך הטכני. לאחר מכן המשיכו הצדדים בדיוניהם. כשלסירוגין טוען בא כוחו של מלכה והיועץ המשפטי חריש.

הדיונים נמשכו ברציפות עד השעה 13.15 בצהריים, אז יצאו שוב השופטים מהאולם והנוכחים המתינו. כעבור כרבע שעה שבו השופטים, הקריאו החלטה קצרה שקיבלו, וקבעו את המשך הדיון ליום ב' בצהריים.

בצאתם מן אולם הדיונים סירבו הצדדים לומר דבר על מהלך הדיון.

„תאומת מנגלה" תפגש עם בנו של המרצח

ורה קריגל מרימונה, יו"ר אירגון „תאומי מנגלה", יוצאת היום לגרמניה לסידרת פגישות עם חברי הבונדסטאג, כדי להפעיל לובי בגרמניה, שיפעל למען פיצויים ל־120 תאומי מנגלה בעולם, על הנזקים שנגרמו להם כתוצאה מהניסויים הרפואיים שערך בגופם „הרופא" הנאצי יוזף מנגלה.

במסגרת ביקורה בגרמניה עומדת ורה קריגל להיפגש עם אשתו הראשונה של מנגלה, איירין הקניוס ועם בנו, רולף מנגלה.

בימים אלה מנסים גורמים שונים בגרמניה לארגן תוכנית טלוויזיה בגרמניה, בהשתתפותם של ורה קריגל, איירין הקניוס ורולף מנגלה. ורה קריגל גם תפגש עם התובע במשרד המשפטים בבון, ותציג בפניו ראיות חדשות, המפריכות את הטענה, כאילו היו אלה עצמותיו של מנגלה, אשר נמצאו בברזיל ושהצביעו על פטירתו.

ורה קריגל יוצאת לגרמניה בליווית עו"ד אבי ארליך, המשמש כיועץ המשפטי של אירגון תאומי מנגלה ש־80 מהם חיים בישראל. בקשותיהם של חברי האירגון מממשלת גרמניה לתשלום פיצויים עבור הניסויים שנערכו בגופם, נדחו באחרונה, לאחר מו"מ בין הארגון לבין ממשלת בון שארך כשנתיים. בשיחה עם כתב עתי"ם בטרם צאתה לגרמניה, אמרה ורה קריגל: מבין 120 התאומים שניצלו וחיים עד היום, רק 4 מסוגלים עדיין לדבר על הזוועות שעברו עליהם במרפאתו של יוזף מנגלה. כ האחרים אינם מסוגלים לפתוח את פצעיהם מחדש. „כולנו סובלים עד היום, מבחינה גופנית ונפשית מהניסויים שנערכו בנו וזקוקים לטיפולים רפואיים. טיפולים אלה נעשים אצל רופאים פרטיים, כיוון שעד היום סובלים הניצולים מטראומה של חלוקים לבנים ובתי חולים. ההחלטה של ממשלת גרמניה, שפיצוי של 500 עד 5,000 מארק ששולם לניצולים על השהות באושוויץ הוא פיצוי מספיק, היא החלטה אבסורדית נוכח ההוצאות המרובות והממושכות שיש לנו מאז ועד היום ולכן אפגש עם חברי בונדסטאג, כדי לארגן לובי למעננו".

ורה קריגל ועו"ד אבי ארליך יהיו אורחי אירגון „אות הכפרה הגרמני". עוד אמרה ורה קריגל, שבביקורה בגרמניה היא תנסה לאתר מסמכים נוספים לגבי הניסויים הרפואיים שערך ד"ר מנגלה בתאומים, כדי לסייע לטיפול בנפגעי ניסויים. (עתי"ם)

סיכוי לקבלת הצעות החלטה של מפ"ם והעבודה באינטרנציונל הסוציאליסטי

מאת כתב „על המשמר"

קונגרס האינטרנציונל הסוציאליסטי נפתח שלשום בלימה פרו. ישראל מיוצגת בקונגרס על ידי משלחת ממפלגת העבודה ומשלחת ממפ"ם.

משלחת מפ"ם מורכבת מאברהם רוזנקיר, אריה יפה ושליחי הקיבוץ הארצי בארגנטינה ואורוגוואי.

הצעת ההחלטה ששיגר מזכ"ל מפ"ם, ח"כ אלעזר גרנות, התובעת לראות במשתמשים בנשק כימי — פושעי מלחמה הועברה לוועדת הניסוח ונראה, כי תתקבל ברוב גדול.

גם הצעת מפלגת העבודה הנתמכת על ידי משלחת מפ"ם, בעניין מצוקת יהודי בריה"מ, הועברה לוועדת הניסוח ונראה כי תתקבל.

משלחת מפ"ם תפגש בתום הקונגרס עם ראשי המימשל בלימה כולל עם נשיא פרו.

הבחירות בסיציליה מנעו יציאת קראקסי לפרו

מאת אהרן ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — ראש ממשלת איטליה, בטינו קראקסי, הודיע ברגע האחרון על ביטול יציאתו ללימה, לוועידת האינטרנציונל הסוציאליסטי, בגלל תנאי הבטחון השוררים בפרו, אחרי טבח האסירים.

פרשנים פוליטיים קושרים את החלטתו של קראקסי במניעים פוליטיים פנימיים. היום מתקיימות בחירות כלליות בסיציליה לפרלמנט של האי, ובבחירות משתתפים ארבעה מיליון מצביעים. בתעמולת הבחירות היתה התמודדות חריפה ביותר בין קראקסי לבין מנהיג המפלגה הדמוקרטית־הנוצרית על בעיית הרוטציה בתפקיד ראש הממשלה. לדמוקרטים־הנוצרים, המפלגה הגדולה ביותר באיטליה, 35 אחוז מן המושבים בפרלמנט, והם דורשים כעת בתוקף את החזרת כסא ראש הממשלה לידיהם. קראקסי מסרב.

לקראת סיבוב השיחות הבא, ואולי האחרון

הושלם תיק הטיעונים לחזקה על טאבה; סופר מגיע לישראל

בירושלים הביעו תקווה כי בסיבוב השיחות הצפוי תושג הסכמה על ניסוח ה„שאלה" לבורר

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

היועץ המשפטי של מחלקת המדינה האמריקנית, אברהם סופר, יגיע השבוע לאיזור, כדי לעמוד בראש המשלחת האמריקנית לשיחות, שיתחדשו בקהיר, על השלמת שטר הבוררות על טאבה. המועד המדוייק של הדיונים יקבע במגעים עם שר החוץ המצרי, איסמת עבדול מגיד ששב ביום ה' מסיור באירופה.

חוגים מדיניים בירושלים הביעו תקווה, לאור המגעים שהתקיימו בקהיר בין משלחות ארה"ב ומצרים בשבועות האחרונים, כי בסיבוב השיחות הצפוי יהיה ניתן להגיע להסכמה בסוגיית ניסוח „השאלה" לבוררים.

להערכת חוגים אלה, אם יוסכמו בחיוב הדיונים בין ישראל ומצרים על שטר הבוררות, יבוא לאיזור תוך זמן קצר מזכיר המדינה האמריקני ג'ורג' שולץ.

במשרד החוץ הושלמה בשבוע שעבר הכנתו של הטיעון הישראלי על החזקה על טאבה, שיוגש לבוררים כאשר תיפתח הבוררות על טאבה.

הטיעון הישראלי מורכב מ־21 ראיות המכונסות ב־21 תיקים נפרדים, לתיקים מצורפות 100 מפות. בהכנת הטיעון סייע המשפטן פרופ' אלי לאוטרפכט מלונדון, שהשתתף בדיונים במשרד החוץ בשבוע שעבר.

הודעה לציבור בענין רשיון לשימוש בתוכנה

אם הנך משתמש במוצר תוכנה של דיגיטל (כגון מערכת הפעלה RSX-11M או FORTRAN/RSX LANGUAGE COMPILER) חובה שיהיה בידיך רשיון מתאים.
כאשר הנך רוכש מדיגיטל רשיון לשימוש במוצר תוכנה ניתנת לך הרשות לשימוש בגרסה מסוימת של מוצר התוכנה. רשות זו מוגבלת להפעלה על CPU ספציפי והיא יחודית ללקוח ששמו נקוב ברשיון התוכנה. זכות השימוש בתוכנה אינה ניתנת להעברה או להסבה ללא הסכמה מראש ובכתב של דיגיטל.
רשיונות לשימוש במוצרי תוכנה של דיגיטל ניתן לרכוש מדיגיטל עצמה או ממפיץ מורשה בלבד.
המפיצים המורשים מוסמכים לתת הרשיון לשימוש במוצר התוכנה אך ורק לגבי CPU שנרכש אצלם במישרין ע"י המשתמש.
אם הנך עושה שימוש במוצר תוכנה כלשהו של דיגיטל חובה שיהיה בידיך:
א) רשיון מאת דיגיטל אשר שמך הודפס עליו ע"י דיגיטל, או
ב) רשיון שניתן ע"י מפיץ מורשה של דיגיטל.
בכל מקרה, הרשיון חייב לכלול הפרטים הבאים:
1) פרטי מוצר התוכנה;
2) פרטי ה־CPU אשר לגביו ניתן הרשיון; וכן —
3) מספר הזמנה על פיה הוזמן הרשיון מאת דיגיטל.
אנו נשמח לייעץ לך על תקפותו של כל רשיון לשימוש במוצר תוכנה של דיגיטל.
כן נשמח להשיב על שאלותיך בנושאי הרשאה לשימוש במוצרי תוכנה של דיגיטל.
תוכל לפנות בכתב אל נציג המכירות שלך בכתובתנו: דיגיטל אקויפמנט (דק) בע"מ
צומת אקדיה
הרצליה 46733
או בטלפון 052-548234 אל קורינה שיון - מנהלת רשיונות תוכנה.
digital

הודעה
לבעלי היחידות
ביערה — קרן נאמנות
בדבר תשלום דיבידנד

מועצת המנהלים של מנהל הקרן החליטה על תשלום דיבידנד במזומן תמורת הערך הנקוב של היחידות כמפורט להלן:

תשלום ברוטו	5.500%
ניכוי למס־הכנסה בשיעור של 35.00% שהם	1.925%
דיבידנד נטו שישולם	3.575%

יום האקס נקבע ל־25.6.86.
התשלום יבוצע באמצעות בנק הפועלים בע"מ ביום 29.6.86.
בעלי היחידות בקרן אשר זכאים לתשלום במזומן בגין יחידותיהם, יוכלו ביום קבלת התשלום לרכוש תמורתו יחידות חדשות של הקרן לפי מחירן היסודי ללא תוספת שיעור הוספה.
בקשות לרכישת יחידות תמורת הדיבידנד יש להגיש עד ליום 27.6.86 — באמצעות כל אחד מסניפי הבנקים בארץ וחברי הבורסה לניירות־ערך בתל־אביב.
מנהל הקרן: הפועלים — ניהול קרנות בנאמנות בע"מ.
הנאמן: בנק המזרחי המאוחד בע"מ.
הפועלים
ניהול קרנות בנאמנות בע"מ

חדשות

„קיסר פגע באופן חמור בערבים חברי ההסתדרות"

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

מחמוד יוניס חבר הוועדה המרכזת של ההסתדרות, רד את בביקורו של מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר בקרית ארבע ביום ד', פגיעה חמורה ברגשותיהם של כלל חברי ההסתדרות ערבים כיהודים. במכתב ששיגר לקיסר כותב יוניס „נדהמתי ואף זועזעתי מאוד לראות את תמונתך בעתון, כשאתה לוחץ את ידו של רמי זית סגן ראש מועצת קרית ארבע ואיש תנועת „כך". עוד כותב יוניס „חינך מזכ"ל ההסתדרות הכללית של העובדים שיש בה 180 אלף חברים ערבים וביקורך בקרית ארבע אינו הולם את מעמדך כמזכ"ל ההסתדרות הכללית."

יוניס מציין במכתבו „כערבי ונציג מפ"ם בוועדה המרכזת אני רואה שמחובתי למחות על פגיעה חמורה זו". כתבנו מציין, כי ביקורו של מזכ"ל ההסתדרות בקרית ארבע כאורחת של המועצה המקומית שגירשה את הפועלים הערביים מתחומה נתקבל בזעם על ידי חברי הסתדרות ערבים ויהודים.

רבים אמרו, כי בעוד שקיסר אינו מטריח את עצמו לבקר בישובים הערבים ולדאוג לקידום ענייני החברים הערבים. הוא עורך ביקור בקרית ארבע ולוחץ את ידו של איש תנועת „כך".

מאות משפחות מאיימות לנטוש את רמת הגולן

דורשים הזרמה מיידית של 30־40 מיליון דולר ● משפחות אחדות כבר פתחו בהכנות לנטישה ● השבוע — פגישה מכרעת בנושא הסיוע

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

מאה משפחות מאיימות לנטוש הקיץ את ישובי רמת הגולן, אם לא תחליט הממשלה מיד על הזרמת 40 מיליון דולאר לישובים. אמר איתן ליס יו"ר המועצה האזורית גולן. לדבריו, חלק מן המשפחות מתכוונות לעזוב לחו"ל ואחרות לאזורים שונים בארץ, לאחר שהמתיישבים הפסיקו להאמין בממשלה וברצונה לעזור למתיישבים בגולן.

נודע שמספר משפחות בגולן סידרו לעצמן מקומות תעסוקה בחו"ל, ואחרות כבר רשמו ילדיהן לבתי ספר במרכז הארץ.

לפני חודש וחצי הוקמה וועדה מיוחדת לטיפול בישובי הגולן והבקעה, אך עד כה אין תוכנית ואין סיוע, מסרו ראשי ישובים בגולן.

בפגישה שהתקיימה ביום שישי הבהירו ראשי הישובים בגולן לסגן רה"מ דוד לוי, שאי קבלת סיוע כבר השבוע תתפרש כהחלטת הממשלה על נטישת ישובי הגולן בבקעה. איתן ליס אמר, שמדובר עתה בצורך להזרים עוד השבוע 30־40 מיליון דולר.

בפגישה אמר דוד לוי שעוד השבוע תדון וועדה מיוחדת לישובי הגולן בבקעה במתן סיוע מיידי. לדבריו מצוקת הישובים ידועה לממשלה, אך אסור למתיישבים להתייאש כי למרות הקושי של הישובים אסור להגיע לנטישתם.

פגישה מכרעת

דוד לוי, שנטל על עצמו את הטיפול בישובי הבקעה אישר בפגישה סיוע מיידי.

לוי סבור שיש להתחיל קודם כל בתשובה מיידית לשנה זו. „אחרת, אני חושש שכאשר נגיע לפתרון רב שנתי יהיה מאוחר ואסור שכך יהיה" אמר דוד לוי. לדבריו חלק מן הסכום הדרוש ינתן כסיוע מיידי והחלק השני יבוא מהלוואה שהסוכנות והאוצר יעניקו.

השבוע תתקיים פגישה מכרעת בנושא בהשתתפות דוד לוי, והגורמים המטפלים בבקעה ובגולן. ראשי הישובים בגולן מסרו באופן חד משמעי שעתה הם מצפים לתשובות ממשיות שפרושן הזרמת כספים ולא הבטחות נוספות.

מחנכים ערבים בסימפוזיון בגבעת חביבה

„שוויון של אמת — תנאי לדו־קיום ודמוקרטיה"

ח"כ סרטני: הניתוק והשינאה הם תוצאה של חוסר ההיכרות

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

„בלי שיוויון אמת אין מה לדבר על חינוך לדו קיום ודמוקרטיה"; זוהי מסקנתם של קבוצת אנשי חינוך ערביים.

אנשי החינוך הערביים השתתפו יחד עם ח"כ אמירה סרטני בסימפוזיון שקיים ביום ה' „מפגש המורה" — מועדון משותף למורים ערביים ויהודים בגבעת חביבה.

ח"כ אמירה סרטני אמרה שעדיין קיים נתק בין האזרחים היהודים והערבים. כשחלק גדול מהנתק והשנאה לא התחיל בכהנא, אלא הוא תוצאה ששני העמים אינם מכירים זה את זה ובתוך קיימות הבעיות הפוליטיות הסבוכות.

ח"כ סרטני רואה שההקצנה קיימת בקרב שני הצדדים, ואם אנו מדברים על חיים משותפים אזי עלינו לעשות מאמץ משותף לביעור ההקצנה.

לדברי ח"כ סרטני אין עדיין תוצאות חד משמעיות למפגשי הנוער היהודי והערבי כשבחלקם היו מוצלחים ובחלקם לא היו טובים ואף גרמו לעימותים וויכוחים שעלו על פסים לא חיוביים. ח"כ סרטני מאמינה שמה שצריך לעשות קודם כל הוא מפגשי מחנכים והורים בשביל להכין את הקרקע למפגשי התלמידים.

ההכרות תביא להבנה

עלי חיידר, סגן מנהל האגף לחינוך לערבים, מאמין גם הוא שקודם כל צריכה להיות היכרות שכן בלי זה לא ניתן להגיע להבנה ולאמון הדדי. לדעת חיידר המפגש בין שני הצדדים אינו מתקיים על בסיס שווה, ושהערבים עורכים קבלות פנים חמות ליהודים כשאין ביקורי גומלין מצד היהודים.

חיידר סיפר שמפגישות שקיים עם מתנגים יהודיים, הוא גילה שהמורים מגלים בורות וחוסר־מודעות לערבים, כך שלדעתו יש להתחיל קודם בחינוך המורים.

אבו עסבה ראש מועצת גת סבור שהמחנך הערבי נתון בדילמה קשה, שכן לדעתו אם הוא יאמר לתלמיד שלו את האמת ויסביר לו שהוא מקופח, הוא יחליש בכך את רגש השייכות שלו, ומאידך הוא איננו יכול שלא להגיד לו את האמת.

הטפות לא יועילו

הסופר סאלם ג'ובראן סבור שכל ההטפות בחדר הלימוד לא יועילו, כל עוד הערבי מצטייר באורח שלילי בציבוריות הישראלית. ג'ובראן מאמין שהדו קיום הוא אינטרס הדדי. ג'ובראן מורה שבזמן האחרון חל שינוי לטובה במשרד החינוך כשיותר ויותר מורים ומפקחים מעוניינים ברצינות בשינוי מהסכני ברמת החינוך הערבי.

ד"ר מאג'ד אלחאג' — מרצה לסוציולוגיה באוניברסיטת חיפה רואה שאיננו יכולים על ידי חוזר מנכ"ל משרד החינוך לומר למורה הערבי „לך תשחה לבד".

בעיני ד"ר אלחאג' בעיית הבעיות היא שכל הזמן מתייחסים אל ערביי ישראל כאל מיעוט תרבותי, דתי ולא מיעוט לאומי. מסקנתו של ד"ר אלחאג' שאי אפשר לחנך לדו־קיום כשבמערכת החינוך היהודית אין מטרות לדו־קיום.

אין ברירה! ישראל חייבת להחליף משטר!

מהיום אנחנו במשטר חדש: משטר של משמעת מים.

17 אחוזים לכהנא בבי"ס כללי בצפת

יותר ממחצית מתלמידי בית הספר המקיף כללי בצפת תומכים במפלגות ימניות וקיצוניות — כך הוברר ביום ו' במהלך יום לימודים שהוקדש לדמוקרטיה בישראל, שבו הופיעו בפני התלמידים חברי כנסת ואנשי ציבור מכל גווני הקשת הפוליטית, ובהם הח"כים רפאל איתן, אמירה סרטני וצ'רלי ביטון.

חברי הכנסת שוחחו עם התלמידים בנושאים שונים וכהם פרשת ראש השב"כ. בסיום חלק זה נערכו בחירות, שבהן התמודדו כל המפלגות והושגו התוצאות הבאות:

בהצבעה השתתפו 270 תלמידים; המערך קיבל 51 קולות, הליכוד 46, שינוי 19, התחיה 109, ר"צ 13, מתקדמת לשלום 2, חד"ש 11, מפ"ם 2, כך 17.

מנהל בית הספר אריה כתן לא הופתע מהתוצאות, והביע סיפוק מהצבעה תקטנה־יחסית למפלגות קיצוניות, למרות שציין כי 17 לכהנא זה יותר מדי.

(עתים)

פרס — „אביר מסדר הבנה וסובלנות"

אות כבוד בינלאומי מיוחד יוענק בעוד שבועיים לראש הממשלה שמעון פרס, על הצלחתו, בטיפוח סגנון חדש של יחסי אנוש והידברות במישור הציבורי והפוליטי". את הפרס יעניק לראש הממשלה סטיוארט לוין, נשיא מכון „דייל קרנגי" העולמי שיבוא במיוחד לטקס בישראל.

טקס הענקת אות הכבוד לראש הממשלה יהיה במסגרת כנס בוגרי המכון בישראל שיערך ב־6 ביולי בגני התערוכה בת"א.

מכון „דייל קרנגי" פועל זה למעלה מ־75 שנה בכל רחבי תבל (ו־13 שנה בארץ) והוא המוביל בעולם בחינוך מבוגרים ובהכשרת מנהלים בתחומים של יחסי אנוש ותקשורת. המכון מעניק מידי שנה את הפרס השנתי שלו לאישים בולטים מתחומי המשק. השנה החליטו ראשיו לחרוג ממנהגם ולהעניק את האות לאישיות פוליטית, זאת, בשל „הצלחתו של שמעון פרס בניהול ממשלה רבת אתגרים, קירוב לבבות במדינה שסועה מבחינה פוליטית וחברתית והצלחתו האישית בשיפור קשריה ותדמיתה של ישראל בעולם".

(שעיה)

400 סופרים, עיתונאים ומו"לים כלואים ברחבי העולם בשל דעותיהם

האמבורג. — קרוב ל־400 סופרים, עיתונאים ומו"לים כלואים בבתי־סוהר ברחבי העולם, בגלל דעותיהם הפוליטיות. בראש הרשימה של ה„סטטיסטיקה העצובה הזאת" ניצבת ברית־המועצות — מסרה ביום ו' דוברת ארגון הסופרים הבין־לאומי „פן".

הדוברת אמרה לכתבים, כי אין בידיה מספרים מדוייקים, אולם יש עדויות ברורות, כי סופרים המתנגדים למשטר מוחזקים בבתי־סוהר, בבתי־חולים לחולי־נפש ובמחנות־כפיה בברית־המועצות, יותר מאשר בכל מקום אחר בעולם.

מדינות אחרות המוזכרות בקשר לעבירות על זכויות־היסוד של חופש ההבעה הן קובה, מקסיקו, תורכיה, איראן, וייטנאם ודרום־אפריקה. בקובה כלואים שבעה סופרים לתקופות מאסר של 17 שנה עד מאסר עולם. המצב חמור מאוד גם באיראן.

ועידת „פן" הבין־לאומית ה־49 תיפתח היום בהאמבורג, בהשתתפות הנשיא ריכרד פון וייצקר והסופר המערב־גרמני הנודע גינטר גראס.

(עד)

מנהיג הונגריה קיבל בחמימות את וילנר

ביום שישי התקיימה בבודאפסט בבית הוועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית ההונגרית, שיחה ממושכת בין מזכ"ל המפלגה יאנוש קאדר לבין משלחת המפלגה הקומוניסטית הישראלית בראשותו של מאיר וילנר.

בפגישה נידונו השאלות המרכזיות של המצב הבינלאומי, המזרח־תיכוני, התנועה הקומוניסטית הבינלאומית, יחסי ישראל־הונגריה ושיתוף הפעולה בין שתי המפלגות. השיחה התנהלה באווירה חברית חמה.

(שעיה)

המשרד לקליטת עליה

הסוכנות היהודית לארץ ישראל
המחלקה לעליה וקליטה

מנהל הסטודנטים והתלמידים

צעירים וסטודנטים עולים

המעוניינים להרשם ללימודים בארץ לשנת הלימודים תשמ"ז (1986/87), הנזקקים והזכאים לעזרת מינהל הסטודנטים ואינם נמצאים במיסגרתנו, מבקשים להרשם במשרדי המינהל.

כתובות משרדי מינהל הסטודנטים והתלמידים הן:

ירושלים — רחוב הלל 15, משרד הקליטה
תל־אביב — רחוב אסתר המלכה 6, תל־אביב
חיפה — רחוב פליים 7, משרד הקליטה
באר־שבע — שדרות הנשיאים, בנין בטוח לאומי, משרד הקליטה

זכאים לעזרה עולים ועולים בכח (בעלי אשרה א/1) שעלו ארצה אחרי ה־1 באפריל 1985, העונים לקריטריונים של המינהל (שרות סדיר בצה"ל מקדים את התאריך לפי אורך השרות).

„היום" — תמונות עזתיות

ישראל השקיעה בשיקום פליטים ברצועה הרבה מאד תושיה ולא מעט כספים. העקרון, כי הגיע הזמן לצרף את צאצאי מחנות הפליטים אל מקבלי שירותים מוניציפליים רגילים, הכתיבה את ראשית פעולת השיקום במחנות הצמודים לערים (עזה, רפיח, חן־יונס). תחילה בנו בתים קטנים חד־קומתיים והלקו אותם למשוקמים. אחר כך התברר, כי מוטב לתת לפליט את המגרש וסיוע כספי — והוא יבנה את הבית בקצב שלו ובכסף שלו. בדרך כאה הבנייה לגובה (בעזה) ונסיון לעניין את הפליטים להכנס לבית כזה.

אך כל השיטות לא הצליחו להתמודד עם נטיית הפליטים ברצועה. בתקציב שהוקצה שוקמו מדי שנה כ־600 משפחות (5000 נפש) ואילו הריבוי הטבעי במחנות הפליטים מגיע מדי שנה ל־12 אלף נפש. עתה החליטו ללכת בדרך אחרת, בבחינת תפיסה חדשה בשיקום הפליטים: לא ישקמו פליטים על־ידי הוצאתם מהמחנה, כי אוכלוסיית המחנה גדלה כל העת. אלא יחסלו את המחנה. יתחילו לבנות בו נוה במקום המבנים הרעועים משני הביוגים, עד שהמחנה ייגמר. ומה יהיה עם אלה שיגידו: אנחנו לא רוצים; אנחנו רוצים להשאר פליטים בבית הנוכחי? או! זו הבעיה שמנסים לפתור אותה עכשיו. מתחילים בשכונה המרכז בנוסיראת.

אחד מפעולות השיקום ברפיח היתה כירוע שכונת „קנדה", אותה שכונת שיקום שחזרה לשטח המצרית אחרי הנסיגה מסיני. 488 המשפחות ששוקמו אז היו בינתיים ל־763 המשפחות (4297 נפש — נכון להיום). זו האוכלוסיה המיועדת לעבור לתל־סולטן שליד רפיח, בגבולות הרצועה, ושעוררה השעתו מהומה של תושבי הרצועה. היהודים — ולא רק מצידם. כ־100 מבין 488 ראשי נח"אב כבר היו בשטח תל־סולטן ונרשמו בכל המשרדים המקומיים לשם קליטתם המסודרת כאוכלוסיית הרצועה. אגב, כל העיות היו נמנעות לו המצרים הירשו לצוות ישראלי קטן להגיע לשכונת קנדה הסמוכה לשם עריכת הרישומים. המצרים החזירו מיד לאוכלוסיה זו מעמד של פליטים והחזירו אותם לטיפולה של סוכנות הסעד לפליטים אונר"א, המחלקת להם מנות מזון וכו'. זוהי אוכלוסיה עניה מאד ו„הגבירים" היחידים בה הם 56 אנשים הגרים שם והעובדים במינהל ברצועה בתפקידים שונים.

*

סניף של „בנק פלסטין", שפעולתו חודשה בעזה לפני שנים אחדות, ייפתח בחן־יונס. יהיה זה סניף ראשון של בנק מקומי (המרכז בעזה), בצד סניפיהם של ששה בנקים ישראליים הפועלים ברצועה. את בנק „פלסטין" סגרו בשנת 1967 בשל עבירות של חוקי הבנקאות. היום כבר לא זוכרים באלו עבירות מדובר אך זה לא היה ויטות המניות...

לפני כשישה שבועות פגש שר הבטחון יצחק רבין 92 נציגים בכירים, מוכתרים וראשי מועצות מהרצועה. בפגישה, שהתקיימה בקריית ענבים, שוחח עמם שר הבטחון בגילוי־לב על הבעיות „המעניינות את שני הצדדים". מקור בכיר במינהל האזרחי רואה בפגישה זו תקדים חשוב ומעניין, קודם כל בשל ההיענות הגבוהה של כל המוזמנים, ונד שהוא בעל משמעות משל עצמו. גם נושאים ששוחחו עליהם התברר, כי יש בסיס לחילופי דעות גם אם מדובר בדעות שונות לחלוטין. אין ספק, כי המפגש נערך על רקע של מגמה לשיפור איכות החיים ברצועה. כל אחד מבין כי, המעשים באים בעקבות דיבורים — ולא להיפך, אלא שלעיתים יש רק דיבורים ואחריהם לא בא כלום. נחכה ונראה.

החלוקה המסורתית של הכוחות הפוליטיים ברצועה היתה ברורה למדי במשך שנים. הכוחות הידועים שהוזכרו בכל שיחה התפלגו כדלקמן: פרו־מצרים, אש"ף, ארגונים חזיים וחזית הסירוב. אלא שהדינמיקה, ואולי הגישה הקשוחה של ישראל נגד התארגנות פוליטית, עשו את שלהם. „הרצועהלוגים" יספרו לך, כי כיום אפשר להבחין בשלושה כוחות בלבד: אש"ף של ערפאת הרוצים מדינה פלשתינית; אך גם פלגים (מחנות?) הרוגלים באופציה ירדנית או באופציה מצרית; וארגונים דתיים ההולכים ומתחזקים (תשעה ארגונים כאשר המובילים הם מוג'מע, האחים המוסלמים והאמינייסטים); ארגוני הסירוב — חזית השמאל.

איש עוד לא הצליח לגלות פלג או קבוצה, או אפילו תת־קבוצה, שהיא בעלת „האופציה הישראלית". כוחם של הכוחות הפוליטיים נאמד לפי הסדר שמנינו בפועל: אש"ף, דתיים, ארגוני הסירוב, התפלגות הכוחות כאותים בפועל? זאת אפשר יהיה לדעת רק אחרי בחירות, — אם ייערכו.

רפאל גאון

שלטון כיבוש ב„איכות משופרת"

על אף מאמצי המימשל לשיפור איכות החיים ברצועה, טרם נמצא פתרון לבעיות התושבים: צפיפות קשה, מחסור במים, קרקע ומקורות תעסוקה והבעיה העיקרית: כיצד להיפטר משלטון הכיבוש

מאת רפאל גאון

כל מי שמנסה לסכם רשמיו, תחקיריו והערכותיו לגבי מצב התושבים ברצועת עזה לא יוכל שלא להגיע למסקנות קשות והמורות. 650 אלף תושבים, החיים על שטח של 350 אלף דונם — זוהי צפיפות אוכלוסין מן הגבוהות בעולם, אם לא הגבוהה שבעולם. מחסור במים, מחסור חמור בקרקע חקלאית, שלטון של עם זר, הזנחה קשה ומעמיקה בשירותים, ואחרון־אחרון לא תמיד חביב — הכנסת ישובים יהודיים למסה צפופה זו, ישובים הצורכים קרקע ומים.

הדו"ח של ד"ר מירון בנבנישתי — ככל הידוע לי — עומד להתפרסם במלואו רק בימים אלה וכל שהופיע עד כה בפומבי היו קטעי עתונות מתוך השיחות והראיונות אתו (ד"ר בנבנישתי נמצא בחו"ל). אולם גם מהקטעים שפורסמו מצטיירת תמונה קשה ועגומה. בין היתר צויין, כי בית־החולים הממשלתי בעזה, „שפאה", שורץ עכברים ועכברושים, הסדינים עליהם שוכבים החולים מוכתמים בדם, לא אחת שוכבים במיטה שניים או יותר חולים; את הרצועה הפכו למחנה עבודה עבור מדינת ישראל ובאותה — „עברנו זה מכבר את קו הבושה בכל הנוגע לשירותים בעיר זו". קטעים נוספים בדו"ח מדברים על צפיפות האוכלוסין הגבוהה פי עשרה מאשר בישראל, תמותה גדולה של תינוקות, השפעתה הרעה של ההתיישבות היהודית ועוד.

תרומות — גם ממדינות ערב

למחרת פרסום קטעי הדו"ח (שפורסם מטעם מוסד הנקרא „פרוייקט הגדה והרצועה") חיכינו דרוכים ליד הטלפון לתגובה מיידית של המינהל האזרחי או של מתאם הפעולות בשטחים. כאשר זו לא באה, פנינו ביוזמתנו לקבלת תגובה וקצין שביקש לקרוא לו „מקור בכיר במינהל" היה מאופק ומאוזן בתגובתו: קיימים קשיים אוביקטיביים — מחסור במים, מחסור בקרקע ורמת שרותים נמוכה מאד (אפילו בהשוואה ליו"ש) שהשאירו המצרים. לדברי אותו מקור בכיר, גם הדו"ח מזכיר, כי היתה התקדמות רבה ברמת השרותים בהשוואה למה שהיה בעבר. אך לדברי אותו קצין, הפיגור היה עמוק כל כך שכל שנעשה עד כה — עדיין רחוק מלהשיג את הרצוי.

ההחלטה לשפר את איכות החיים ברצועה (ובגדה) בשנתיים האחרונות איננה סיסמה אלא דרך פעולה. כך מסתבר מדברי אותו מקור שסיפר לנו, כי השלטונות עושים כל מאמץ לגייס כספי תרומות בחו"ל לצורך שיפור איכות החיים ברצועה, וזה כולל מדינות ערביות, בהסתייגות אחת בלבד, שהגורם הנותן את הכסף לא יהיה גורם המעוניין לפגוע בבטחונה של ישראל.

שאלות לוחצות

בית החולים „שפאה" ומשרד הבריאות ברצועה כינסו מסיבת עתונאים בבית־החולים, שלושה ימים אחרי פרסום קטעי הדו"ח. במסיבה זו השתתפו ד"ר זהיר אבו רמדאן, המנהל המקומי של משרד הבריאות, ד"ר שושן, קצין מטה של המימשל לענייני בריאות, מנהל בית־החולים „שפאה" ד"ר גאלב' זומו, מנשה נאכה, מטעם המינהל האזרחי ואחרים. המקומיים נקלעו למצב קשה למדי במסיבה זו. מצד אחד רצו לבוא בטענות אל המינהל האזרחי ולתבוע ממנו שיפורים המתחייבים מאחריותו למצב, אלא הביקורת של ד"ר בנבנישתי היתה קשה כל כך, עד שד"ר חירי — בראיון ברדיו בערבית — אמר, כי מי שמתאר כך את מצב התברואה בבית־חולים זה, פוגע קודם־כל ברופאי המוסד הזה. „מה אנחנו, לא בני־אדם, שניתן לחולים שלנו כך לסבול?"

בתשובה לשאלות לוחצות מאד מצד העתונאים, השיב מנהל בית־החולים במתינות ולעניין: יש לנו בעיות של צפיפות הנובעות מצפיפות האוכלוסין ברצועה. בית־החולים „שפאה" (348 מיטות) הוא בית־החולים הממשלתי היחיד ברצועה, הוא הוסיף כי לוחצים על המימשל וכי רק עכשיו השלימו הקמת בית־יולדות חדש (בהשקעה של 4 מיליון דולר) ובונים עתה אגפים נוספים ובהם יהיו מכון רנטגן משוכלל וחדרי ניתוח. עוד סיפר, כי הצפיפות היא אמנם גבוהה — 580 תושבים לכל מיטה בבית־חולים, (כולל בתי־חולים פרטיים, של אונר"א ואחרים) לעומת 330 תושבים לכל מיטה בישראל. על שאלה אחרת של עתונאים — האם לא ניקו את בית־החולים מעכברים לקראת ביקור העתונאים, השיב בחיוך: אם אפשר היה לסלק את העכברים בלילה אחד, לא היינו עושים את זה קודם? היינו מחכים לביקור העתונאים?

יותר סדינים ממיטות

אלא שהעניין הזה של עכברים בבית החולים, כמו הטענה על סדינים המוכתמים בדם, המוזכרים בדו"ח, זהו עניין השייך לעבר. סיפר לי מנשה נאכה: „לפני שנתיים היתה מכת עכברים בכל העיר וזה כולל את בית־החולים. העירייה ומשרד הבריאות טרחו קשה במשך חודשיים והתגברו על העניין הזה ומאז אין כאן עכברים. אותו הדבר לגבי הסדינים. לפני שנה וחצי חסרו בבית־החולים סדינים. היום המצב שונה לחלוטין. הלוואי והיו לנו כל כך הרבה מיטות לכסות אותן בסדינים שיש לנו במחסנים".

נאכה הוסיף, כי במסגרת המדיניות של שיפור איכות החיים בשנתיים האחרונות, הוקצו 1.1 מיליון דולר בכל שנה לפיתוח שרותי הבריאות ברצועה. „לא אחת פנו אלי מבית־החולים „ברזילי" באשקלון וביקשו תרופות שאולו להם — ואנחנו סיפקנו להם אותן". נאכה ציין — בחיוך — כי כאן המשפחות מעולם לא נתבקשו להביא מהבית אוכל לחולים. מה שמרגיז אותו יותר מכל הוא, כי איש מבין עורכי המחקר ומחברי הדו"ח לא דיברו עם שום גורם לא במינהל האזרחי ולא בבית־החולים. האם זה דו"ח מדעי או פוליטי, שואלים בעזה.

השתלמויות בישראל

ד"ר שושן, קצין המטה החדש לענייני בריאות ברצועה, מעדיף לצטט את המספרים שהוכין. ב־1976 היו ברצועה 35 רופאים ו־80 אחיות מעשיות ואילו כיום יש 254 רופאים. רבים עברו השתלמויות ארוכות בישראל. ו־600 אחיות מוסמכות ומעשיות ברצועה מקבלות הסמכה ממשלתית, הטובה גם בבתי החולים בארץ. אשר לתמותת התינוקות? יש עדיין תמותה גבוהה יחסית — 4.53 תינוקות מגיל אפס עד גיל שנה על כל אלף לידות וזה כפול מאשר בישראל. אך עוד ב־1981 היתה תמותת התינוקות 52 על כל אלף לידות. התפוסה הממוצעת בבית־החולים הזה היא 76 אחוז, אך יש כמובן מחלקות שהתפוסה בהן היא גדולה יותר, כגון מחלקת היולדות, בשל שינוי ההרגלים מלידה בבית ללידה בבית־חולים.

*

נראה לנו, כי כאשר דו"ח בנבנישתי יתפרסם במלואו צפויות תגובות נוספות ונרחבות שינסו לסכם את כל החיובי שהשלטון הישראלי עשה ברצועה. אין להתעלם מכך, כי היו השפעות חיוביות למאמציהם של המימשל ורבים מאד מאנשיו לשיפור איכות החיים. אלא שהמימשל לא מצא עדיין פתרון לבעיותיהם העיקריות של התושבים: צפיפות קשה, מחסור במים, קרקע ומקורות תעסוקה ואולי בעייתם החשובה מכל: כיצד להיפטר משלטון הכיבוש.

„20 אחוז אמת — 80 אחוז הגזמות וסילופים"

[illegible]

עם הולך ונעלם

מאת חיים מרגלית

היום נפתחת עצרת הסוכנות היהודית ובשבוע הבא תתקיים ישיבת מליאה של הוועד הפועל הציוני. „העצרת", אומר הייני בורנשטיין, מזכ"ל הברית העולמית של מפ"ם, „תדון במספר נושאים, שהחשוב בהם הוא המשבר הדמוגראפי של העם היהודי. במלים אחרות, העם היהודי הולך וקטן משנה לשנה". נושא חשוב לא פחות הוא, לדבריו, הקיפאון בעלייה, וההפשרה שבירידה. ובמובן, הנושאים הרגילים לעצרת, היינו, תקציב הסוכנות היהודית לשנת 1987 ויעדיו.

בורנשטיין מזכיר כי הסוכנות היהודית, שנוסדה לפני 57 שנים (11.8.1929), היא גוף ציבורי, שמייצג את העם היהודי ובה חלוקה פאריטטית בין ציונים לבין יהודים שאינם ציונים. הסוכנות לדבריו, הוקמה, כדי לגייס את התמיכה של העם היהודי למען עלייה וקליטה בארץ־ישראל. הוא מרגיש שאין עתה צורך להסביר, כי מאז קום המדינה היטשטש ההבדל בין ציונים, גם אם הם חברי ההסתדרות הציונית, לבין יהודים שאינם מאורגנים בהסתדרות הציונית. למעשה נוצרה חלוקה בעם היהודי, בין אלה שרואים במדינת ישראל את מרכז הווייתו לבין המדגישים שעם כל חשיבותה של המדינה לעם היהודי, רובו של העם אינו בישראל ויש להקדיש לחלק הזה מאמצים לא פחותים מאלה שמוקדשים למדינה. הוא מציין שתקציב הסוכנות בשנת 1986, העומד על 500 מיליון דולר, מוקדש כולו לפעילות בארץ, משום שארבע המחלקות החשובות משותפות להסתדרות הציונית ולסוכנות. המחלקות הן: עלייה וקליטה, עליית הנוער, גזברות ומחלקת ההתיישבות. הוא מציין שמחלקת ההתיישבות תומכת ועוזרת רק ליישובים שבתחום „הקו־הירוק". היישובים שמחוץ לקו ממומנים ונתמכים על־ידי הממשלה. כן יש לזכור, כי נשיא ההסתדרות הציונית מכהן כיו"ר הנהלת הסוכנות והגזבר של שני הארגונים הוא אחד.

כיוון חדש

הדיון במשבר הדמוגראפי של העם היהודי מהווה כיוון חדש לסוכנות, ואין פלא בכך. פרופ' ר. בקי, ראש המחלקה לסטאטיסטיקה ודמוגראפיה באוניברסיטה העברית, הגיש נתונים שאף נדונו בממשלה, לפיהם מנה העם היהודי לפני השואה 16 מיליון נפש, מהם השמדו ונרצחו במלחמת העולם השנייה 6 מיליון. בשנת 1970 מנה העם היהודי לפי נתונים אלה 10,250,000 ואילו עתה, בתחילת 1986, היא מונה 9,5 מיליון. לפי התחזית שהגיש פרופ' שמאלץ, גם הוא מאותה מחלקה באוניברסיטה העברית, ימנה העם היהודי בשנת אלפיים כ־8 מיליון נפש וב־2040 ימנה

„העם היהודי הולך וקטן" — אומר הייני בורנשטיין, מזכ"ל הברית העולמית של מפ"ם, לקראת עצרת הסוכנות היהודית

6 מיליון. לדבריהם, נובע המשבר הדמוגראפי מירידה חדה בריבוי הטבעי, התבוללות וטמיעה וחוסר חינוך יהודי מאורגן בריכוזים היהודיים הגדולים, למעט ישראל.

בורנשטיין סבור שנתונים אלה הם שהביאו את הצורך בדיון המיוחד שיתקיים בעצרת הסוכנות, ושמטרתו לעשות אותה מעורבת בחינוך היהודי. לכך יש ביטוי בתקציב 1987.

„כאשר מדברים בתקציב". הוא אומר, „אי־אפשר שלא לציין, כי בעצרת תביא הגזברות תיכנון תקציבי ארוך־טווח למספר שנים, שהוגדר כתפקידיה של הסוכנות בטיפוח משאבי אנוש לביצוע המשימה של בניין מחודש לעם היהודי". בורנשטיין מותח ביקורת על הפעילות של ההסתדרות הציונית בנושאי החינוך. „חינוך", לדבריו, „אינו יכול להיות כללי וגזיל, חינוך פירושו מחוייבות ומחוייבות צריכה לעסוק במטרות. והמטרה חייבת להיות עלייה".

חריף במיוחד

גם במושב הוועד־הפועל הציוני, שייפתח ב־29 ביוני, ידונו בנושאי העם היהודי והחינוך הציוני. ברור לבורנשטיין שבוועד־הפועל הציוני הדיון על החינוך יהיה הפעם חריף במיוחד. יש לא מעטים בין ראשי הקהילות והאינטלקטואלים המרגישים, כי יש סימטריה בין ישראל והגולה וסימטריה זו צריכה למצוא ביטוי גם בחינוך היהודי. הדבר חמור באשר חייהם של היהודים בגולה הם נוחים. מצבם הכלכלי טוב למדי, יש אנטישמיות, אך בינתיים אינה מסכנת את הקיום הפיסי והיהודים בגולה מרגישים עובדות אלה, ובמיוחד את הבטחון שיש להם. כנגד מגמות אלה של נצח הגולה צריך לחול שינוי, ובמיוחד בהסתדרות הציונית. השינוי, לדבריו, מחייב חיזוק פדרציית „התנועות המגשימות" שקמו בהסתדרות הציונית, המחייבות את חבריהם לעלות לארץ. לפני מספר חודשים הוקמה באופן רשמי פדרציה של „התנועות המגשימות". סיעת מפ"ם בוועד הפועל הציוני הגישה בנושא זה הצעות החלטה, לפיהן: „הפדרציה רואה את עצמה כחלק בלתי־נפרד מההסתדרות הציונית העולמית. מוסדות הפדרציה של התנועות המגשימות יהיו אוטונומיים, יחליטו על מצע הפדרציה, תוכנית העבודה, וניצול המשאבים התקציביים שיעמדו לרשותה, כל זאת שלא תחת חסות מחלקה כל שהיא בהסתדרות הציונית העולמית".

על ההנהלה הציונית להבטיח ייצוג הולם לפדרציה של התנועות המגשימות, בנוסף לצירים שנבחרו כארצות, בכל המוסדות הנבחרים של ההסתדרות הציונית העולמית בסטאטוס מיוחד, שייקבע במשא־ומתן בין נציגי הפדרציה וההנהלה.

על הפדרציות הציוניות הארציות לסייע לתנועות המגשימות ולהעניק להן ייצוג הולם בכל המוסדות.

האם צה"ל מדווח אמת?

מסמך

עדותו של אורי פינקרפלד, מקרן באדר של הקבה"א למגזר הערבי על האירוע האחרון בשטח 9 — כפי שנמסרה במכתבו לרמטכ"ל ולאלוף הפיקוד

לכבוד ראש המטה הכללי, רב־אלוף משה לוי, אלוף פיקוד הצפון, האלוף יוסי פלד.

לצערי אני מוצא לחובתי לפנות אליכם, היות שאני סבור שבנידון לא דווחה האמת על־ידי „הגורמים הצבאיים" והדבר מדאיג אותי מאד.

ויראתי אצל יהודה צור, כתב „על המשמר", והוא חזר ואישר, שכל מה שכתב והתפרסם בעיתון ב־11.6 אכן קיבל במרוייק מפיקוד צפון.

עדותי האישית היא אחרת לגמרי ואני מוכן להעיד אותה בכל מסגרת צבאית, אזרחית או משפטית.

ביום שני, 9.6.86, הגעתי לביקור חג אצל מכרי וידידי בסח'נין, ושם נמסר לי על המקרה של רמיסת הזיתים בחלקתו של הכומר יוסף חורי. יצאתי לשטח יחד עם סאלח, בנו של הכומר, סלימן ר'נטוס, סגן ראש המועצה המקומית וחסין פארס מעכו. בשטח ראינו עקבות של שרשרות זחל שרמסו את שתילי הזיתים ואת גידולי הירקות, החממיות והתירס שביניהם. המראה היה קשה ומרכא. ספרנו את השתילים הרמוסים והשבורים ומספרם היה 56. (בטרם כתבתי את המכתב יצאתי אתמול, שבת ה־14.6, שוב לשטח ומצאתי שכמה מהזיתים התאוששו ויש סיכוי שיתגברו, 12 עצים אולי אפשר יהיה לשקם בטיפול מיוחד, אך 28 שתילים נשברו ונהרסו כליל).

במכני המתקן הצבאי הישן פגשתי בקבוצת חיילים, שסיפרו לי שלא ידעו על המקרה כיוון שהגיעו להחליף את קודמיהם רק לפני שעות ספורות. נאמר להם ש„הערבים פולשים לחלקות שלא כחוק ועליהם לגרשם. במקרה שאינם מסתלקים עליהם לקרוא למשטרה שיעצורם". ברשותם נמצאו נגמ"ש ולהם מס' 751812 וקומנדקר מס' 635631, ש היו בשטח עוד לפני בואם. צורת השרשרות התאימה לעקבות שמצאנו בשטח.

מספר ימים קודם ניסו חיילים לגרש את הכומר ובנו מחלקתם, וכשלא התפנו קראו למשטרה וזו עצרה אותם. עלי להזכיר, שלפני למעלה משנה רמסו זחל"מים של צה"ל חלקות סמוכות ואנשי הסיירת הירוקה, עקרו את שתילי הזיתים באותה החלקה של הכומר, מינהל מקרקעי ישראל נאלץ להתנצל ולשלם פיצויים כתוצאה מפסק־דין של בית המשפט בעכו, שקבע את בעלותו המוחלטת של הכומר על חלקתו ואת זכותו לעבדה.

מכל הנאמר לעיל ודאי תבינו, שהפעם לא אמת דיווחו דוברי פיקוד צפון, ש„לצה"ל אין שום מעורבות בפרשה".

מצערת אותי מאד גם הידיעה הברורה, שניתן למיטב ידיעתי לפתור את בעיית השימוש הצבאי בשטח 9 והמשך העיבוד התקין של מרבית החלקות של התושבים לשביעות רצון כולם. ויש כנראה „גורמים מסויימים" המפריעים לסיים את הפרשה בדרך חיובית.

מאד הייתי מבקשכם שתתערבו בעניין ותסיקו את המסקנות הנדרשות.

מובן שאני מוכן לעמוד לרשותכם בכל אשר אדרש.

בתודה ובתקווה,

אורי פינקרפלד,
רביב

רוסו על המוקד

מאתיים שנה עברו מאז מת, ועדיין תוהים על ז'אן־ז'אק רוסו, אבי המהפכה הצרפתית. ז'אן ז'וליאר, פרופסור צרפתי מפורסם, מנסה לזכותו מאשמת „הדמוקראטיה הטוטאליטרית". עמיתו, פרנסואה פירה, מדווח איך התייחס מארקס ל„צאצאיו" של הוגה זה — רובספייר ותנועת היעקובינים

מאת דב בר־ניר

בעוד שלוש שנים — ב־1989 — יחגוג העולם כולו את יובל המאתיים של המהפכה הצרפתית הגדולה. הוא גם יעלה על נס את זכרו של מחוללה הרוחני, ז'אן־ז'אק רוסו, בעל הספר שעשה תקופה — „האמנה החברתית". אך ראה זה פלא: דווקא דמוקראט וליבראל מושבע כפרופסור יעקב טלמון המנוח, הוקיע את רוסו כאחראי הגותי ומוסרי לכל זוועות המהפכה הצרפתית — הדיקטאטורה היעקובינית, עריפת הראשים הסיטונית, ביטול כל הזכויות הדמוקראטיות והשלטת משטר של כוח הזרוע — כל אלה בשם גניבת־דעת של מימוש „הרצון הכללי" (כהגדרת רוסו) — ולמעשה, הנחת יסודות למה שטלמון כינה „דמוקראטיה טוטאליטארית". הפילוסוף בעל המוניטין, ברטראנד ראסל, אפילו ראה ברוסו „סולל דרך להיטלר", והנה, לעומת כל אלה, דווקא לנין הוא שהעלה על נס את רוסו, והקביל הקבלות בין היעקובינים והבולשביקים — בין „הוועד להצלת האומה" בימי המהפכה הצרפתית לבין הדיקטאטורה הפרולטארית בברית־המועצות בימינו.

פערים עמוקים אלה בין הגישות השונות לרוסו היו נחלת כל המאה התשע־עשרה, ואף המאה העשרים, והם משתקפים גם בשני הספרים המובאים כאן, כאשר שני פרופסורים צרפתים ידועי־שם תוהים על רוסו וכן על מארקס, שהתייחס לשני „צאצאיו" של הוגה זה — רובספייר ותנועת היעקובינים.

פרופסור שלמה אבינרי קבע גם הוא, בספרו „עיקרי חברה ומדינה" (בהוצאת ספריית־פועלים), יחס לרוסו, דעתו קרובה לדעת ז'אק ז'וליאר: שנית, רוסו לא התמקד מעולם במה שקרוי זכויות האדם והאזרח, בזירת היחיד. אלא תבע מפורשות את ריבונות העם בקביעת עתידו וגורלו, ובכך אמנם חולל מהפכה קופרניקאית ממש באירופה של מלכים ונסיכים. שלישית, הוא נשא את עיניו לדמוקראטיה ישירה, שבה ודרכה — יורו אספות־עם תדירות לנציגיהן הארעיים כיצד לממש את רצון האומה. ואמנם כן: אם המוני האזרחים יהיו פעילים, אם יהיו הרורים רוח אזרחית נאמנה, לפיה יעלו על ראש ראנותיהם לא את האינטרסים

ז'אן־ז'אק רוסו
דו־משמעות

הפארטיקולאריים של כל אחד ואחד מהם, אלא את האינטרס הכללי והעליון — אזי יתממש נאמנה מה שרוסו מכנה „הרצון הכללי" (La volonté générale). ניתן להניח כי רצון כללי זה הוא מעין קונסנזוס, מעין פה־אחד או קרוב לכך, בקהל האזרחים המאוחד — וז'וליאר עוד יתן את הדעת על כך.

ברם, כבר כאן מתעוררות שאלות למכביר, ללא מענה ברור: מה יקרה כאשר המדינה היא מרובת תושבים ומרובת שטח, ואי־אפשר לקיים בה דמוקראטיה ישירה, אלא ייצוגית בלבד, ומה יהיה כאשר הקונסנזוס לא ישגל, והדרישה תהיה הכרעת רוב. כאן נפתחת פרשת־דרכים, ולא־בכדי כותב אבינרי: „השאלה היא מה ייעשה במקרה שלא כולם חשים בעדיפות זו של הרצון האוניברסאלי על הרצון הפארטיקולארי. כמה תשובות בפי רוסו בעניין זה, ולא כולן עולות בקנה אחד. אחת מתשובותיו היא מן המפורסמות: „כל מי שימאן להישמע לרצון הכללי — יכריחוהו לכך הגוף כולו. דבר זה אין פירושו, אלא שיכריחוהו להיות חופשי".

כלום לא חש רוסו בסתירה הצורמת, הזועקת ממש, של מעין חירות היחיד על־פי צו הציבור? לא לחינם מסכם אבינרי את הדילמה הקארדינאלית הזאת כאומרו: „יהיה משום אתגר למהפכנים לכפות את תפיסת החירות שלהם על האוכלוסיה כולה, להכריז על ממשלת התבונה, ולראות את המתנגדים להם כעוכרי התבונה והמין האנושי. מבחינה זו ברור הקשר בין רוסו והדיקטאטורה היעקובינית של רובספייר".

אם יש איפוא „אשמה" כלשהי ביעקובינים, מוצא אבינרי את רוסו „אשם", לפחות, בדו־משמעות המביכה של הגותיו, אשר לי, מצאתי ב„אמנה החברתית" דברים מפורשים מאוד מאוד, המצדיקים, אליבא דרוסו, את עצירת הדמוקראטיה, ואפילו את ביטולה הזמני הגמור, אם, במקרה חירום, תונח הצלת האומה על כפות המאזניים.

„אין להשעות את תחולת שלטון החוק, אלא אם כן מדובר בהצלת המולדת. במקרה זה — נדיר ככל שיהיה — יבטיחו את בטחון הציבור על־ידי פעולה מיוחדת, שתפקיד את השררה בידי האדם הראוי לכך ביותר. ברור ומחוור הוא שכוונתו הראשונית של העם היא שהמדינה לא תתמוטט. עם זאת, לאחר שהשלב הדחוף חלף, תיהפך כל דיקטאטורה לעריצות". כך כותב רוסו, ולא עלה בדעתו שעם האוכל השלטוני בא תיאבון נוסף, ששררה מולידה שררה, וכל דיקטאטורה נוטה להנציח את עצמה.

כלום צועד ז'וליאר בעקבות מה שציטטנו זה עתה? לאו דווקא. מתברר שהוא דו־משמעי, בעקבות דו־משמעות רוסו. עם זאת, נטייתו היא לזכות את רוסו מכל „אשמה" נוסח „הדמוקרטיה הטוטאליטארית", כפי שקבע טלמון, הוא מבקר באירוניה את אלה המדברים על ספרו בביטחון כה מופלג". אשר לו, בצדק מעלה הוא את רוסו על נס, בהטעימו ש„רוסו שיחרר את הלוויתן המורחי האמיתי. הוא הצמיח כנפיים למושג ללא תקדים, מדהים ובלתי ניתן לכל אילוף שהוא — מושג ריבונות העם". שנית, הוא מוכיח שרוסו דחה כל שלטון של רוב, שבו ראה דווקא את נצחון האינטרסים הפארטיקולאריים של רוב אינטרסנטי ואנוכי, והציב מולו את רצון הכלל, המסור והדואג לרווחת כלל האזרחים. שכן שלטון הרוב איננו אלא שלטון החזקים ביותר. לעומת זאת מניח „רצון הכללי" המסכימות, גם אם קיימים חילוקי־דעות בפרטים אלה או אחרים. בהתאם לכן טוען ז'וליאר, כי „רובספייר ומאראט, כטיפוסים קדומים של הפוליטיקאים המודרניים, מסלפים את רצון הכלל ומייצגים את כל מה שרוסו שנא כל ימיו בכל נימי נפשו". אל נשכח כי רוסו הלך לעולמו בשנת 1778, כלומר 11 שנה לפני כיבוש הבאסטיליה. עם זאת מודה ז'וליאר ש„מושג זה, ששמו „הרצון הכללי", רוסו מעולם לא הגדירו בבהירות".

ואמנם כן: כלום ניתן באמת ובתמים להסיר את ערפילי ההגדרה הבאה של רוסו: „יש למצוא צורה של התאגדות חברתית, שבה כל יחיד, בהתאחדו עם הכלל, בכל זאת יציית רק לעצמו ויישאר חופשי כבראשונה"? אולי בחברה אנושית מצומצמת מאוד בהיקפה, אולי בתנאי דמוקראטיה ישירה ללא האצלת סמכויות לנציגים כלשהם, ואולי שוב, בחברה הומוגנית מאוד בהרכבה, אפשר יהיה להעלות על הדעת — וגם זאת בדרך נס — הסכמה כה מופלאה וכה מושלמת עד שתבטא ללא רבב את „הרצון הכללי" הנכסף, אגב, רוסו עצמו לא הונה את עצמו בנידון. הנה הוא כותב ב„אמנה": „דמוקראטיה אמיתית מעולם לא התקיימה ולעולם לא תתקיים. אין להעלות על הדעת שהעם כולו יתאסף ללא הפוגות, כדי לעסוק בענייני ציבור, ועל נקלה ניתן להבין שאם יאציל מסמכותו לוועדות שונות, ממילא תשתנה כל צורת הממשל".

כיצד תשתנה? בלגלוג מדבר רוסו על העם האנגלי, שסבר כי מקיים הוא משטר דמוקראטי לעילא. „העם האנגלי חושב שהוא חופשי, והוא טועה בכך מאוד. הוא חופשי רק בעת בחירת חברי הפרלמנט, ברגע שהללו נבחרו, הוא עבד להם; הוא לא־כלום".

(רשימה ראשונה בסידרה)

Jacques Julliard: "La faute à Rousseau" — Paris. Edition du Seuil, 1985.
François Furet: "Marx et la Révolution Française" — Paris. Flammarion, 1986.

קח תחנה - תן לשטוף את המוח

חבורה חדשה
מאת גדי יציב

יש תמימים שמנסים להתווכח עם הדתיים, או להוכיח אותם על פניהם, על עזות המצח הזו המתבטאת במעשי האלימות כלפי תחנות האוטובוסים. תמימים אחרים מנסים להבין אותנו, לגופו של עניין, שחטא הוא להחזיק או ללכלך את שלטי הפירסומת בתחנות הללו. אצלנו בירושלים, לעומת זה, כבר מזמן אין תמימים. אצלנו הכל יודעים, שבעיית שריפת התחנות איננה צריכה דיון או הבנה במסגרת המאבק החרדי האלים נגד רוב אזרחי ישראל. מבחינה זו, ובהקשר זה, שריפת התחנות הוא התירוץ השנתי, או הביטוי העונתי, לביצוע האלימות הרב־שנתית והמתמשכת. אילמלא נמצא לה תירוץ ספציפי זה - היו נמצאים לאלימות מוקדים רבים אחרים. מה עולה על דעתכם — שככביש רמות כבר לא נוסעים? שאת כנסיית המורמונים כבר לא בונים? שבעיר דוד כבר לא חופרים? נוסעים ובונים וחופרים — ולכאורה שם ושם צריך היה להמשיך להפגין. אבל האלימים יודעים שצריך לגוון את תמריץ האלימות, למען כל המטרות הקדושות הנוגעות: היא מתרחשת מלכתחילה: למען חינוך הצעירים ל„מהפכה תרבותית מתמדת", למען ביסוס השלטון בקהילה החרדית, למען גיוס עוד יותר בתרומות מחוץ־לארץ — וכל מיני כאלה מטרות. מסיבה זו, נתייחס כאן למניה והיבטים אחרים של סכסוך התחנות — אבל לא לעניין המחלוקת הדתית־חילונית המתעוררת בעקבותיה.

השאלה הראשונה מתייחסת דווקא לפיקוח שהועלו על־ידי הצד הבלתי־דתי: מה קרה הדבר שבמוקד פרשת הצתת התחנות נקבעה זכות הציבור לצרוך פירסומת, ולעומת זה נזנחה ונשכחה לגמרי זכות הציבור לתחנות אוטובוסים בשירות תקינות?

אחרי הכל, התחבורה הציבורית היא שירות חיוני וזכותו של הציבור שיתקינו עבורו תחנות ראויות לשימוש בני־אדם, בקיץ ובחורף. הציבור זכאי לתחנות אוטובוס תקינות - גם כאשר יש וגם כאשר אין בעל הון פרטי שעשוי לגרוף רווחים גדולים מהקמת התחנות הללו. זכות הציבור לתחנות פרוזה וזכות הרשויות לבנות את התחנות ולתחזק אותן, משרד התחבורה אחראי לכך שהשירות חיוני זה יינתן לנוסעים, ו„אגד" ו„דן" והעיריות חייבות להשתתף בהוצאות, כזה או אחרת.

מיסחור זכויות הפרט

שלא ביצוע הדבר על חברה קבלנית - שעושה בעבור כך במקום פירסום שאותו היא מוכרת למפרסמים שונים - עשויה להיות פתרון סביר בתנאי התקציב הנוכחיים. אף על־פי־כן, אפשרויותיו או אי־אפשרויותיו של פתרון זה איננה משחררת את הרשויות מן החובה לספק את השירות, בכל תנאי ובכל מצב. קשירת סיפוק זכויות האזרחים ותקינותו באפשרות עשיית רווחים על־ידי בעלי הון פרטיים - מסוכנת מבחינה עקרונית ובעצם היא שערוריה ציבורית. זהו מיסחור זכויות הפרט ותלייתן בתהפוכות השוק ובתנודות מצבם העיסקי של כמה גבירים ותקיפים. מחר עלולים להעביר לקבלנים פרטיים שוחרי־רווח גם את סלילת הכבישים ונחשיים גם את הרפואה הציבורית. כך משחררים את הממשלה מחובותיה ויוצרים תלות אינטרסים בין טובת הציבור לבין טובתם ורווחיהם של מיעוט עתירי ההון בחברה. זוהי אמריקניזציה, כמובן השלילי של המושג — וזהו גם יצירת תשתית לעולם מושגים ותפיסת־יסוד שלא נוכל להשלים איתו. נא לא לזלזל בעניין לכאורה־שולי זה. על עניינים שוליים כאלה קמה, מתעצבת ונופלת דמות החברה שלנו.

מתקפלים ונכנעים

נכונה שהתוכן המתפרסם במודעות פוסטר־מדיה הוא דעה, שעל הזכות להביע אותה כולנו מוכנים להאבק - מואר כאן באור הבמן הקשר הקיים בין סיפוק הזכות לבין מניעיה וכוונותיה. חופש הבעת הדעה צריך כמובן להיות מוחלט ובלתי תלוי במניעי האנשים־המביעים־דעה ובכוונותיהם — אבל מי שזכות זו יקרה לו, צריך להבין כי לעולם לא תהיה הזכות מובטחת כל עוד תהיה מיוסדת על מניע הרווח בלבד.

בעלי חברת פוסטר־מדיה היו כנים מאד בעניין, וצריך להודות להם על כך. פוסטר־מדיה איננה קיימת כדי לתת סיפוק לזכות הבעת הדעה אלא כדי לעשות שימוש בזכות הזאת למען צבירת רווחים. אם אין רווחים, בגלל סיבה זו או אחרת — והסיבה יכולה להיות כמובן אלימות דתית או בירוקרטיה מכל סוג שהוא — מתקפלים, נכנעים ומפסיקים „להביע דעה".

נניח לרגע שענף מודעות הפירסומת בעיתונות הארצית נקלע למשבר חמור מאד, חמור מן המשבר שהוא מצוי בו כעת. האם ימשיכו בתנאים אלה אבירי העתונות החופשית „להביע דעה" ולספק את זכות הציבור לדעת? מי יישאר לנו אז כדי לספק את חופש הבעת הדעה וחופש האינפורמציה? ישאר לנו או „דבר", „על המשמר", „הצופה" ו„המודיע". גם הימין, יש לשער, יקים אז עתון משלו שלא יהיה מיוסד על שיקולי רווח בלבד - אלא על הכוונה להביע דעה. העתונות הנפוצה שבבעלות פרטית תתקפל ותכנע - בדיוק כמו פוסטר־מדיה.

הדברים חמורים, כמובן, הרבה יותר. אם יוסבר לבעלי העתונות הפופולרית כי מידת הפופולריות שלהם, או כמות מודעות הפירסומת שניתן למכור - תלויים בתוכן הדעה המובעת, דהיינו בהבעת דעות מסויימות בלבד - האם יעמדו בפיתוי? האם לא יעברו על מידותיהם הדמוקרטיות הנאצלות כדי לספק את רצון קוניהם? הנה היום מתקפלת ונכנעת חברת פוסטר־מדיה בעקבות לחץ קל יחסית ועל רקע אלימות מוגבלת - מה יקרה מחר לגבי העתונות הפופולרית והנפוצה - אם תלילה הלחץ יהיה גדול והאלימות בלתי־מרוסנת?

הזהרו איפוא בבעלי ההון הפרטי שמהם תצא תורת הדמוקרטיה. אל תטילו עליהם לספק את זכויות הפרט ואל־נא תתקעו בידיהם את דגל החופש להבעת דעה:

מהי תועבה?

הדבר הזה שבעלי פוסטר־מדיה קוראים לו „דעה", מכונה בפי הדתיים בשם התואר „תועבה". המושג „תועבה", כשם־תואר לתמונה או אפילו לסדר חברתי, איננו פסול. כנגד טענתם של כל מיני ליברלים אני־ני טעם, שפסלו את שם התואר „תועבה", קרא, למשל, הוגה־הדעות הרברט מרקוזה לאמץ את שם התואר הזה, אבל לייחס אותו למה שבעינינו, ולא בעיניהם, הוא דוחה ומכוער ופסול מבחינה מוסרית. מרקוזה אומר: הם, המימסד, נוקטים בקטגוריות מוסריות ואסתטיות - ואילו אנחנו מסתפקים במושגים אנליטיים בלבד. וכך אנחנו יוצאים נחותים ביחס אליהם ביכולת הכנת המציאות. גם אנחנו זקוקים לקטגוריות כאלה - כדי להביע את נקודת השקפה שלנו. וכך כתב מרקוזה ב„מסה על השחרור":

„הניתוח הביקורתי של החברה הקפיטליסטית משווע לקטגוריות חדשות: מוסריות, פוליטיות ואסתטיות. בהמשך דברי אנסה לפתח קטגוריות אלה, והראשונה שבהן תהיה „התועבה". החברה הקפיטליסטית מתועבת בכך שהיא יוצרת ומציגה לראווה ללא בושה שפע של סחורות עד מחנק, ובה בעת היא מונעת מקורבנותיה שמעבר לים את צרכי הקיום. (...) התועבה היא מושג מוסרי באוצר המילים של המימסד. המימסד משתמש לרעה במושג זה והוא מייחס אותו לזולתו - ולא לגילויי המוסר שלו עצמו. אין שום תועבה בתמונת אישה עירומה, אלא התועבה היא: בתמונתו של גנרל במדיו המרהיבים, עטורי אותות הגבורה על מלליו במלחמה; לא בפולחן ה„היפיס" יש תועבה אלא בהכרזות אישיות כנסייתית רמת־מעלה שהמלחמה נחוצה למען השלום. הגיעה העת לרפא את הלשון, לגאול את המילים מן העיוות הגמור של משמעותן בידי המימסד. לשם כך עלינו להעביר את אמות המידה המוסריות מן המימסד אל המורדים בו. בדיוק אותו דבר יש לעשות לכל אוצר המילים הסוציולוגי והפוליטי. גם כאן חייב לחול שינוי קיצוני: יש לערטל אוצר מילים זה מן הנייטרליות המזוייפת. הוא צריך ליהפך ל„מוסרי" במובן מתודולוגי, והוא צריך להיות קורא־תיגר וסרבני".

עד כאן מרקוזה, ועד כאן עלי לומר, הדברים משכנעים, אותי לפחות. לכן גם אני תומך בהחלט בשימוש במושג „תועבה", ובמושגים דומים אחרים, המביעים שאט־נפש מוסרית, כאשר עולה הדבר בקנה אחד עם תפיסת עולמי המוסרית, האסתטית והפוליטית.

אמצעי־כפייה

יש איפוא תוקף למושג „תמונת תועבה". בלא קושי מיוחד אני יכול לתאר כאן תמונות אפשריות, של מצבים מצולמים או מצוירים, שכל קוראי „על המשמר" יסכימו פה־אחד שהן תמונות תועבה, ואסור לתת להן פירסום חוצות. אני יכול אפילו לתאר לעצמי את האדון כהנא קונה באופן חוקי בהחלט מקום פירסום בתחנות האוטובוסים מן החברה הקבלנית שקיבלה באופן חוקי בהחלט היתר פירסום מן הרשות העירונית החוקית — והפירסום הזה יהיה בעינינו מתועב מאד־מאד.

אם למושג „תועבה" יש תוקף - מה עושים איפוא כאשר קבוצות שונות באוכלוסיה חלוקות בדעתן לגבי „מהי תועבה"? שני מבחנים יש לנו לכך: המבחן הראשון הוא חוקי ומשפטי. יש די חוקים בישראל נגד פגיעה ברגשות הזולת, אם, למשל, מפרסמים תמונה אנטישמית או מקרינים סרט אנטישמי, או כל דבר פירסום אחר הפוגע ברגשות בני דת או לאום כלשהו, ניתן להתלונן על כך ולתבוע הפסקת הפירסום. המבחן השני, לגבי דברי־פירסומת, שאולי אינם פסולים חוקית, הוא מבחן הכפייה: האם כפוי האדם להיתקל בפירסום הפוגע בו, או אולי הוא יכול להמנע מן הפגיעה? בתחום זה מסוכן מאד לחוקק חוקים, כי המבחן לעולם איננו חד־משמעי. אבל בהחלט אפשר ורצוי להפעיל כאן את השכל, את הרצון הטוב, ומידה סבירה של טקט וסובלנות. אם, למשל, טוענות הפמיניסטיות שתמונה כלשהי פוגעת ברגשותיהן - די לנו שנשתכנע כי הטענה כנה כדי שנגביל את הפירסום למקומות ששם אין הן חייבות לשהות או להמצא. אם אדם דתי סולד מתמונות עירום, שבעינינו הן יפות מאד, ניתן לומר לו, שהוא גם יכול שלא ללכת לסרט או להצגה שיש בהם עירום, והוא גם יכול להמנע מקריאת העיתון שמודעות עירום מתפרסמות בו. לעומת זה, אי־אפשר לדרוש מאדם דתי שימנע מלהשתמש בתחנת אוטובוס, או שיחדל מלנוע ברחובות ראשיים. כאמור, אין כאן מבחן חד־משמעי, אבל לגבי כל מקרה צריך להפעיל את „מבחן הכפייה" במידה רבה של תבונה וטקט, ולנסח פתרון לכל בעיה שמתעוררת.

לגבי פירסום־חוצות כמעט אין ספק שברוב המקרים נמצא כי הוא אמצעי־כפייה, אשר אין מנוס מן ההיתקלות בו. צריך באמת פעם לדון בשיטת הפירסומת הזאת בכל הרצינות. אני זוכר שבימים שהשיטה לא היתה עדיין נפוצה בארץ - בירכתי על כך בכל לב והשתבחתי בפני עצמי בעובדה הזאת, כאשר ראיתי בחוץ־לארץ את שלטי הפירסומת הרבים בדרכים ראשיות ובמרכזי הערים. פירסום־חוצות נראה לי בראש ובראשונה כמיטרד אקולוגי, כביעור הסביבה, ועוד יותר במכירת נוף הארץ לתאוות הבצע. אף פעם לא הבנתי מדוע מתרגזים אצלנו כל־כך על כל המטיילים ועוברי האורח שחותמים ומקשקשים על אתרים וקירות ברחבי הארץ, ומגנים אותם על כך בכל פה - . אבל, לעומת זה, מגלים סובלנות והסכמה לכתובות פירסומת אינפנטיליות וציורים מטופשים של חברות מסחריות בלב שדה ירוק, על כתף הר יפה, במרכזו כיכר בעיר שטרחו כל־כך לשוות לה חזות מרשימה, וגם בתחנות האוטובוסים.

תחושת הדחייה שלי מפירסום חוצות היא איפוא כפולה: עקרונית ואסתטית. נכון שלא הייתי מציע לעלות על בריקאדות לנוכח מטרד זה - אבל כאשר מגיעים הדברים לידי משבר, צריך להתייחס לכל ההיבטים הרלוואנטיים.

תיקון

כאן צריך גם לומר כמה דברים לגבי כל אופני הפירסומת האחרים, אשר אינם בחזקת כפייה, ועל כן חובה עלינו להגן על הזכות להפיץ אותם ולצרוך אותם.

הפירסומת, כפי שהיא מקובלת היום ברחבי העולם, היא בעיקרה תעשיה משוכללת לעיוות שיקול הדעת ולעירעור יכולת קבלת ההחלטה של הצרכנים. שיקול דעת, במובן הפשוט של המושג, פירושו בחינה שקולה ורציונאלית של האלטרנטיבות, והיכולת לקבל החלטה מותנית באפשרות לבחון את הדברים על יסוד אינפורמציה בדוקה ואמינה. הפירסומת, לעומת זה, מדגישה בעיקר תכונות בלתי־רלוואנטיות של המוצרים המפורסמים, והיא מנסה להטות לב מן האינפורמציה החשובה באמת לצורך קבלת ההחלטה. אורח נבון ובוגר יודע היטב מהם כללי המשחק כאן, ומהו שם המשחק: המפרסמים מנסים, בגלוי ובמודע, לשטוף את מוחו, והוא חייב לפיכך להפעיל אמצעי התגוננות מנטליים, רגשיים ואינטלקטואלים - כדי להגן על מוחו שיהיה כשיר לפעילות תקינה ובלתי־שטוף. ככל שהאורח פחות בוגר ופחות נבון, הוא מועד יותר להיות מובס במשחק הזה, אבל מן הסתם כולנו מובסים כאן במידה זו או אחרת.

מבין ההגדרות הרמות של החברה החדשה האידיאלית, שלמענה צריך להיאבק, מצויה גם ההגדרה המתייחסת ל„חברה שבה מנצחים בכל ויכוח האנשים בעלי הטיעונים הרציונאליים הטובים ביותר". הכוונה לכך שתהיה זאת חברה שתמיד יתקיימו בה ויתאפשרו בה חילוקי דעות - אבל חלוקת העוצמה, היוקרה והכסף תמנע מכל חברה להפיק כמויות בלתי שוות של טיעונים בלתי רציונאליים ובלתי רלוואנטיים. זהו כמובן חזון לימות המשיח, אבל כמו כל חזון הוא עשוי לשמש לנו מדריך מעשי מאד בחיי היום־יום.

גם בחברות הטרום־מודרניות היתה כמובן חלוקה בלתי־שיוויונית ביכולת ההפקה של טעונים בלתי־רציונאליים, אבל בחברה שלנו, המודרנית, נוספו למציאות זו שני מאפיינים: ראשית, עיוות שיקול הדעת הפך לתעשיה, על כל המשתמע מכך, מבחינת ההתמחות, ההתמקצעות, ההתבססות על מחקר מדעי, המימון והשיווק. שנית, כיוון שהדברים אמורים בתעשיה, הצטברה כאן עוצמה אדירה של יכולת עירעור כושר ההחלטה בידי שכבה מצומצמת למדי של בעלי הון פרטיים. נכון מאד שכל רוכל קטן וכל תעשיין מתחיל מסוגלים להשתתף בהגיגת הפירסומת, אבל המגמות העיקריות, המשמעותיות, נאכלות בידי מיעוט קטן של גבירים ותקיפים. מסיבה זו ניתן לקבוע היום, כי המניפולציה בתודעת בני־האדם, בהשקפת עולמם ובתפיסות חייהם, היא הפרובלימה העיקרית והחשובה ביותר, ששמורה היום למעמד עתירי ההון בחברה שלנו.

מנקודת ראות זו ניתן עכשיו לחזור ולהתבונן במודעות הפירסומת בתחנות האוטובוסים. מה שקורה כאן הוא במרותו דגם וביטוי ליחסים החברתיים המאפיינים את הסדר הקפיטליסטי בכל כיעורו. זכויות הפרט מסופקות, ובהחלט דואגים לקיים אותן — אבל בתנאי ועל־מנת, שיתקיימו במסגרת עיסקת חבילה. מי שזוכה לסיפוק זכויותיו החומריות מסתכן אגב כך בהפקעת יכולת שיקול הדעת שלו. קח תחנת אוטובוס, שלא תכה איתך השמש בקיץ, ולא תרוה והגשמים בחורף — אבל תן לנו בתמורה לשטוף לך את המוח במיני לכישוף ומיתוג. אבזמים, חירוזים, נעליים ובגדים — אשר ייצורם ושיווקם קובעים ומנציחים את יתרון מעמדנו ואת נחיתות מעמדך, ושתהיה לך דרך צלחה על למסמך החנות הקרובה.

שיעור בסובלנות

שר הפנים יצחק פרץ אמר בראיון טלוויזיה: „כי „תמונות התועבה" שעל גבי המודעות מוציאים מכליהם את הציבור החרדי וגורמים לו לנהוג באלימות — לצבוע, להשחית ולשרוף תחנות אוטובוס".

הרי לפנינו תופעה מעניינת: כ־99% מתושבי ישראל, יהודים, נוצרים, מוסלמים, ובתוכם גם חלק גדול מהציבור החרדי רואים את תמונות התועבה ואינם „יוצאים מכליהם" ונוהגים באלימות.

אולי התקלה היא בשיטות החינוך המעוותות של החרדים? אולי שיטות אלה גורמות לתגובות מעוותות? אני ורבים כמוני גם יהודים „דתיים" רואים ביחס החרדים אל האשה „דבר תועבה". האיסור לעבור או לשבת בין שתי נשים, אי־הושטת יד לאשה ואפילו היא קרובת משפחה מנוגד, לדעתי לרוח היהדות האמיתית. אך מעולם לא עלה בדעתי להפגין באלימות נגד תופעות מחרידות אלה, לדעתי, הן „תועבה", תופעות אלה פוגעות ברגשותי ובאמונתי כיהודי וכאדם.

על האחראים לחינוך החרדי, להעניק לילדיהם שיעור סובלנות בין גבר לאשה, בין יהודי ליהודי ובין אדם לאדם. הקנאות החרדית הקיצונית היא סכנה לחברה כולה, ובאותה מידה היא סכנה לעדה החרדית עצמה. הקנאות ראויה לכינוי „תועבה" ושומר נפשו ירחק ממנה.

יוסף קליין

יחס פושר

אין ספק שיש להוקיע את המעשה הברברי של חבלה במוסדות וחילול ספרי קודש. עם זאת יש לומר, לא במעט אשמה הממשלה בכל השערוריה המתחוללת באחרונה לעינינו. אוזלת־ידה ויחסה הסלחני להתגרויות החרדים מעלה את חמתם של אנשים אף שאינם אנטי־דתיים. בזכרונם של רבים נחרת המקרה שבו נהרג רוכב אופנוע, באחד מרחובותיה החרדיים של בני־ברק נמתחה באחת השבתות שרשרת לרוחבו של הרחוב. רוכב האופנוע לא הבחין בשרשרת נתקל בה, ונהרג במקום. כיצד נסתיימה שערוריה זאת?

בישיבה הראשונה של מרכז מפלגת העבודה, שנבחר זה עתה, התייחס ראש־הממשלה לקיצונים המסיתים והמציתים בשני המחנות, החרדי והחילוני. דבריו הופרעו על־ידי קריאות־ביניים. חברי מרכז רבים הטיחו בפניו: מי מיידה זה שנים אבנים במכוניות וצועק שאבעס, שאבעס? מי מצית תחנות? לכל אלה אתה מלקק את ...

ענן סמיך אופף באחרונה את התבטאויותיו של ראש־הממשלה. לאנשים פשוטים קשה להגיע לצפונות ליבו. יוקרתו דועכת, והכל.

אין חולקים על הכורח בהידברות בין שני המחנות, וכאמור, אין חולקים על הוקעת הוונדאליזם שבחילול ספרי הקודש, אך יש לשלול ולגנות את יחסה הפושר של הממשלה כלפי מעשיהם והשתוללותם של הארונקים. תפעיל הממשלה את החוק כלפי שני המחנות!

פנחס טובין

זמירות שבת

אני זוכרת ערבי שבת בביתנו, אבי לא היה רב בישראל. הוא היה יהודי פשוט, יהודי של יום־יום שטרוד בענייני פרנסה. כל יום ראשון היה יוצא ליער ולכפרים בסביבה, אבל ביום שישי היה תמיד חוזר הביתה.

ועד היום איני שוכחת את ערבי השבת בבית. אבא היה יושב בראש השולחן ולאחר הארוחה היה מתחיל להשמיע זמירות שבת. לא רק ילדי המשפחה נשארו בבית, אלא גם החברים והחברות היו באים ושרים. ומבלים את ערב השבת איתנו.

אנחנו, חניכי השומר־הצעיר כיבדנו את השבת, ואף פעם לא עשינו פעולות בקן בשבת. הכל בזכות אבא שלי שידע להביא לנו את השבת.

בקשה לי אל הרב סלומון: במקום לקחת את האנשים להפגנות בחוצות העיר במקום לחלל את קדושת השבת אנא, אסוף את האנשים אליך הביתה והנעם להם את השבת בזמרה וריקודים, כמו שעשו אבותינו.

אז נצא כולנו נשכרים. האברכים שלך לא יחללו את השבת ע"י הפגנות וצעקות, השוטרים יבלו את השבת בחיק משפחותיהם, וכך תרבה תורה ואהבה בציבור בישראל.

אנא, אל תחלל את השבת שקדושה לכולנו.

ש. קפלן

לא ספרי תורה

תודה לקורא מגבעתיים, שהעיר את תשומת ליבנו לטעות שנעשתה בידיעות על קבורת ספרי הגמרא והסידורים ברמת־החייל. הספרים שהושחתו ונקברו הם ספרי גמרא וסידורים, דהיינו, ספרי לימוד ותפילה, ולא ספרי תורה, הכתובים על קלף.

ירון אליוסף

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים חפצים למיור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וברווחים כפולים בין השורות.

המערכת

בעריכת צביה בן־שלום

שריפה במטבח!

מאמר חשוב זה, מאת יוסי עבודי, פורסם בגליון האחרון של "בטי־חות", בטאון המוסד לבטיחות ולגיהות, והוא בהחלט ראוי לתפוצה רחבה יותר.

שריפה היא דבר לא מתוכנן. שריפה במטבח היא דבר בלתי צפוי לחלוטין — כך, לפחות, חושבים חלק גדול מהאנשים.

קודם כל, מעט נתונים — רוב השריפות בדירות ובבתים פרטיים נגרמו כתוצאה ממה שבמטבח. במחקר שנערך בארה"ב נמצא כי עשרה אחוז מכלל נפגעי השריפות בבתים, נפגעו מאש שפרצה ממחבת הטיגון ומסיר הבישול, ומהם חמישה אחוז נסתיימו במוות.

זה לא מפתיע, הרי במטבח משתמשים באש גלויה ובחום גבוה. במטבח תמצא תנורי בישול וכיריים שמופעלים בגז, בחשמל וגם בנפט. תמצא שם גם מכשירים חשמליים רבים. כל אותם המכשירים והאביזרים המקלים עלינו כל כך את חיינו המודרניים, טמונים סיכונים רבים — בעיקר של אש ושריפה. המכשירים האופייניים לגרימת השריפות במטבח הם סיר הבישול ומחבת הטיגון.

כל אחד מאיתנו התנסה יותר מפעם אחת במקרה ששכח את התבשיל על הכיריים עד שנשרף, שכחה כזו נגרמת בשל הסחת הדעת, לעתים, ניגשים לטלפון או לתינוק וכמה, כאשר המחבת עם שמן הטיגון מונח על האש או תבשיל רותח בסיר בישול על הכיריים. אחר כך שוכחים לחזור למטבח בגלל דברים אחרים שצצו. זהו, למעשה, פרק הזמן הקריטי שבו נשרף השמן והאוכל התייבש. ואש פורצת מהסיר או מהמחבת.

כדי למנוע מצבים מסוכנים כאלה צריך לנהוג לבלתי צפוי ולנקוט צעד אחד קדימה.

השגחה מתמדת

בארץ, ברוב הדירות והבתים הפרטיים תמצא במטבח כיריים הפועלים על גז וחשמל. תמצא גם תנורי אפיה, מיקסרים, טוסטרים ושאר כלים — שפועלים על חשמל. תכנון נכון של המטבח הינו בעל חשיבות רבה למניעת סכנת התלקחות משריפה. הכיריים צריכים להיות ממוקמים כך, שלידם לא יהיו חפצים דליקים כמו טפטים, וילונות, תמונות, אחזות ועוד.

אסור להשאיר כיריים או מכשיר חשמלי אחר פועלים ללא השגחה. גם אם יוצאים מהמטבח "רק לדקה אחת", שעלולה להתארך לזמן ממושך — צריך לכבות את האש ולהפסיק את פעולת המכשיר החשמלי. אגב, כשנמצאים במטבח ויש מחבת עם שמן על האש, צריך להשגיח כמעט באופן רצוף על השמן, שלא יתלקח.

זאת ועוד — כיריים לבישול הם דבר מסוכן, כי עקרת בית יכולה, בלי משים, ללחוץ כפתור הפעלה. והגז יתחיל לזרום או שהתנור יודלק שלא באופן מבוקר; וילד קטן יכול לטפס על הכיריים מתוך סקרנות או משחק ולהדליק את הכיריים לא בכוונה. ואם נשרפה עיניינו — הרי שכל מכשיר חשמלי במטבח טומן בתוכו סכנה של התלקחות בשל קצר חשמלי.

לכן, צריך לחשוב "צעד אחד קדימה". כלומר, נקיטת אמצעי זהירות היא כלל ראשון למניעת תאונה במטבח.

לפעמים, עבודות הבית והסדר במטבח מוזנחים ע"י חלק מהאנשים בגלל עומס יתר בעבודה וטרדות היום יום. אך עם מעט תשומת לב ונקיטת אמצעים בעוד מועד, אנו עשויים למנוע סכנה מעצמנו ומבני משפחותינו. בלגאן ואי־סדר ליד הכיריים במטבח יכולים להוות גורם לשריפה או גורם למניעת השתלטות עליה ברגע הקריטי.

אנו נתאר מספר מצבים שגורמים לשריפה במטבח ונציע פתרונות כיצד למנוע אש; ואם זו תפרוץ, כיצד להשתלט עליה ובאלו צעדים לנקוט כדי למנוע אסון.

לחנוק את האש

אש במחבת או בסיר הבישול — פרצה אש במחבת או בסיר הבישול אסור לנגוע בהם או להזיזם למקום אחר, כי קיימת סכנה שהאש תתפשט לעבר חפצים אחרים דליקים או אף תתפוס בבגדים או בשיער. כמו־כן, אם המחבת יהיה חם מדי, עלולים לשחררו מהידיים, ואם יפול על הרצפה, יגרום להתפשטות האש. זאת ועוד, אין להתיז מים על המחבת כי הדבר יגרום יותר נזק מאשר תועלת.

ובכן, מה עושים במקרה כזה? יש להשאיר את המחבת במקומו. לכבות מיד את הכיריים (גז או חשמל או נפט). לכסות את המחבת עם מכסה (ככלל, מכסה צריך להכין מראש עוד לפני הטיגון, לכל מקרה שנצטרך אותו במהירות). אם לא הוכן מכסה מתאים, אפשר לכסות עם מכסה אחר או כל דבר שאינו מתלקח, ובתנאי שזה כיסה את כל המחבת כדי "לחנוק" את האש. צריך לזכור — מחבת או סיר שפרצה בהם אש והם על הכיריים, האש מתוחמת וממוקדת במקום אחד בלבד. לכן אין להזיזו ממקומו. כמו־כן, צריך לזכור עוד כלל חשוב — גם לאחר שהאש כבתה, השמן במחבת עדיין חם מאד ומהווה סכנה חמורה לכל מי שנמצא לידו. על־כן, צריך להשאיר את המחבת על הכיריים עד שהשמן יתקרר.

אש בתנור — פרצה אש בתנור, צריך להשאיר את דלת התנור סגורה ולנתק את זרם החשמל ע"י סיבוב כפתור ההפעלה או הוצאת התקע מבית־התקע. אסור לפתוח את דלת התנור משום שהאוויר שיחדור פנימה ילבה את האש. אם זרם החשמל (או הגז) נותק ודלת התנור סגורה — סביר שהאש תכבה מאליה.

ניצוצות או אש במכשיר חשמלי אחר — ניתזו ניצוצות או אש פרצה ממכשיר חשמלי אחר במטבח. חובה לנתק אותו מיד מהחשמל. אסור לנסות לתקן לבד את המכשיר ואסור להפעילו שוב אלא לאחר שנבדק ותוקן ע"י חשמלאי מוסמך. וכדי למנוע התחשמלות — יש להשתמש במכשירים חשמליים בעלי תקע עם שלושה פינים, ולוודא שהכבל במצב טוב.

מטפים לכיבוי אש

בארצות המערב — ארה"ב ואירופה — נהוג להחזיק בבית מטפים ביתיים לכיבוי אש, והדבר אף מומלץ ע"י הנוגעים בדבר. גם בארץ יש מטפים ביתיים לכיבוי שריפות, שמכילים אבקה או גז, והם מיועדים בעיקר לשריפות קטנות — כמו אותם מטפים שרואים במכוניות ובכלי רכב שונים.

מומלץ לרכוש מכשיר כזה, אולם צריך למקם אותו רחוק מהכיריים. רצוי למקמו ליד דלת המטבח, במקום נוח לבני הבית להגיע אליו — פרט לילדים. צריך גם לזכור למלא אותו אם ירד הלחץ (או לאחר שימוש) ולהפעילו עפ"י הוראות היצרן.

שריפה במטבח — פרצה אש במטבח, צריך לפעול במהירות ובשיקול דעת. אם החלטת להילחם בה, עשי זאת כשגבך נמצא בכיוון דלת היציאה, כדי שתוכלי למלט עצמך במקרה שהאש תתפשט מעבר ליכולת טיפולך.

במקרה כזה, כשכלו כל הקיצין ואינך שולטת יותר באש, עליך לעזוב את המטבח ולסגור אחריך את הדלת. כדי להאט את קצב התפשטות האש. צריך לוודא כי כל מי שנמצא בבית — ילדים ומבוגרים — יצא החוצה. להזהיר את השכנים ולהזעיק את מכבי האש.

לסיכום

פעולה מהירה עם שיקול דעת היא כלל חשוב במקרה של שריפה. אולם, נקיטת אמצעים מקדימים למניעת אש תמנע מאיתנו סיכונים מיותרים ותבטיח את בטחוננו ובטחון בני ביתנו.

להכין מאכלים טעימים וערבים לחיך זה דבר מצוין, אך חובה עלינו לעשות זאת תוך שמירה על כללי הבטיחות במטבח כדי לשמור על חיינו ועל חיי בני ביתנו.

יוסי עבודי

זה מה שיש

דרוש חוק זכויות קטינים

לנוכח ממצאים של אנשי מקצוע העוסקים ברווחתו של הילד, המגלים כי במדינת ישראל סובלים ילדים רבים מפגיעות קשות, פיזיות ואחרות, בזכויותיהם, הגישה ח"כ שולמית אלוני הצעת חוק, שמטרתה להקפיד על שמירת זכויות הילדים והקטינים שאין להם אפוטרופוס או שהם קרבן להזנחה ואלימות מצד אפוטרופסים שלהם. הצעת־החוק זו באה, בין היתר, לקבוע כללי דיווח בכל הנוגע לקטינים. בהכנת הצעת החוק השתתפו צוות "עצרת בית הנשיא למען הילד", הכולל עובדים סוציאליים, משפטנים ושופטי נוער.

לכל אחד בלשונו

במפעל "גינור" בכפר־סבא, נערכה הרצאת הדרכה בנושא מחלות לב וכלי דם, גורמיהן ומניעתן, מטעם המחלקה לחינוך לבריאות של קופת חולים הכללית. לבקשת הנהלת המפעל ניתנה ההדרכה גם בשפה הערבית, על ידי ד"ר מתנה, רופא ממרפאת טירה. המרצה הסתייע בתכנית שקופיות של המחלקה לחינוך לבריאות, שמטרתה להעלות את המודעות לסכנות המחלה בקרב הציבור הרחב, ולשכנע את השומעים לשנות הרגלי חיים.

כינוס לטיפול משפחתי

בין 22 ל־25 ביוני ייערך בירושלים כינוס בינלאומי בנושא טיפול משפחתי, ולפי הערכת המארגנים ישתתפו בו כ־159 אורחים מחו"ל וכ־400 מהארץ. בין האורחים: ד"ר פלורנס קאסלו, מנהלת מכון לטיפול משפחתי בפלורידה, שתנהל סדנה בדינמיקה של הנשואין השניים ובעיית הילדים; ד"ר ארנון בן טובים מבריטניה, שינחה סדנה על משפחה במשבר ויתמקד באלימות ובניצול מיני במשפחה; ד"ר פילפ קאיי בנורווגיה יציג תפקיד המטפל בשיטה המערכתית בטיפול בזוגות. כן ידונו נושאים מגוונים, כמו השוואה בין התאבדות ילדים בישראל וביפן, גירושין של בני קיבוץ לעומת בני עיר; עדתיות ומשפחה, סמים, חד־הוריות... כינוס בינלאומי נערך בארץ אחד לשלוש שנים ומאורגן ע"י האגודה הישראלית לטיפול במשפחה ובנשואין.

יוחמר הפיקוח

- מומחי המוסד לבטיחות, הפועל בין השאר בשירות משרד החינוך והתרבות, יחמירו השנה מאוד בדרישות הבטיחות במחנות הקיץ של תנועות הנוער. מומחי המוסד לא יסתפקו במתן הוראות כלליות, אלא ישתתפו בימי עיון, סמינרים והדרכה בנושא בטיחות מדריכים צעירים ומבוגרים של תנועות הנוער. המוסד אף יפרסם הוראות הקשורות בשימוש באש, במים, באביזרי צנרת, בחשמל, ובחומרים אחרים, העלולים להתגלות כמסוכנים.

– במיטה זאת נאבק הוד מלכותו עד יומו האחרון להמשך השושלת.

קייטנות עלינו

התבשרנו על כל מיני קייטנות ייחודיות לילדים שמתעניינים בספרות ו/או באמנות. מוזיאון תל־אביב, מחלקת החינוך וההדרכה, מארגן קייטנת יצירה בת 5 ימים, שתערך ביולי, במחזורים, בימים א' עד ה', בשעות לפני הצהריים. תהיה קייטנה לבוגרי כיתות א'־ב', ולבוגרי ג'־ד'־ה' בנושא "בית חלומותי" (פעילות יצירתית בנושא הבית והסביבה), ואחת בנושא "דרך החלון אל ארץ הדמיון" (כיף בין תמונות ופסלים) — וכל זה תמורת 50 ש"ח למחזור. ההרשמה במחלקת החינוך של המוזיאון, טל.257361, שלוחה 33, תל־אביב, כמובן, בשעות הבוקר.

במקביל מארגנת ספריית שער ציון בית־אריאלה סדנאות ספרותיות בשעות אחר הצהריים (בימי שלישי), הצגות לילדים ופגישות עם סופרים (בימי רביעי), כל זה בחודש יולי, בנוסף לסרטים בעקבות ספרים (בימי שני) ושעת סיפור עם שלמה אבס (ימי שלישי) וסדנה ספרותית, שתערך בשעות בוקר בימים 8־15, ביולי בהשתתפות סופרי ילדים. מחיר סדנה זאת 70 ש"ח מחירה של סדנת ציור (6־10 יולי, אחה"צ) — 30 ש"ח, כרטיס להצגה — 5 ש"ח, לסרט — 3 ש"ח, לסיפור — 1 ש"ח ולפגישה עם סופר — 2 ש"ח. פרטים נוספים והרשמה בבית אריאלה, טל.210141 ת"א.

מי אשם בבטלה

העובד האמריקאי הממוצע מבזבז (או בלתי יעיל) יום עבודה בשבוע, עולה מסקר שנערך בחברות הגדולות בארה"ב, אשר פורסם בימים אלה על־ידי החברות [illegible]. משתתפי הסקר — מנהלים, האשימו את עצמם בתופעה זו.

הסקר שנערך על ידי חברת מחקר עצמאית מתבסס על ראיונות עם מאה סגני נשיאים ומנהלי כח אדם, שנבחרו מתוך אלף החברות הגדולות באמריקה. על השאלה הראשונה "מה לדעתך, זמן העבודה המבוזבז (או בלתי פרודוקטיבי) אצל העובד הממוצע?"

ניתנו תשובות שנעות בין 1% ל־60% ואולם רוב הנשאלים הצביעו על 18% מזמן העבודה המשולם. 18% משבוע עבודה בן 45 שעות הן 8.6 שעות עבודה, כלומר [illegible]

לשיר במטבח

מסעדה בשם "המטבח", שבכיכר קולנוע צפון, בתל־אביב בעליה והחרשים — מבטיחים לערוך בה ערבים ישראליים, מלווים בשירה בציבור, תצוגות אופנה וארוחות צהריים עיסקיות. מתכננים גם משלוח ארוחות צהריים למשרדים שבסביבה, לפי הזמנה טלפונית והמטבח — אומרים — בנוסח צרפתי ורומני.

הסקוטים יודעים לשתות

בכדורגל הם אולי לא מי יודע מה, אם כי גם להגיע למכסיקו צריך לדעת, אבל בוויסקי הסקוטים בסדר גמור. בעוד נבחרת סקוטלנד נאבקת (ונפלה) בשלב המוקדם של המונדיאל, התאספו חובבי ויסקי סקוטי ב"קומקום" ושתו "קאטי סארק" עד אור הבוקר. אילו הסתפקו בשתיה — ניחא, אבל הם גם רקדו וגם השתוללו, וגם שרו, ובכלל היה שמח ובבוקר חלקו להם המארגנים כדורי אופטלגין, ולאחדים זה עזר.

נעלמו וחוזרים

קורה שמוצרים מופיעים בשוק, העתונות מרוחות עליהם, ואחר כך מסיבה זאת או אחרת הם נעלמים. כך קרה לתכשיר למניעת נשירת שיער בשם "מור הייר", ששיווקו הופסק על ידי משרד הבריאות. היצרנים טוענים שאשמה בכך טעות — בסימון המוצר. הטעות תוקנה, ההרורים יושרו, והתכשיר אושר לשיווק, עם רשיון משרד הבריאות מס.10946. היצרן הוא "אגיס", מפעלים פרמצבטים בירוחם. צורה דומה נגזור גם מוצרי סידרת הטיפוח "לאו לייף" המבוססים על שורש גינסינג, מתוצרת חלאבין, הסידרה זכתה עכשיו ברשיון משרד הבריאות, והכל בא על מקומו בשלום.

פרישה בגיל 65

יש משום אפליה מטעמי מין בחיוב נשים לצאת לפרישה מוקדמת — טוענת רות תקוע, יו"ר ויצ"ו ישראל, שפנתה בנושא זה לראש הממשלה ולכל השרים. הפנייה, בשם מאה אלף חברות ויצ"ו בישראל, באה לתמוך בהצעת חוק גיל הפרישה לגימלאות ולמגמה לבטל את החובה המוטלת על נשים מכוח הסכמי העבודה, לצאת לפנסיה חמש שנים לפני הגברים. יש בכך קיפוח כלכלי וחברתי — טוענת רות תקוע. נקווה שראש הממשלה ימצא זמן להתעניין גם בנושא זה.

צריך ללמוד לאכול

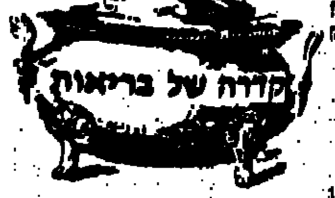

בחברות שפע אוכל מפסיק להיות אמצעי קיום, ומתחיל לספק צרכים אותם הוא לא נועד לספק — תסכול, שעמום, פינוק, דיכאון וכו'. יותר משליש האוכלוסיה סובל מעודף משקל לפחות בין 20 אחוז מהמשקל האידיאלי. מפתיעה "עלייה בהשמנה" אצל ילדים. אנשים לוחמים בעודף משקל: משמינים, יורדים, ומשמינים שוב. תסמונת 'יו־יו' המפורסמת. עודף משקל אינו בעייה קוסמטית. עודף משקל מתקשר למחלות רבות, המתפתחות אצל האדם השמן וגם בתמותה גבוהה יותר אצל השמנים. אחוז התחלואה במחלות־לב אצל אנשים עם עודף משקל גבוה כ־51 אחוז יותר מאשר אצל רזים. סיכוי לשיתוק גבוה כ־53 אחוז אצל שמנים מאשר אצל רזים. סיכוי לחלות בסכרת עולה אצלם ב־133 אחוז, לעומת הרזים. וסיכוי לבעיות במערכת העיכול גבוה יותר אצל שמנים ב־68 אחוז.

התעשיה מעודדת עלייה במשקל, על־ידי ייצור מוצרים עשירים בקלוריות ודלים בערך תזונתי, אך מפתים גם בצורתם החיצונית, השיווק המשוכלל ובמהירות השגתם בכל מקום ובכל עת. מאחר וגדלה המודעות לסיכונים שבעודף משקל, אנשים מבוהלים מתחילים לקנות מזון, הידוע כדל קלוריות, וכך מתחדש מעגל ההשמנה־הרזייה. כדי לעזור לאדם לשמור על משקלו, מנסים המטפלים בו לשנות את הרגלי התנהגותו ואכילתו. לאכול יותר מדי לומדים. צריך גם ללמוד לאכול פחות. לאכול באירועים חברתיים משפחתיים לומדים — יש ללמוד איך לעצור את עצמנו במצבים אלה. צריך ללמוד מתי להגיד די ולהפסיק לאכול אפילו שהאוכל מפתה.

ומסוגלים לאכול עוד ועוד. יש שיטות שונות ללמוד לאכול מחדש. אפשר לנהל יומן של כל מה שאוכלים במשך היום, איפה אוכלים, לעשות אנליזה של הרגשותינו ושל הסיבות לאכילה בכל פעם ופעם. בשיטה זו עולה מודעות האדם לכמות ולאיכות האוכל, לתדירות הארוחות ולשתייה. הדבר מלמד להכין אוכל מתאים במצבים בהם יש צורך חזק לאכול. זה מלמד להשתמש במשך היום בחטיפים שונים. אפשר להמליץ להוציא מהבית את כל החטיפים והדברים האסורים. אפשר ללמד לא לאכול ליד הטלויזיה או בזמן קריאת ספר או עיתון. אפשר ללמוד במקום לאכול לעשות דבר אחר שאדם אוהב לעשות. אפשר ללמוד לאכול לאט, כדי להאריך את זמן הארוחה ואז הרגשת השובע עולה. אפשר ללמוד ללעוס את האוכל יותר זמן, וגם זה גורם לעלייה בהרגשת השובע. אבל אין זה מספיק ללמוד רק איך לאכול, חייבים ללמוד גם מה לאכול. כי ההשמנה היא לא עניין קוסמטי אלא בעיה בריאותית קשה היכולה להביא להתפתחות מחלות כגון: מחלות־לב, לחץ דם נמוך או גבוה, עלייה ברמות של שומנים בדם, סוכרת, בעיות במערכת העיכול וכו'. כך שאם רוצים שאדם לא יהיה שמן ויהיה גם בריא, צריך להקנות לו הרגלי אכילה נכונים ולהסביר לו מה טוב לבריאותו. שניהם יחד יעזרו לאנשים להיות רזים יותר ובריאים יותר.

אולגה רז
דיאטנית קלינית

בעריכת עלינא תורי

מוסיקה

סופת טורנדו

פוגורליץ' – פרשנות יוצאת דופן

מאת דוד אור

איוו פוגורליץ' — פסנתרן עם לוגו. הלוגו של פוגורליץ' עושה אותו לפסנתרן בעל כוח משיכה מגנטי. קונצרטים של פוגורליץ' הם כמו קונצרטים של פופ־רוק. קהל מגוון מכל שכבות־האוכלוסיה. בניו־יורק אנשים מטפסים על קירות כדי להשיג כרטיסים לרסיטלים שלו, והאולמות מפוצצים.

פוגורליץ' הצעיר בן ה־28 הוא תופעה בעולם המוסיקה. יש בו צירוף מלהיב של יופי ונגינה מיוחדים במינם. משמיציו מכנים אותו "הקליידרמן של הפסנתר הקלאסי," ואוהביו הרבים לא מוותרים על אף רסיטל שלו. "עוד לא ראיתי ידיים מושלמות כאלה" אומר הפסנתרן אריה ורדי. "על זה אפשר לומר מלה אחת בלבד — שלמות".

"פוגורליץ' הוא, אולי, הפסנתרן הצעיר שהכי מעניין אותי" אומר יהלי וגמן. "עבורי, זו הפסנתרנות הגדולה שאני מחכה לה. אני לא אחמיץ אף הופעה שלו".

פוגורליץ' הוא פסנתרן מאוד מקורי. לצד השלמות הטכנית הוא מפגין פרשנויות מוסיקאליות יוצאות דופן. מהר, אצלו, זה מהר מאד, מאד ואיטי, זה לאט, לאט.

בתחרות שופן השערורייתית בוורשה נולד הסקנדל שעשה את פוגורליץ'. חבר השופטים התחלק לשניים. היו שופטים שנתנו לו את מירב הנקודות האפשריות והיו שלא העניקו לו ניקוד כלל. לכן הוא לא זכה בפרס ראשון. מרתה ארחריץ' הפסנתרנית הנודעת, סרבה להמשיך לשבת בחבר השופטים: "הוא גאון", היא זעקה והובילה אותו לקריירה מסחררת בכל העולם.

ב־1980 התחתן פוגורליץ' עם המורה שלו אליס קזרדזה שמבוגרת ממנו בשנים רבות.

מאז ביקורו האחרון בישראל ערך מסעות קונצרטים בכל העולם, וגם הקליט שני תקליטים שהם להיטים של ממש; הקונצרטו מס. 2 של שופן, והקונצרטו מס. 1 של צ'ייקובסקי עם המנצח הנודע קלאודיו אבאדו.

בקיץ הבא יופיע פוגורליץ' בפעם הראשונה עם התזמורת הפילהרמונית שלנו עת תערוך זו סיור חגיגי בארה"ב לכבוד היובל. בינתיים נאלץ אנו להסתפק ברסיטל בשלוש הערים הגדולות, היכל התרבות, 26.6.86, בנייני האומה 28.6.86, אודיטוריום חיפה 30.6.86.

בתוכנית הרסיטל יצירות מהברוק — סוויטה אנגלית בסול מינור של באך; קלאסיקה — סונטה אופוס 90 של בטהובן והרומנטיקה — שופן, ואטיודים סימפוניים של שומאן אותם הקליט גם לדויטשה גרמופון וזכה לביקורות מלהיבות. לא פלא שהפסנתרן הנערץ עליו הוא גלן גולד האגדי והאקצנטרי — לו הוא מקדיש את הסוויטה של באך.

"גם יפה וגם אופה". פוגורליץ' הצעיר, סופת טורנדו בעולם המוסיקה הקלאסית, עולם שלא רגיל לתופעות כאלו.

תקליט

אבי טולדנו, ברוח הזמן

"תרקדי את הלילה" הוא התקליט הטוב ביותר שהוציא אבי טולדנו עד היום. הוא אחד ההישגים הנאים בארץ בתחום הסאונד העכשווי

מאת עמית רוט

כשהייתי בן שש, עוד לפני שהערצתי את ניל־יאנג ואת ג'ון לנון, ועוד לפני שהתלהבתי מג'והן קולטריין, לודוויג ואן באך, ויוהאן סבסטיאן בטהובן, ואפילו לפני שהתאהבתי בפול סיימון נפלתי בקסמיו של אבי טולדנו. אני חושב שהוא היה המוסיקאי הראשון שהערצתי. לא כל כך בזכות השיר ששר בפסטיבל הזמר של שנת 1970 (כמדומני) "הורים גבוהים יותר בדרך חזור" — אלא בזכות השירה מלאת הרגש, החיוך הכובש וכמובן הבלורית הסתורה. בעיני, הוא היה פי אלף יותר טוב מהיורם הגאון וקצוץ השיער, שזכה במקום הראשון ("אורח אורה אורה למה ומדוע") שהפך לזמר הלאומי.

אחרי שנתיים, מצאתי שליגאל בשן יש בלורית ארוכה יותר מזו של טולדנו, ושמכבי נתניה ומוטל'ה שפיגלר, עומדים לזכות באליפות בהפרש חסר תקדים, ואהבות הילדות השתנו. אבל תמיד נשאר אצלי מקום בלב לאבי טולדנו, אחד הזמרים הישראלים הבודדים שיודעים לשיר ולהופיע. התקליט החדש שלו, "תרקדי את הלילה", הוא התקליט הטוב ביותר שהוציא עד היום, ואחד ההישגים הנאים מבחינת סאונד עכשווי.

אם נשייך את ההישג האחרון לתעשיית התקליטים הישראלים, נרחק מלדייק, כיוון שלפחות שלושה גורמים מחו"ל אחראים לתוצאה, שכל איש עם שמיעה סבירה יכול לשמעה.

קודם כל, התקליט לא מומן בכסף ישראלי. לרשות טולדנו והתקליט שלו עמד סכום נכבד מאוד שתרמו אנשי עסקים צרפתים, שאיפשר לאבי לא להתפשר בנקודות שהן קריטיות לסאונד. האלבום הוקלט בשני האולפנים המצויידים ביותר בארץ: "קולינור" "סינטרון" (שעומד לפני פשיטת רגל), ולמרות עבודת ההכנה שקדמה לו, שרפה הפקת התקליט הרבה שעות אולפן.

לא פחות חשוב, וכאן מגיעים לאורח שבא מחו"ל — מהנדס ההקלטות — שעשה את המיקס לתקליט. ג'והן מקסוויט (שעשה את המיקס ל"משיח" של שלום חנוך) הגיע מאנגליה והביא איתו ידע ונסיון שקשה למצוא בארץ.

גורם שלישי תוצרת־חוץ הוא חיתוך התקליט ופיתוחו שנערכו בניו־יורק, באחד מאולפני החיתוך הטובים בעולם. את תוצאות תשומת־הלב הזאת, שהוקדשה לסאונד, ניתן לשמוע לאורך כל התקליט (שימו לב למעבר בשיר השלישי: יום עבודה הושקע בשנייה הזאת, שבה נחתך הסרט המגנטי והודבק עשרות פעמים).

על מה שעומד מעבר להיבטים הביצועיים שוחחתי, ברוח טובה, עם אבי טולדנו על מרפסת דירת־הגג היפה שלו, בשיכון ל'.

נסיונות

בעבר ניסית לפעול במגמות שונות של שירה וכתיבה, החל בזמר צרפתי (אזנבור, ברסנס) וכלה בכתיבה אישית לאומית על שורשיך (תעודת זהות). מה הפעם?

אני ממשיך במסגרת הנסיונות. מי שחושב שאני מנסה להתרפק על סגנון שאפיין אותי בעבר יוכח, שאין קו אחיד במה שאני עושה. יש שתי תפיסות עיקריות: רוב הזמרים עושים דבר מסויים ומצפים שהקהל יתאים עצמו אליהם — גישה מכובדת שאני מבין. אני יותר הרפתקן, ומאז שאני עוסק במוסיקה ומלחין, אני מחפש כל הזמן אתגרים, ומנסה להתחרות בכל תקליט שנעשה עכשיו, בכל מקום.

תמיד רציתי ליצור ברוח הזמן, כיוון שאני קיים ונושם מיליון דברים, ומושפע מהם. לא בניתי חומות סביבי אלא להפך, פתחתי את עצמי וניסיתי לבטא את מה שאני מרגיש עכשיו כהשפעת הסביבה והיום־יום. התקליט החדש מבטא את מצב הרוח הנוכחי שלי ואת גישתי העכשווית למוסיקה. למרות שבעבר לא תמיד הגעתי אל הקהל שבו רציתי, לא כיוונתי לקהל מסויים. מה שאני עושה נובע מעצמי, ואני מצפה שקהל גדול ילך אחרי.

אחרי עשרים שנה של הקלטות אני לא יכול להתלונן.

מדוע נגמר הזוהר עם הד ארצי?

הסיפור של חברת תקליטים, עם מנגנון כבד, שהיכולת שלו מוגבלת. איני לוחמני. רציתי שתהיה לי יד חופשית. הכרתי אנשי עסקים מצרפת שרצו לממן לי תקליט שלם באנגלית. הסכמתי, אבל אמרתי שאעשה גם גירסה בעברית. שיותר חשובה לי עכשיו מחלומות הילדות, שהיו לי פעם על קריירה בחו"ל. והתקליט מופץ גם באירופה.

בדרך כלל פונים למעבד, מוסרים לו את היצירה והוא מחזיר אותה ישר לביצוע באולפן. שלב זה מעולם לא היה לרוחי, כי איבדתי את השליטה על היצירה, ולא תמיד הסכמתי עם רוח העיבוד, שמשנה לעיתים את השיר.

הפעם לשם שינוי, לקחתי שני מעבדים, גרי אקשטיין ונגטי ברנרים. עבדנו במשך חודשיים על סקיצות שנתנו רק את הכיוון לתיכנות מכונות התופים האלקטרוניות. חוץ מזה, העבודה נעשתה באולפן, דבר לא היה כתוב. כל אחד זרק רעיון בקשר לכם, או לסינטי־סטרינגס, העבודה נעשתה במשותף וביחד הכרענו.

אבי טולדנו – סינתזה של תרבויות

למראה הרמת הגבה שלי, בעקבות שמות המעבדים הוא מסביר: "לקחתי מעבדים קצת קיצוניים, לאנשים קשה להאמין שהם עבדו ביחד. רציתי אחד כמו נגטי שהוא יעיל ומסחרי, ורציתי אחד יותר מעודן ומתוחכם כמו גרי אקשטיין. אני הייתי ביניהם ואיחוד זה לקח המון זמן וכמובן גם הרבה כסף".

מוסיקה אלקטרונית

מדוע הבאת לבישולים טכנאי אנגלי?

כיוון שעשיתי, במקביל, גירסה באנגלית ובעברית, וחשבתי שיהיה נחוץ לגירסה האנגלית. התברר, שהוא היה נחוץ גם לגירסה העברית. שיטת העבודה שלו היתה מאוד חדשנית, לא ראיתי דבר כזה בארץ. הטכנאי למד אקוסטיקה וסאונד, הוא מהנדס קול, ואינו מסתמך רק על האוזן. צריך להתבסס גם על הטכניקה והידע נוסף למול. כל מי שהיה בסביבה, בא לראות איך הוא עובד (חודש שלם הוקדש למיקס).

את החיתוך והפיתוח עשיתי בחו"ל, כי שנים טענו שהסאונד בארץ דפוק בגלל החיתוך ואני רציתי לבדוק אם יש הבדל. חוץ מזה רציתי את הסאונד הכי טוב. ההבדל העיקרי שראיתי בחיתוך בחו"ל הוא ששם מתייחסים אליו כמו אל מיקס נוסף, והתוצאה ביחס לתקליטים הקודמים שלי, הרבה יותר טובה.

אתה מושפע ממה שקורה בחו"ל, כי במיוחד משפיע עליך? סטיבי וונדר, אולי?

— בשלוש השנים האחרונות יש איזה שינוי כללי בגישה להקלטות והפקות שהולכות לכיוון מכונות מחשבים, סינטי־סייזרים ומוסיקה אלקטרונית (למרות שיש שילוב עם כלים אקוסטיים). לפני שנתיים קניתי לי מחשב ("מקינטוש" של "אפל") ואיתו אני מתחבר לסינטיסייזרים דרך חיבור "מידי" (MIDI INTERFACE). אני חי את המוסיקה הזאת, אוהב אותה, ומחפש את הצלילים האלה כי זה מרענן. "תרקדי את הלילה" בנוי, כבר, לגישה הזאת, ולא היה אפשר לתת לו טיפול קונבנציונאלי. אני צריך להיות חדשני מבחינה מוסיקאלית. אני איני כותב אלא מלחין, ומה שמעניין אותי זה בעיקר המוסיקה. גדלתי במרינה ערבית (נולדתי במרוקו, 48) ושמעתי מוסיקה מזרחית ומגוון מוסיקה צרפתית ומוסיקה אמריקאית. כל הרפרטואר שלי, למשל, ששרתי במועדוני לילה במרוקו, היה של האלילים אורליה, כל הסינתזה של התרבויות האלה. מה שישראל הביאה לי, זה מה שאני היום. בלחנים שלי יש רב־גוניות משמעותית. "הזה ר'תה' למשל לא דומים ל'תרקדי את הלילה'. אני אוהב את שניהם, כי אני רואה הרבה כח בשמחת־חיים ודגשות עמוקים גם במוסיקה צוענית, וגם ב'פינק פלויד', ואוהב באותה מידה את ליונל ריצ'י או סטיבי וונדר — ומה חשוב לי במיוחד. אין מוסיקה שהיא טובה או רעה בגלל הסגנון שלה. יש מוסיקה טובה ורעה בכל סגנון". אבי טולדנו מכוון ליצור מוסיקה טובה, בסגנון שלו. האם "תרקדי את הלילה" הוא ההצלחה הגדולה ביותר בתקליטיו? החדש, כדאי לשמוע ולשפוט.

12.6.86

תיאטרון

פרה עיוורת באמצע החיים

"ספירה לאחור" — מחזהו של יהושע סובול בבימוי עדנה סובול בצוותא ת"א

מאת אילן שיינפלד

"ספירה לאחור" — למה אני משמש? יוסי יבלונקה ומאיה רוטשילד

זיווגם של מרתון אמביציוזי ורעיה טרוממיזעת, נדמה לנו, נער מרתך כוונה גדולה — זה יפטל באשתו, וזו תנפטול עליו את משוגעותיה. אכן, כך הם פני הדברים בראשית מחזהו החדש של יהושע סובול, "ספירה לאחור", המועלה בימים אלה מעל בימת "צוותא", בבימויה של עדנה סובול, ובהשתתפותם של יוסי יבלונקה ושל מאיה רוטשילד.

יום אחד, לאחר מסיבת ידידים, בה נגלית לאשה, במקרה, כוונתו של בעלה להירתם לאיזה פרוייקט חדש, היא דורשת ממנו להסתלק מן הבית, והיא צווחת, מרעיבה אותו, משיזותה את מזונו ושוברת את כליו. הבעל המופתע מנסה לרובבה כדרובב פסיכולוג את לקוחותיו. הוא אינו מבין, שהיא מבקשת להשיג מחדש את חירותה כאדם, חירות, שנשללה ממנה כשקיבלה על עצמה לחיות במחיצת בעלה, ככלי־שרת בידיו. הבעל שאינו מצליח לרובב את אשתו נגרר לציניות — מדבר אל הכיסא, במעין משחק הדמיה — "מתגעגעים אליך, אתה מבין? אתה נורא חסר." כשגם זה מתגלה כחסר תועלת, הוא מכה את אשתו. לבסוף הוא מקשיב לה.

במהלך האירועים מתגלה חוסר תקשורת תהומי בין השניים, כמו, למשל, בנסותם לשחזר את רגע פגישתם הראשונה:

— זה היה באמצע השנה.
— באמצע הקיץ, התכוננתי לבחינות.
— בספריה, או במדבר?

וכך הלאה: דו־שיח של חרשים, המבקשים לכפות זה על זו את זכרונותיהם החלקיים. כך, עד הרגע, בו נשבר הבעל, ואומר: "אני עיוור. פרה עיוורת באמצע החיים שלי", והוא ממשיך — "שבוע ימים הלכת אחרי במדבר, היד שלך בתוך היד שלי, בעיניים עצומות. עכשיו — עזוב אותי, אמרת", אינו מבין ששוב אינה תלויה בו. היא עונה — "החיים שלך הפכו ריצה מטורפת אחרי ההצלחה, והחיים שלי הפכו ריצה מטורפת אחריך".

כשהשניים מגלים שמה שחוצץ ביניהם הוא תחושת החירות האישית הפגומה של האשה, ורצון ההשתלטות של הבעל, בשם אהבתו אליה, מתחדד העימות ביניהם. כביכול, מבקשת האשה דבר פעוט חד־פעמי — שיוותר על נסיעתו ושאפתנותו, כדי שהיא לא תצטרך להישאר בבית ו"לשמור על היחור" לבד. למעשה היא מודיעה כי היא חופשיה וכי כל התחברות עימה בעתיד יכולה להתקיים רק על בסיס זה. הבעל, מצידו, עדיין אינו מבין דבר. בחוסר־הבנה תהומי הוא נושא מונולוג נפלא, בו הוא מסביר — בהשתמשו באוצר דימויים מיניים, ולא בכדי, את הצטרכותו לפרוייקט. האשה, השומעת גם בין השורות — מגלה את גבריותו הפגומה של בעלה — עונה לו מילה במילה, באותו מטבע, את הדברים:

"אני רוצה להתרכז בעניין, בראש חופשי, בשקט בלי הגבלות. אני רוצה להיות שם, אני רוצה להרחיב אותו, להגביל אותו, וברגע שזה ייצא מכוח המשיכה אני רוצה להיות שם, ואז אני רוצה לראות איך זה פועל, במרכז העצבים אני רוצה להיות, ואני רוצה לעשות את זה הכי טוב שאני יכול... אני רוצה לראות איך זה עומד בחום, בחיכוך, רגע רגע, וכשיגיע הרגע אני רוצה להיות שם, ששום דבר לא יפריע לי בדרך".

בהמשך משיבה לו האשה במילותיו שלו. היא מדברת גם על תחושתו, שכל חייו הוא רץ ממקום למקום בחוסר אמונה מוחלט, כמו כלי — "אני מין כלי, כלי, די מפותח, די משוכלל... למה אני משמש לא יודע. עובדה שאני משמש." תשובתה לו באותן מילים מחדשת ביניהם את האהבה. המכנה המשותף גבוה יותר — המודעות לבעיית התפקוד המיני, להישגיות המקצועית המפצה על כך ותחושת האפסות, אי־ידיעת הייעוד האישי.

זהו גם סופו של המחזה ושל תהליך הגילוי והביכוי בו, שבאמצעים בימתיים שונים — מפיצה אנזים כפייתי בכמו היו, אגב דיבור, ועד מריטת שיער — מעביר באולם ובקהל רטט חזק של מתיחות, מתיחות, שאין עימה הרפיה.

צרפת לחצי־הגמר במקסיקו לאחר מאבק כדורי־11 נגד בראזיל – 4:5

פרננדז סיים את הדרמה הגדולה

1:1 בתום 120 דקות (קארקה ופלאטיני) ★ זיקו החמיץ בעיטת־11 ★ מאבק שקול וסוער, מלווה הזדמנויות לשתי הנבחרות ★ סוקראטס וסזאר החטיאו לבראזיל ואז הציל פרננדז את פלאטיני, שגם הוא החמיץ

לואיס פרנאנדז. זה השם. זו צרפת. לא מישל פלאטיני. לא פרנאוזה מיטראן. לואיס פרנאנדז שיחק עד כה בחוליה המקשרת של צרפת. אתמול מילא תפקידי עורף רבים. אבל בצרפת הוא יזכר במבקיע שערו מהנקודה הלבנה הביא את הנקודה השחורה לבראזיל.

אחר מאבק משכנע למדי, אחרי ששתי הנבחרות הבהירו לעולם כולו ששלב רבע הגמר הוא אכזרי מדי לעימות ישיר ביניהם באו כדורי העונשין מ־11 מטרים שהרצו: צרפת לחצי הגמר, בראזיל חזרה הביתה.

קארקה הצעיד את בראזיל ליתרון 0:1, מישל פלאטיני ביטל יתרון זה עד להפסקה, ולאחריה באו אין ספור הזדמנויות לשתי הנבחרות. קרלוס, באטס ולעיתים הקורות לא נכנעו.

ועם ה־1:1 הזה החלה סידרת בעיטות העונשין מ־11 מטרים.

ראשון הבועטים. היה ד"ר סוקראטס מבראזיל. באליפות הזו כבר דייק מהנקודה הלבנה. הנשימה כמו נעצרה. סוקראטס בעט מהמקום ברגל ימין, לימינו של באטס. השוער־החתול של צרפת זינק וביד שמאל הדף!

צרפת יצאה מכליה. סטופירה עם מאזן של שני שערים ניגש לביצוע הבעיטה. ברגל ימין הוא בעט חזק, למרכז השער. גבוה והכדור ויזעזע את הרשת — 1:2 לצרפת.

אלמאו מבראזיל ניצב מול באטס. בעיטה ברגל ימין לפינה השמאלית של באטס והכדור פנימה. הכדורגלן מבוטאפוגו הניף יד. 2:2.

מנואל אמורוס, אחד המצטיינים במשחק היה לבועט השני של צרפת. הוא בעט ברגל ימין לשמולו של קרלוס שאכן זינק לאותה פינה אך לא יכול היה לעצור או להדוף את הכדור שטס בחצי גובה פנימה — 2:3 לצרפת.

עתה הגיע תורו של זיקו: כשעה אחת קודם לכן נכשל מאותה עמדה מול באטס. הפעם? זיקו בעט ברגל ימין „בעיטה מלאה" למרכז השער וסגר חשבון עם השוער באטס. עדיין לא עם צרפת כולה — 3:3.

ברונו בלון שלא פתח בהרכב הצרפתי ניצב בפני 3:4. הכדורגלן ממונקו בעט ברגל שמאל. קרלוס זינק, הכדור עבר אותו, פגע בקורה, חזר לגבו של קרלוס ומשם נהדף לרשת. אכן 3:4 לצרפת.

ברנקו, האיש שהיה מעורב בבעיטת העונשין מ־11 מטרים לזכות בראזיל במהלך המשחק, נקבע כבועט הרביעי של בראזיל. בעיטה מלווה ר 4:4.

עכשיו פלאטיני: צרפת רגועה. השחקן היותר מנוסה שלה ניגש למשימה בהחלט אפשרית. פלאטיני, הכדור וקרלוס. מאות מיליוני זוגות עיניים ברחבי תבל. פלאטיני, ברגל ימין, שילח את הכדור מעל למשקוף.

תוגת המחמיץ שלפת את ראשו בשתי ידיו מול סאמבה בראזילאית ביציעי האיצטדיון בגוואדאלאחרה. 4:4 ותגיעה תורו של הבלם ג'וליו סזאר. קשה להשאר אדיש. סזאר בעט ברגל ימין לימינו של באטס והכדור נהדף בקורה.

ועכשיו רק בעיטה של לואיס פרנאנדז המרידה בין צרפת להופעה בחצי גמר גביע העולם. היציל פרנאנדז את מישל פלאטיני? בעיטה ברגל ימין לימינו של קרלוס. קרלוס זינק שמאלה והכדור נעצר ברשת — 4:5.

פרנאנדז כמעט נחנק מהחיבוקים. כולם עטו עליו, גם מישל פלאטיני. עכשיו ישכחו לפלאטיני את ההחמצה. יזכרו את פרנאנדז.

בראזיל, הנבחרת שער אמש לא ספגה ולוא גם שער אחד, חוזרת הביתה.

בעיטות מטווחים

שריקת הפתיחה של השופט הרומני יוהאן איגנה מצאה את שתי הנבחרות משחקות בסגנון זהה לחלוטין. רק לאחר שהתברר שסגנון זה יקשה על שתי הנבחרות, שינתה בראזיל שיטתה והשיגה את שער היתרון.

עד לדקה ה־15 היה המשחק נסוג כדורי־כלל שתי הנבחרות שמרו אישית על כוכבי הנבחרת היריבה והסתפקו בנסיונות כיבוש מטווחים ארוכים, או בשיגור כדורי־עומק לחלוצים.

שלוש ההזדמנויות, עד לדקה ה־15, היו בבעיטות מטווחים ארוכים. תחילה המגן המצוין של צרפת, מנואל אמורוס, שבעט מ־20 מטר לרשת החיצונית.

קארקה (משמאל) כובש את שער היתרון לבראזיל לרשת צרפת. (תצלום: איי.פי)

בדקה ה־5 ניסה הברזילאי אלמאו לטווח מ־30 מטר אולם כדורו חלף מעל למשקוף.

שש דקות לאחר־מכן בעט שוב אמורוס מרחוק בחצי־גובה: השוער הברזילאי קארלוס שניסה לקלוט את הכדור, שמט אבל מיהר והשתלט עליו בשנית.

הרמז לשינוי במשחקה של בראזיל ניתן בדקה ה־15. ד"ר סוקראטס, הקשר התמיר של נבחרת בראזיל, הגיע לעמדה טובה בתוך רחבת צרפת, מול באטס. סוקראטס בעט ובאטס הדף. סוקראטס השתלט על הכדור הנהדף והחזירו למרכז, לקארקה. הפעם נכשל קארקה מול באטס והכדור יצא לקרן.

בדקה ה־17 נבגע באטס לקארקה, שזינק לראש כובשי השערים באליפות זו. מבצע השער שייך גם למילר ולג'וניניו. מילר היה זה שהריץ את הכדור לג'וניור, במרחק 17 מטר משערו של באטס. נדמה היה שג'וניור יחזיר את הכדור למילר, אולם ג'וניור הבחין בקארקה הפנוי, מעט שמאלה ממנו. הכדור הגיע לקארקה שמ־16 מטר בעט בעוצמה רבה למרכז השער ופנימה — 0:1.

צרפת מיהרה לבצע שינוי פנימי. מנואל אמורוס, המגן שכבר ב־1982 הטביע את חותמו, הוסט מעמדת המגן השמאלי לעמדת המגן הימני.

שיוויון מפתיע

המשחק דעך משהו עד שפלאטיני הקפיץ את צרפת כולה. דקה 41 רושטו שמריץ מהאגף הימני שלח למרכזו הצרפתי סטופירה והברזילאי קארלוס עטו על הכדור, אך שניהם החטיאו והכדור הגיע בעל מגף־של־כסף לרגלי מישל פלאטיני, שמקרוב לא נכשל וקבע — 1:1.

שער חובה ראשון לבראזיל אחרי 401 דקות במשחקי גמר גביע העולם.

בדקה ה־64 נראה ה־1:2 לזכות צרפת כדבר ברור, ותוך שניות נדמה היה שה־1:2 יהיה דווקא לבראזיל. לא זה ולא זה. ה־1:1 נותר על כנו.

תחילה היה זה הצרפתי ז'אן טיגנה הצרפתי שהגיע לעמדה חופשית מול השוער קרלוס. טיגנה בעט וקרלוס שיצא מצויין הדף. בראזיל מיהרה להגיב וג'וניור בעט מרחוק, באטס הדף.

המשחק קיבל קצב מסחרר. בדקה ה־70 נגח קרקה כדור לקורת שער צרפת לאחר הגבהה מהאגף.

זיקו החמיץ כדור־11

חלפה דקה אחת וגדול שחקני בראזיל, זיקו, צורף למשחק. בראזיל היתה זקוקה לו מאוד, ואיש לא האמין שדווקא זיקו יהיה המחמיצן הגדול.

לזיקו ניתנה הזדמנות לקבוע 1:2, בכדור עונשין מ־11 מטר. היה זה לאחר שברנקו הוכשל ברחבת שער צרפת והשופט הרומני איגנה שרק והורה על הנקודה־הלבנה. זיקו בעט, באטס זינק והדף!

מנואל אמורוס ניסה כוחו בשני בעיטות שלא הניבו שער, לפני שהברזילאי קארקה ניצב בעמדה נוחה בתוך רחבת צרפת, בעט וראה את באטס הודף.

אלן ז'ירס יצא ופררי נכנס. הברזילאי ג'וסימאר הגביה כדור מאגפו, וזיקו שוב היה בעמדה עדימה מול באטס. גם הפעם היתה ידו של באטס על העליונה והוא הדף.

צרפת הגיבה במסירת רוחב של בוסיס לעברו של רושטו, אך רושטו איחר.

● מלך השערים

1.	בוטראגניו (ספרד)	5
–.	לינקר (אנגליה)	5
–.	קארקה (בראזיל)	5
4.	אלטובלי (איטליה)	4
–.	אלקיאר (דנמרק)	4
–.	בלאנוב (בריה"מ)	4

את דקות הארכה פתחה בראזיל כשבהרכבה סילאס, שנכנס במקום ג'וניור.

הזדמנות נפלאה ניתנה לצרפת בדקה ה־95 לאחר פריצה מצויינת של רושטו, שניצל עד תום את השליטה המצויינת בשתי רגליו וחזר לרחבה. הכדור נהדף לסטופירה שבעט מימין. הכדור פגע ברגלי ברנקו והורחק.

הברזילאים אלו בעט מעל לשער ממרחק 20 מטר בדקה ה־99 ומיד אחר־כך הוחלף בצרפת רושטו בבלון.

לפני סיום החלק הראשון של הארכה ארבע הזדמנויות לבראזיל. תחילה בעט פאולו סילאס מ־25 מטר והכדור שרק מעל למשקוף. לאחר־מכן בעט אלמאו כדור ששוב חמק מעל המשקוף; סוקראטס נגח ובאטס קלט, ועם השריקה בעט ברנקו כדור רוחב שנהדף ע"י שער צרפת.

פלאטיני שלח את סטופירה שנכשל מול קארלוס. מהעבר השני בעט אלמאו מימין, חזק, ובאטס הדף לקרן.

שתי תחטאות אלו לא יכלו לרגש לעומת שתי ההחמצות הרצופות שנראו בשני עברי המגרש בדקה ה־116.

תחילה — בלון, השחקן שנכנס כמחליף פרץ בודד מול קארלוס. איש לא הפריע לו. קארלוס יצא מתחום רחבת שערו והכשיל את בלון. השופט איגנה איפשר חוק יתרון, אבל היה זה מעבר לכוחותיו של בלון להשיג יתרון.

בראזיל מיהרה לפתוח התקפת־נגד וקארקה שלח כדור רוחב לסוקראטס, אלא שהפעם לא מצא הרוקטור את התרופה והחטיא.

אחר־כך באה הדרמה של כדורי העונשין מ־11 מטר.

שפט יוהאן איגנה מרומניה.

● בראזיל: קארלוס, ג'וסימר, סזאר, אדינהו, בראנקו, אלמאו, אלזה, סוקראטס, ג'וניור (סילס), קארקה, מולר (זיקו).

● צרפת: באטס, אמורוס, בוסיס, באטיסון, טוסו, פרננדז, טיגאנה, פלאטיני, ז'ירס (פררי), סטופירה, רושטו (בלון).

דרשלר: שיא עולמי 7.54 ברוחק

שיא עולמי בקפיצה לרוחק לנשים קבעה אמש בטאלין אסטוניה, המזרח־גרמניה הייקה דרשלר, כשניתרה למרחק של 7.54 מטר.

דרשלר, אלופת העולם, שיפרה בס"מ את שיאה העולמי הקודם.

לואיס רץ 100 ב־9.91

האלוף האולימפי קארל לואיס רץ 100 מטר בזמן של 9.91 שניות, חישוב שזוב ב־4 מאיות מהשיא העולמי. שיא זה לא יוכר מאחר שרוח גבית נשבה מעל המותר (יותר מ־2 מטר). היה זה באליפות ארה"ב ביוג'ין, אורגון.

כוכבי העולם במשחק צדקה בלוס־אנג'לס

במשחק־צדקה לעזרת הנזקקים בעולם, ייפגשו ב־27 ביולי נבחרת הכדורגל של אמריקה נגד נבחרת שאר־העולם. המשחק ייערך בלוס־אנג'לס.

נשיא פיפ"א ג'ואאו האבלנג' הודיע אתמול במסיבת־עיתונאים כי בכירי שחקני היבשות יופיעו במשחק זה.

את נבחרת אמריקה ירכיבו: מאמנה של ארגנטינה, בילארדו, מאמן בראזיל, סאנטאנה, ומאמן מקסיקו, בורה מילוטינוביץ'.

בין הכדורגלנים שהזכיר האבלנג' ישחקו בנבחרת אמריקה: השוער פרננדו, פאולו סיזאר, מאסארלה, מאראדונה, נגרטה, ואלדאנו, זיקו, קארקה, רומרו ואחרים.

את נבחרת שאר־העולם ירכיב פראנץ בקנבאואר, מאמנה של נבחרת מערב־גרמניה. ובין השחקנים שיופיעו נמצאים פט ג'נינגס, בריגל, פלאטיני, לאודרופ, קונסה, רומניגה ואחרים.

הצרפתי מישל פלאטיני מנצל כדור רוחב ומשווה נגד בראזיל (1:1). (תצלום: איי.פי)

המשחק המרכזי

נבחרות עם אופי

מספר אירועים שהיו במשחקי הגביע העולמי במקסיקו בודאי שילמדו מהם. אחד הדברים שהרשימו אותי במיוחד היתה לחימה של נבחרות עד לדקת־הסיום. זאת בניגוד לנבחרות אחרות, שביקשו לשמור על תוצאה ונקטו בשיטות פסולות של השהיית־זמן. כמה מהן שילמו על כך ביוקר.

את הדוגמא החיובית הבולטת סיפקה לנו נבחרת ספרד במשחקה עם דנמרק (1:5). הספרדים לא הסתפקו כשכבשו שער שלישי, שביסס למעשה את עלייתם לרבע־הגמר. הם המשיכו במתקפה ובהסתערות. לא הירפו מהקצב וקצרו יבול מבורך כשהוסיפו שני שערים. גם בלגיה, שתהיה היום יריבת ספרד ברבע־הגמר, גילתה רוח־לחימה במשחק ההארכה הדרמטי שלה נגד ברית־המועצות (3:4). הבלגים המשיכו לתקוף. לא הסתגרו בהגנה. אלה הן נבחרות עם אופי, שנתנו שיעור טוב שכל מי שמנסה — במידה רבה באמצעים מלאכותיים — לשמור על תוצאה מאבד את עולמו.

דוגמאות? — בבקשה. איטליה הוליכה במשחק־הפתיחה עם בולגריה — 0:1. האיטלקים האיטו את הקצב, ביזבזו זמן. התוצאה: ספגו שער־שוויון בשלהי המאבק. דוגמא אחרת, אולי בולטת יותר, היתה במשחק בין מערב־גרמניה ומרוקו. האפריקנים נקטו ב־20 הדקות האחרונות בשיטת משחק־עורף, בלי לנסות כלל לאיים על השער הגרמני. הם ביקשו, קרוב לודאי, להגיע למצב של בעיטות־11, תוך אמונה ששוערם המצויין יצליח להעלות, לשלב השני. והתוצאה: שער־נצחון גרמני שתי דקות לפני הסיום.

להבדיל: דבר מעין זה אירע גם במשחק־האליפות ב... ישראל. מכבי חיפה ניסתה לשמור על תיקו, ואיבדה בגלל גישה זו את הכתר להפועל ת"א, שכבשה שער־נצחון בדקה ה־85.

כדאי לזכור מקרים כאלה — ובעיקר ללמוד מהם.

מכיון שמונה הנבחרות שנשרו בשמיניות־הגמר יחסרו לי בהמשך רק ברית־המועצות ודנמרק, בעלות משחק כדורגל איכותי: מהיר, חזק ושופע שערים. לעומת זאת לא יחסרו לי אורוגוואי ופאראגוואי, המשחקות בנוקשות מוגזמת, מלווה „כסאח". מרוקו הרכה הגיעה למכסימום. אלופת העולם, איטליה, עם שיטת משחק מאופקת ומיושנת, נסעה הביתה בלי שנתגעגע אליה. טוב שגם פולין ובולגריה חזרו. הן לא גילו מאומה.

בכל שמתקרבים לקו־המטרה, שלבי הגמר, אין מקום לנבחרות שאינן מוכיחות את עצמן ובונות רק על מישגי היריב.

* * *

שופטים ישראלים – יוק!

חשבתי הרבה, בזמן הצפייה בטלוויזיה במשחקי מקסיקו, על שופטי הכדורגל הישראלים הבכירים שנשארו בבית. ראיתי על כר־הדשא בגביע העולמי שופטים עלובים שאלוהים יודע מה היו הקריטריונים לפיהם הזמינו אותם.

פרוטקציה? — קרוב לודאי שכן. פיפ"א נוהגת לחלק „סוכריות" לכל המדינות כיבשות תבל. זו גישה שהכדורגל העולמי משלם עליה ביוקר. אינני מאמין שמה שעוללו כדורגלני פאראגוואי לשופט הסורי היו מעיזים לעשות לשופט אירופי. הוא היה מעיף מייד כמה מהם.

השופטים הישראלים נשארו בבית לא משום שאינם טובים. למדינה שאין לה יבשת — אין סיכוי להגיע לפיסגה גם בשיפוט. יוצא־דופן היה אברהם קליין, שבזכות קשריו המצויינים באיגוד השופטים הבין־לאומי זכה לשפוט בשלוש אליפויות עולם. אם לא יימצא שופט שידע לפלס דרכו בכוחות־עצמו לצמרת, לא נזכה בעתיד לייצוג באירוע בין־לאומי גדול. ההתאחדות הישראלית אינה מסוגלת למאומה בשטח זה.

* * *

צמצום הבזיון

מילה טובה להתאחדות לכדורגל, העומדת להחליט השבוע על הגבלת ההעברות וההשאלות בליגות. כמה שקורה עכשיו ראוי להגדירו אתה: בזיון.

בסיבוב הראשון בליגות יכול שחקן להופיע בכמה קבוצות שהוא רוצה. ממש הרפה. גם קבוצות איבדו את הצפון. ישנן כאלה שהחליפו במשך העונה האחרונה 20, ואולי יותר, שחקנים.

הדבר גורם, כמובן, לבזבוז כספים; לאנדרלמוסיה בקבוצות; לחוסר יכולת להגיע לתיאום וגיבוש. הכדורגל נראה מזוהם ומוזנח לנוכח מראה רכבת ההעברות וההשאלות. הגבלה לא רק חיונית אלא שתהיה לכבוד הענף שתדמיתו התגמדה.

לארגנטינה „חוב כפול" לאנגליה: פוקלנד ו... ראטין

אדמירל מאראדונה מפחיד את אנגליה

רק פעם אחת ניצחה ארגנטינה את אנגליה בשמונה מיפגשים ★ ליניקר מקווה להמשיך להבקיע ★ ספרד ובלגיה, שתי מפתיעות שמינית־הגמר, בקרב מלהיב בפואבלה, בניצוחם של מאמנים קשישים שעברו את גיל השישים

„מלחמת פוקלנד" במהדורה חדשה? — זו אחת מני כותרות רבות שפורסמו בעיתוני העולם לקראת המיפגש בין נבחרות הכדורגל של אנגליה וארגנטינה, הערב ב־9 שעון ישראל, באיצטדיון אצטקה הענק במקסיקו־סיטי, ברבע־גמר גביע העולם.

נראה שהפעם לא יהיו בעיות פוליטיות. חילופי המשטר בארגנטינה והדחת כל אלה שגרמו למלחמת פוקלנד הפיגו את המתיחות ששררה בין שתי המדינות. מאמנה של ארגנטינה, קרלוס בילארדו, פנה לשחקניו וביקשם להפריד בין כדורגל ופוליטיקה.

הכל מצפים למשחק גדול בין שתי הנבחרות שהפגינו עד כה יכולת מצויינת בדרכן לרבע־הגמר.

קרב עם תקריות

לרבים זכור המשחק לפני 20 שנה בין שתי הנבחרות באיצטדיון וומבלי בלונדון. אפשר להשוות את המיפגש בגביע העולמי או עם זה היום. יחסי־הכוחות שווים. ב־1966 באו הצופים לוומבלי לראות משחק עם סממני המהירות והכוח של האנגלים והטכניקה של הארגנטינים. אבל ארגנטינה איכזבה. שחקניה הירבו בהשהיית הכדור, בנסיונות לאורך ולרוחב האיצטדיון באיטיות של צב.

לארגנטינה היו תמיד כוכבים בעלי יכולת טכנית נדירה. אולי לא כמו דייגו ארמנדו מאראדונה כיום אבל שחקנים מעולים היו גם אז. לארגנטינה היו ב־1966 הכלים לנצח את אנגליה גם באיצטדיונה. אולם התקרית החמורה עם הקפטן ראטין, שהורחק על לא עוול בכפו, הוציאה הרוח ממפרשי הדרום־אמריקנים. השופט המערב־גרמני טען כי ראטין קילל אותו. עם עשרה שחקנים ברוב שלבי המאבק החזיקה ארגנטינה מעמד עד לדקה ה־80, בה נגח האנגלי ג'ף הארסט לרשת (0:1) והעלה את נבחרתו לחצי־הגמר.

גם הפעם ייפגשו שתי הנבחרות בשלב רבע־הגמר. תהיה זו ההתמודדות השלישית ביניהן בטורניר־הגמר בגביע־העולם. ב־1962, בצ'ילי, ניצחה אנגליה, עם בובי צ'ארלטון וחבריו, את ארגנטינה 1:3.

שמונה פעמים נפגשו נבחרות אנגליה וארגנטינה מאז 1961 בוומבלי. רק פעם אחת היתה רגלם של הארגנטינים על העליונה. הם ניצחו את האנגלים 0:1, בטורניר ריו ב־1964. בארבעה משחקים זכו האנגלים ושלושה נסתיימו בתיקו, במשחק האחרון ביניהן, באיצטדיון וומבלי, לפני שש שנים, ניצחה אנגליה — 1:3.

רובסון מתלבט

מה יהיה הפעם?

מאבק־המוקד יהיה בעיקר בין דייגו ארמנדו מאראדונה, המאסטרו הכל־יכול של ארגנטינה, לבין גלן הודל, הקשר המצויין של אנגליה. מי מהשניים ינווט טוב יותר את מהלכי נבחרתו?

לאנגליה יש שוער נפלא כדמותו של הקפטן פיטר שילטון וחלוץ מרים־שערים כגרי לינקר, המוליך בראש טבלת המבקיעים עד כה, עם הספרדי אמיליו בוטראגניו (5 שערים כל אחד).

לארגנטינה שני חלוצים מצויינים: ואלדאנו, המשחק בריאל מדריד, ופאסקולי, המופיע באיטליה.

★ משחקי הערב ★

● אנגליה — ארגנטינה (אצטקה, מקסיקו־סיטי, 9).

● ספרד — בלגיה (פואבלה, 1).

★ הערב בטלוויזיה ★

● טלוויזיה ישראלית: ארגנטינה — אנגליה (9); בלגיה — ספרד (1).

● טלוויזיה ירדנית: כנ"ל.

ארמאנדו דייגו מאראדונה: התקווה הגדולה של ארגנטינה. (תצלום: אי.פי)

מאראדונה אמר לפני נצחון אנגליה על פאראגוואי (0:3) בשמינית־הגמר, שהוא מעריך את אנגליה, משום ששחקניה הוגנים יותר. ומי כמאראדונה מכיר את הדרום־אמריקנים.

ארגנטינה לא נוצחה בארבעת משחקיה עד כה במקסיקו. ניצחה בשלושה: בולגריה 0:2, דרום־קוריאה 1:3 ואורוגוואי 0:1, וסיימה בתיקו 1:1 עם איטליה. אנגליה, לעומת זאת, פתחה גרוע, בהפסד לפורטוגל (1:0) ובתיקו אפס עם מרוקו. אחר־כך התאוששה בצורה נפלאה והלמה פעמיים בשלישיות: פולין — 0:3 ופאראגוואי — 0:3.

האנגלים בטוחים שיוכלו להמשיך בהסתערות. המנהל בובי רובסון אמר ביום שישי בראיון לעתונאי: „ארגנטינה נבחרת מצויינת אבל אנחנו לא פחות טובים".

קרב איכות

שתי מפתיעות שמינית־הגמר בגביע העולמי, ספרד ובלגיה, יסיימו הלילה ב־1, שעון ישראל, את משחקי רבע־הגמר בהתמודדות מסקרנת ביניהן בפואבלה. שתי הנבחרות נמצאות בכושר מעולה והגיעו לשיאן בשלב הקודם. ספרד הביסה את דנמרק — 1:5, ובלגיה גברה בקרב דרמטי על ברית־המועצות — 3:4 בהארכה.

נבחרתה של בלגיה, המכונה „השדים האדומים", הוכיחה שהכינוי אכן הולם אותה, כאשר ניהלה בשמינית־הגמר קרב נפלא עם הסובייטיים ולא איבדה מבטחונה גם כשברית־המועצות הוליכה פעמיים. אמנם לבלגיה שיחק המזל כשזכתה בשער שוויון (השני) ממצב נבדל אבל שחקניה הפגינו משחק הקרבה בלתי־רגיל, ולמעשה לחימה זו העלתה אותם לרבע־הגמר.

ספרד הרהימה את אוהדי הכדורגל ביכולת מעולה, ובטקטיקה משוכללת, כשהוציאה את דנמרק החזקה משווי־משקלה והלמה בה במחצית השניה ללא־רחם.

בלגיה וספרד נפגשו ביניהן לאחרונה בקאדיז, במשחק־מבחן לפני היציאה למקסיקו. רגלם של הספרדים היתה על העליונה — 0:3. ההבדל העיקרי בין בלגיה־של־קאדיז ובלגיה־של־היום הוא בכך שאז לא ניצב בין הקורות ז'אן מארי פאף אלא מוראמון, שוערה של אנדרלכט.

ספרד סיימה אמנם שנייה בבית המוקדם אחרי בראזיל, אבל היא היתה היחידה שהתמודדה בשוויון כוחות עם הברזילאים המצויינים. הספרדים שנוצחו 1:0 הבקיעו שער שנפסל ע"י השופט האוסטרלי, שלא ראה את הכדור שפגע בקורה עובר את קו השער.

ההפסד לבראזיל לא היקהה את הרצון הספרדי להתעלות. ספרד השתפרה ממשחק למשחק: צפון אירלנד — 2:1; אלג'יריה — 0:3, ולשיאה הגיעה בנצחון על דנמרק — 1:5.

המשחק הספרדי מצטיין באילתור, במהירות ובכושר הבקעה. אם יחזרו על הצגתם מהמשחק האחרון ספק אם בלגיה תהיה מסוגלת לעצור את „הפר הספרדי".

בלגיה סיימה שלישית בביתה, אחרי מקסיקו ופאראגוואי, ולפני עיראק. היא נוצחה רק פעם אחת ע"י מקסיקו — 2:1, סיימה בתיקו דרמטי עם פאראגוואי — 2:2, וגברה על עיראק — 0:1, לפני נצחונה המלהיב על ברית־המועצות.

שתי הנבחרות מגלות משחק אירופי טיפוסי. הרבה כח, מהירות וכושר הבקעה. השתיים מונהגות ע"י מאמנים קשישים. שניהם — מיגל מוניוז הספרדי וגי תאיוס הבלגי — עברו את גיל השישים. אבל שניהם יודעים כדורגל. אם־כי כמה משחקניהם התמרמרו לא פעם בטענה שהם זקנים מדי...

בלגיה תצטרך לוותר על שניים מכוכביה, ארווין ואנדרנברג ורנה ואן דר־אייקן, ששבו לבריסל בגלל פציעות. השניים יחסרו מאוד לבלגיה מול ספרד השאפתנית, הנמצאת בשיא כושרה והתלהבותה אחרי הנצחון על דנמרק.

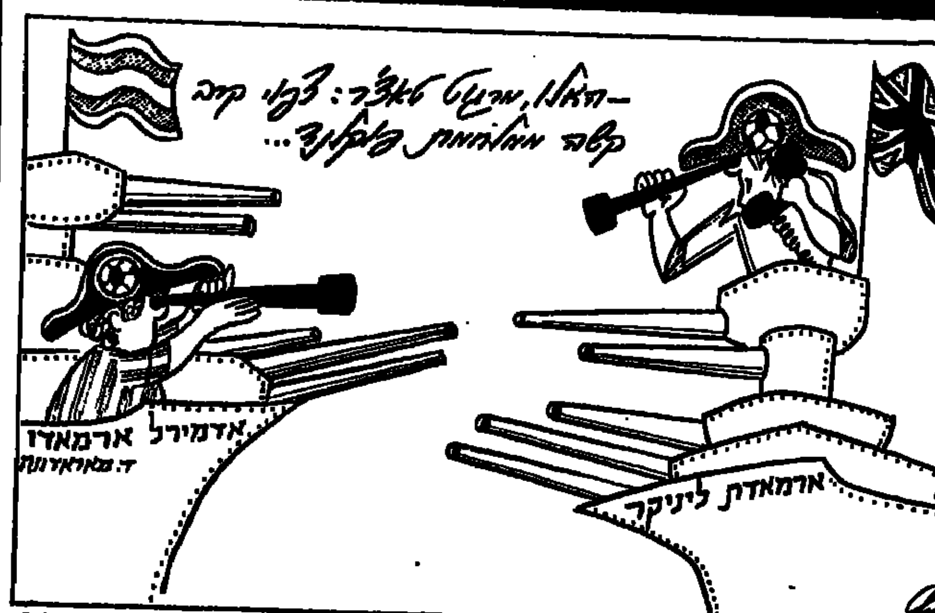

20 איש קיבלו ברומא את כדורגלני איטליה...

מאת אהרן ניר, כתב „על המשמר" באיטליה

הקינה והבכי על תבוסת נבחרת איטליה בגביע העולמי נמשכים בכלי התקשורת באיטליה. המועקה בציבור גדולה והביקורת קטלנית.

הדעה הכללית היא שיש למחוק ממפת הכדורגל את הוותיקים בנבחרת איטליה (הגיל הממוצע של השחקנים מתקרב ל־30), ולהכשיר במקומם צעירים מתחת לגיל 21. חד וחלק.

רוב הציבור בעד סילוק המאמן אנצו בירזוט.

לפני הוראות הנבחרת האיטלקית למונדיאל סחט בירזוט מהתאחדות הכדורגל האיטלקית חוזה לארבע שנים, עם תשלום אסטרונומי של שני מיליארד לירטות (20 מיליון ש"ח).

מבצע משטרתי־צבאי

המשטרה חששה מהתפרעות המונית נגד הכדורגלנים המובסים עם שובם ממקסיקו. מטוס צבאי חג מעל נמל התעופה במילאנו, ויחידה נגד טרור חסמו את הגישה אליו.

הכדורגלנים התחמקו מנמל־התעופה דרך יציאות צדדיות. קבלת־פנים צוננת לחוזרים ממקסיקו היתה גם בנמל־התעופה בפיומיצ'ינו ברומא. בחדר־ההמתנה חיכו להם כ־20 צופים בלבד, לעומת האלפים, שהצטופפו סביבם בעבר. רבים מהשחקנים הנוסעים, שהקהל מעריץ אותם, חוששים, שאחרי התבוסה במקסיקו לא יחזרו את הסכומים האסטרונומיים שקיבלו עד כה.

אכזריות נגד רוסי

העיתון הגדול „קוריירה־דלה־סרה" פירסם רשימות מלנכוליות על פאולו רוסי, הכוכב המפורסם של המונדיאל הקודם בספרד, שזיכה את איטליה בגביע העולמי ופירסומו בעולם כולו עלה על זה של הנשיא רייגן. לפאולו רוסי, אף־על־פי שצורף גם הוא לנבחרת האיטלקית שיצאה למקסיקו, לא ניתן כלל לשחק.

בעל הרשימות בקוריירה מתאר את הדכאון הנפשי של רוסי אחרי מה שעולל לו בירזוט ושואל אם יש לעצור לסדר היום על אכזריות ממין זה בנוהגי הספורט.

עתונים איטלקים שונים מביאים צילום גדול של רוסי המיואש, המאוכזב והמדוכא.

אנצו בירזוט עצוב ברדתו

מה אומר וילקינס אילו היה בובי רובסון

לא הייתי מחזיר להרכב את... וילקינס

פלה: אנגליה הפייבוריטית שלי

„יש לראות באנגליה את הפייבוריטית לזכיה בגביע העולמי, למרות שהמשחק נגד ארגנטינה יהיה קשה במיוחד" — דברים אלו אמר אמש פלה במקסיקו־סיטי.

„אנגליה היתה אחת מארבע הפייבוריטיות שלי להופעה במשחק־הגמר ונוכח השיפור הרב במשחקה אני ממשיך לדבוק בדברי הקודמים. אני מאמין כי בגמר תנצח את הפיינליסטית בתוצאה המינימלית של 0:1".

כדורגלן הנבחרת האנגלית, ריי וילקינס, מאמין שחבריו לנבחרת מסוגלים לעצור הערב את כוכב העל הארגנטינאי, דייגו ארמנדו מאראדונה, במשחק בין שתי הנבחרות באיצטדיון האצטקה במקסיקו־סיטי.

וילקינס, שמקומו בהרכב הפותח מוטל בספק, משחק במילאנו, ושם היתה לו הזדמנות לשחק בליגה נגד קבוצתו של מאראדונה, נאפולי.

לדעת וילקינס שהורחק במשחקה השני של אנגליה (תיקו 0:0 עם מרוקו) במקסיקו, יש לאפשר למאראדונה לקבל את הכדורים מחבריו ולא לנסות להיכנס עימו לתיקולים. „צריך לתת לו להתבטא, אם מנסים לבולמו — יש צרות" — דברי וילקינס.

וילקינס אינו מאמין שהמשחק הארגנטיני נפגע מהשמירה הקפדנית על מאראדונה.

בשני המשחקים בהם ניצחה אנגליה — 0:3, מילא את מקומו של וילקינס, פיטר ריד, בהצלחה רבה. הבעיה של ריד היתה פציעה ורק אם לא יתגבר עליה ישותף וילקינס.

„אינני חושב שאשחק גם אם ריד יחלים. יכול להיות שהמאמן יערוך את גרי סטיבנס, או אפילו את בריאן רובסון, שאין לשלול את האפשרות שעוד ישחק" — אמר וילקינס.

בעבר וילקינס, ששיחק במנצ'סטר־יונייטד, אומר שהוא ריאליסט ולא מדובר כאן באפשרויות לגבי אפשרות שיורכב בין 11 הראשונים. „כל שאני רוצה הוא להכלל בין ה־16 למשחק עם ארגנטינה. זה יהרוס אותי אם לא אוכל לעזור לנבחרתי. אילו הייתי בובי רובסון לא הייתי מרכיב את וילקינס" — דברי וילקינס עצמו.

● שיא עולמי בשחייה למרחק 50 מטר חופשי לנשים, קבעה הרומניה תמרה קוסטאצ'ה. היא עברה את המרחק באליפות רומניה בבוקרשט בזמן של 25.34 שנ'.

● כדורמים

קבוצת הכדורמים של הפועל גבעת־חיים דוהרת לאליפות נוספת ואתמול כמעט שהבטיחה זכייתה.

גבעת־חיים בדרך לאליפות

ביום שישי הביסה גבעת־חיים את מכבי קרית־אונו — 1:15. במשחק זה הצטיינו עומר פרידמן וטל סנונית — 4 שערים כל־אחד.

במשחק נוסף ניצחה הפועל גוש־זבולון את הפועל פ"ת — 5:12.

אתמול, בפתיחת בית־הגמר, בסיבוב השלישי, גברה הפועל גבעת־חיים על הפועל גוש־זבולון — 5:17. בגבעת־חיים בלט טל סנונית — 5 שערים.

במשחק נוסף ניצחה הפועל קרית־טבעון את הפועל פ"ת — 8:14.

להפועל גבעת־חיים יש 12 נקודות, לפני גוש־זבולון — 10; מכבי קרית־אונו והפועל קרית־טבעון — 7 כל־אחת ולהפועל פ"ת — 4 נקודות.

● סיף

יצחק ולידיה חתואל — אלופים

יצחק חתואל ואחותו לידיה שמרו על תאריהם כשזכו אתמול באליפות ישראל בסיוף במקצוע הרומח.

יצחק חתואל גבר בגמר על שלומי אייל, שניהם מהפועל עכו — 10:8. לחתואל היו בסיכום הכללי 10 נצחונות, ולאייל — 9. שלישי דורג, מפתיע, הצעיר נועם כץ מהפועל עכו.

בתואר לנשים זכתה לידיה חתואל, לאחר שצברה 13 נצחונות, וגברה בגמר על חברתה לאגודה, ליליך פריצקי — 5:2. במקום השלישי סיימה במפתיע הוותיקה אלינור ארציאלי מבאר־שבע.

מרתון ניצח

מיכאל מרתון דורג אתמול ראשון בתחרויות הקליעה באקדח סטאנדרטי לאחר שצבר 547 נקודות, לפני יעקב פרסטיאל — 546 נקודות, ורזן נרדי — 538 נקודות.

● אתלטיקה

סורן קפץ במשולשת 15.37

מאת אריה גיטלים

מספר תוצאות נאות הושגו אתמול באליפות מכבי באתלטיקה, שנערכה בהדר־יוסף. התוצאה האיכותית ביותר הושגה בקפיצה משולשת על־ידי ולד סורן — 15.37 מ'.

בין שאר התוצאות: גברים, 100 מ' — אבי ניסנקורן (10.94); 200 — ניסנקורן 22.12 שנ'; 400 — דורון שטרוק 50.43 שנ'; 1500 — דורון זימן 3:51.53 דק'; 5000 — דני דריליך 16:30.62 דק'; קפיצה לרוחק — אורי בוקאי 7.05 מטר; קפיצה לגובה — צפריר מינצר 2.05 מטר; כדור ברזל — יואב שרף 13.32 מטר.

● נשים: 100 מטר — דליה נבות 12.46 שנ'; 200 — אורית קולורני 25.63 שנ'; 800 — הדס למרני 2:13.65 דק'; כדור־ברזל — צביה ויספלד 11.78 מטר; זריקת דיסקוס — ויספלד 33.02 מטר.

נבחרת רומניה תבוא ב־8 ביולי

נבחרת רומניה בכדוריד אישרה ביום שישי בואה לישראל ב־8 ביולי, ותקיים שני משחקים בין־לאומיים נגד נבחרת ישראל.

המשחקים ייערכו בראשון־לציון, ויהיו במסגרת חגיגות חנוכת האולם החדש.

ימו — אלופת הליגה לנכים

קבוצת הכדורסל של אילן שעבר ימו הוכתרה בשבוע שעבר כאלופת הליגה הלאומית לנכים בכדורסל, כשגברה על אילן לוד — 42:69.

מחר ינסו היימואים להשלים את הדאבל כשישחקו בגמר גביע המדינה עם אילן חיפה.

22.6.86

מגן יהודי־צרפתי ויליאם עייש (על הקרקע) במבצע נגד איטליה. (תצלום: אי.פי.)

נציגות ישראל באינטרטוטו סיימו משחקי הבית בהפסדים

לינגבי עלתה לפיסגה עשר דקות מהסיום — 1:2 בחיפה

מאת יוסף גלזר

סגנית אלופת דנמרק ומחזיקת הגביע בארצה, בולדקלוב לינגבי, השלימה אתמול מאה אחוזי הצלחה במסעה לישראל, כאשר גברה באיצטדיון בקרית־אליעזר גם על מכבי חיפה — 1:2.

עליונותם הגופנית של הדנים מול הרכב החיפני הצעיר העניקה להם מקדמה רבה וגם החום הכבד לא יכול היה למנוע את עדיפותם האיכותית.

דווקא החיפנים כבשו שער ראשון כבר בדקה ה־2, כאשר איתי מרדכי שיגר כדור־עומק מצויין לצדוק מלכה, שיצב לבד מול השוער ולא נכשל — 0:1.

הדנים השוו בדקה ה־17 כשאוסמו הגדול הכשיל סמוך לקו השער את האורח וילמארק. השופט משה אשכנזי הורה על הנקודה הלבנה והקשר רניופוס בעט, השוער רן הצליח לגעת בכדור, אך הדפו עמוק לרשתו — 1:1.

עשר דקות מהסיום כבשה לינגבי את שער־הנצחון, פרי מחדל משולב בהגנת מכבי חיפה. המחליף סורנסון ניצל פירצה, שיגר את וילמארק באגף שמאל, וזה בעט מול רן לרשת — 1:2.

600 צופים חזו במשחק בקרית־אליעזר.

* לינגבי: גטברו, אולרסן, גוטנבורג, לארסן, טפקגס, סנטמבורג, סוס, שפר, פרדריקסון, קריסטיאנסן (סורנסון), וילמארק (מטסן).

* מכבי חיפה: רן, קלינגר, אוסמו הגדול, פרסלני, אוחיון, שלום לוי (גרוסרי), ליאור רוזנטל, גבעול, אוסמו הקטן (מזרחי), מלכה, א. מרדכי.

טבלת האינטרטוטו

1.	לינגבי דנמרק	2	4־1	4
2.	מכבי חיפה	4	6־6	4
3.	ג.א.ק. גראץ	2	1־1	2
4.	הפועל ת"א	4	7־4	2

ז'אנו החטיא — וגראף כבשה שער נצחון (0:1)

מאת אשר גולדשלגר

אלופת המדינה בכדורגל, קבוצת הפועל תל־אביב, נוצחה אתמול במשחקה האחרון בישראל, במסגרת האינטרטוטו. הפעם על־ידי קבוצת ג.א.ק. גראץ מאוסטריה — 1:0.

ההפסד לאוסטרים השלים ארבעה משחקים ללא נצחון באינטרטוטו, שרתקו את הקבוצה למקום האחרון בבית הישראלי.

גם אתמול התבססה הפועל תל־אביב על שחקני נוער, ועל שחקנים שהופיעו העונה בקבוצות אחרות. אלה לא יכלו לעמוד מול הקבוצה הבינונית של האוסטרים ונכנעו בסיום — 1:0.

מוריס ז'אנו היה גם הפעם דמות־המפתח בהפועל ת"א. כדורגלן מוכשר זה היתל בשחקני הקבוצה האוסטרית אולם לא הצליח להבקיע שער, והיה המחמיץ התורן של קבוצתו. ז'אנו לא נהנה מסיוע ממשי, והאוסטרים שלטו בדקות רבות של המשחק, אולם הם לא איימו ברצינות על שער הפועל ת"א.

בדקה ה־20 בעט ז'אנו מ־20 מטר, והשוער האוסטרי הדף לקרן. בדקה ה־31 שוב היה זה ז'אנו שאיים על שער גראץ.

בדקה ה־68 השתלט קוזאק מאוסטריה על כדור ברחבת שער הפועל ת"א וב"עזרתו האדיבה" של רמי הרמה הבקיע את יום־טוב טליאס — 0:1 לגראץ.

שפט עובדיה בן־יצחק, לעיני 300 צופים, באיצטדיון ברמת־גן.

● גראץ: קרמר, מרכיל, קמהוף, זיצה, צונאלי, טולקין, שלאצה (לינדל), ריטמיס, ביגל, קוזאק, מדינאק.

● הפועל תל־אביב: טליאס, מוסטרל, קריבאן, הרמה, הרשליקוביץ, נהרדע (חלפון), מועלם, דאנו, ברנס, לינדרמן, רפי שמואל (אחמד מטסא).

השחיינים במבחן מלא לקראת שמונה־האומות

שחיה

250 שחיינים השתתפו בסוף השבוע בתחרויות שחיה במכון וינגייט, שמטרתה היתה מבחן לקראת מפעל שמונה־האומות, שיתקיים בעוד שבועיים בארץ.

לאור תוצאות התחרות בסוף השבוע יקבע בימים קרובים הרכב סופי של הנבחרת. ישראל יכולה להציב שחיין אחד בלבד בכל מקצוע.

● גברים: 50 חופשי — יוסי אפל (מכ. קרית־אונו) 25.25; 100 חופשי — זוהר וייס (הפ. בני שמעון) 54.74; 200 חופשי — וייס 1:57.04; 400 חופשי — שגב פורת (הפ. הגליל־העליון) 4:09.49; 1500 — ערן הירש (מכ. חיפה) 17:22.48; 100 גב — ערן גרומי (מכ. ירושלים) 1:02.18; 200 גב — גרומי 2:15.44; 100 חזה — אייל שטיגמן (הפ. עמק־יזרעאל) 1:08.98; 200 חזה — שגיא שטיגמן (הפ. גת"מ) 2:37.22; 100 פרפר — נדב שנל (הפ. עמק־יזרעאל) 58.79; 200 פרפר — דוד קליין (הפ. נהריה) 2:11.14; 200 מעורב אישי — יוחאי ליפשיץ (הפ. עמק־יזרעאל) 2:14.28; 400 מעורב אישי — ליפשיץ 4:47.01.

● נשים: 50 חופשי — ענת ישראל (מכ. ת"א / כפר המכביה) 29.00; 100 חופשי — רותם פורת (הפ. גש"מ) 1:03.00; 200 חופשי — מורין פרידמן (הפ. הוד־השרון ובית ברל) 2:18.47; 400 חופשי — פרידמן 4:45.57; 800 — מיכל אמין (הפ. הוד־השרון / בית ברל) 9:57.60; 100 גב — שרון אכסלרוד (הפ. עמק־חפר / נתניה) 1:13.45; 200 גב — אכסלרוד 2:36.46; 100 חזה — אירית אפרתי (מכ. ת"א) 1:21.61; 200 חזה — זוהר לוונברג (הפ. הגליל־העליון) 2:54.62; 100 פרפר — רותם פורת 1:09.88; 200 פרפר — פרידמן 2:30.39; 200 מעורב אישי — נוגה דויל (הפ. עמק־יזרעאל) 2:36.62; 400 מעורב אישי — פרידמן 5:34.29.

● אופניים

גרי קבע הישג מצויין

עמוס גרי מהפועל נצרת־עילית קבע אתמול את ההישג הטוב ביותר שהושג אי־פעם ע"י רוכבי אופניים ישראלי במסלול של 20 קמ', נגד השעון.

במסלול בין רמלה ונחשון קבע גרי זמן של 27.11 דקות. שני הגיע טל בשרי מהפועל רמת־גן — 28.02 דקות, ושלישי — עבד אליזאטיב (הפועל נצרת־עילית) — 28.27 דקות.

בתחרות לנוער ניצח רוני זוהר, גם הוא מנצרת־עילית — 29.00 דקות.

הפועל ת"א — אלופה

● טניס

קבוצת הטניס של הפועל תל־אביב זכתה אתמול, זו הפעם השנייה בתולדותיה, באליפות המדינה. על־אף שלהפועל ת"א נותרו שני משחקי־השלמה היא מוליכה בבטחה, בהפרש ניכר על פני יריבותיה.

בסוף השבוע ניצחה הפועל ת"א את מועדון הכרמל חיפה — 2:4, ובכך הבטיחה לעצמה את הכתר.

לליגה הארצית נשרה מכבי נתניה, ואילו היורדת השנייה תהיה מועדון הכרמל יפה או אלופת אשתקד, אס"א ת"א. הדבר תלוי בתוצאות משחקי ההשלמה שלהן.

יתר תוצאות משחקי סוף השבוע: מכבי ת"א — מכבי הצפון ב' 0:6; הפועל צהלה — אס"א ת"א 1:5; מכבי הצפון א' — מכבי נתניה 1:5; מכבי ת"א — אס"א ת"א 3:3.

הטבלה: 1. הפועל ת"א 18:54 (שני משחקים חסרים); 2. מכבי ת"א 37:41; 3. הפועל צהלה 34:50 (משחק חסר); 4. מכבי הצפון ב' 38:40 (משחק חסר); 5. מכבי הצפון א' 39:39 (משחק חסר); 6. אס"א ת"א 42:36 (משחק חסר); 7. מועדון הכרמל 44:34 (משחק חסר); 8. מכבי נתניה 53:25 (משחק חסר).

● עו"ד דב לוין זכה באליפות המשפטנים בטניס כשגבר על אהוד דגן — 6:7, 6:7, 6:4, ובזוגות, יחד עם אמיר אלמגור, ניצחו את אהוד דגן ועזרא האזנר — 6:7, 3:6.

● הניחוש הנכון

1 2 2 x x 2 x 1 x 2 x 1 1 2

מאחורי הקלעים

עייש, שחקן נבחרת צרפת, הוצע למכבי חיפה

נשות שחקני מכבי חיפה שילמו על אובדן האליפות * דלזל צולף לא רק בכדורסל * עסקן אחד שהוא יו"ר הפועל ומכבי בם יחד... * אריה זלינגר בא לסייע לקיבוצו בעבר * אלוף המשקולות – אב לשישה * שטיגמן – "בחברה רוסית"

*** משחקי הגביע העולמי במקסיקו הבליטו כדורגלן יהודי בנבחרת צרפת — ויליאם עייש, יליד אלג'יריה. מסתבר שלעייש יש קרוב משפחה בשם יעקב כהן, נגר במקצועו, המתגורר בקריות. לפני כמה חודשים — מגלה יוסף גלזר — ביקר כהן את עייש בצרפת, וכאוהד מכבי חיפה ניסה לעניין אותו להופיע במדי אלופת ישראל באותה עת. אולם כאשר התברר ששכרו של עייש הוא 250 אלף דולר ירד הנושא מסדר־היום. אנשי מכבי חיפה דנו בעניין, אבל לא יכלו לקבל את ההצעה. עייש שיחק בעונה שעברה בנאנט, ובשנה הבאה ישחק בסאן־ז'רמן פאריס *** מה עושה כדורגלן הפועל ת"א, גיל לנדאו, בפגרת המשחקים? מוטי חביב מספר שאם רוצים לראות את לנדאו יכולים לעשות זאת כל יום בשעות אחר־הצהריים במגרש הכדורסל של בית־ספר יצחק שדה בבתי־ם. מגרש כדורסל אמרנו — ולא טעינו. לנדאו החליף את השער בטבעת הסל. יחד עם משה מרקוביץ, שוער העבר של הפועל ת"א ומאיר נחמיאס, כלם הפועל ירושלים, משתעשעים השלושה במשחקי כדורסל *** הגיסים ויקי פרין ואבי כהן וכדורגלן־העבר ירון עוז, שהובילו את מכבי ת"א לזכייה בדאבל ב־1977, שיתפו פעולה בקבוצה אחת בשבוע שעבר. מאות התלהבו מהם. אף קבוצה לא יכלה לנצח אותם. ההישגים של השלושה נרשמו בכפר־הנופש באילת שם בילו עם משפחותיהם את חופשת חג השבועות. השלושה הרכיבו קבוצת קט־רגל והכניעו בזה אחר זה את כל הקבוצות שניצבו בדרכם. מאילת שבו עם גביע, אבי כהן חזר בטיסה, נותר יממה בביתו והמריא שוב. לדבריו לחופשה באירופה. מי שנשאר באילת הוא ירון עוז, שנטל חלק בספורטיאדה למקומות עבודה. עוז שיחק בקבוצת קט־רגל של חברת בטוח גדולה *** נבחרת קט־רגל המורכבת מאורי מלמיליאן, השוער יוסי מזרחי, שלום רוקבן, נסים כהן, שלמה קירט והזמר צביקה פיק תתחיל במסע הופעות ברחבי הארץ בחודשים יולי ואוגוסט. מי שהרכיב את הקבוצה הוא אמרגן פרטי המקווה לגרוף ממון מהעיסקה. בינתיים התחייב כלפי אותם שחקנים בסכומים לא מבוטלים *** מיקי בן־שיטרית, שנכשל אשתקד במדי מכבי פ"ת ומכבי שעריים, נותר חלוץ מבוקש. הפועל ת"א מעוניינת בו; מכבי ת"א רוצה להחזירו לשורותיה; בני־יהודה חפצה ביקרו, ובסוף השבוע התברר שגם בית"ר ירושלים מחזרת אחריו. בן־שיטרית בילה בימים האחרונים באילת וכששב הביתה מצא הודעות רבות ב"מזכירה האלקטרונית" כשהתקין בדירתו בגבעתיים ***

כדורגל בבתי־קפה

*** שתוף־פעולה בין עסייני מכבי והפועל חיפה — פיני שרון ודובי שטיין — נמשך כבר 18 שנה במכון "ירושלים", בו מטופלים כל ספורטאי הצפון. בנוסף למכון המרכזי בחיפה ושלוחה בטבריה פתחו השניים שלוחה נוספת בקרית־חיים, כך שספורטאי הקריות והמפרץ לא יאלצו להגיע לחיפה. אגב, פיני שרון היה בשמו הקודם, שיטהלין, כדורגלן במכבי חיפה בשנות ה־60 *** גבי לסרי, כדורגלן הפועל ת"א, שיחק בעבר במכבי נתניה כמחליפו של שלמה שירזי, כשזה הועבר לבית"ר ירושלים. עתה מסתמן מצב, מציין מוטי חביב, שהשניים ישחקו באותה קבוצה. לא במכבי נתניה ולא כבית"ר ירושלים. המדובר בעולה החדשה ללאומית, בית"ר נתניה, שמבקשת לחזק את שורותיה בשני המגינים הבין־לאומיים. לסרי עושה בימים אלה בצרפת, ובשיחה טלפונית סיפר על שגעון הגביע העולמי, כאשר משחקי נבחרת צרפת משודרים שוב ושוב, בכל שעות היום והלילה, ברוב בתי־הקפה בפאריס *** ג'ורג' בורכה, שחקן־העבר של הפועל ת"א מונה כמאמן קבוצת הנוער של בית"ר ת"א. בנו של ג'ורג' משחק בקבוצת הנערים של בית"ר ת"א ומגלה יכולת מעולה *** ליצחק אנגלנדר, שחקן־העבר הבין־לאומי של הפועל חיפה, הוצע בשבוע שעבר לאמן את הפועל רמת־השרון, שנשרה לליגה א'; התברר שאנגלנדר "נשרף" בהפועל יהוד ואינו שש לאמן באזור המרכז. "חשבתי שבאזור המרכז יש מנטליות שונה מאשר בצפון, ובאתי עם המון התלהבות להפועל יהוד. הסתבר לי שהכל אותו דבר. אני מעדיף לשבת בבית" — אמר אנגלנדר לאנשי רמת־השרון, ודחה את הצעתם *** העסקן הוותיק לשעבר של מכבי חיפה בכדורגל, מקס גרינבוים, שהיה במשך עשרות שנים מזכיר המחלקה, פגש במשחק האינטרטוטו, נגד ג.א.ק. גראץ, את יו"ר המועדון האוסטרי שהזכיר לו שנפגשו כבר ב־1960, כאשר מכבי חיפה התארחה בגראץ. היו"ר האוסטרי גילה זכרון מופלא כאשר נקב אפילו בתוצאת המשחק ובשערים שהובקעו *** לראשונה הוקמה בישראל עמותה עצמאית לקבוצת כדורגל. יוסף גלזר מספר שעמותה זו, של הפועל חיפה, תפעל לפי דגם עמותת הכדורסל באגודה, לפיו כל חבר הנהלה יתחייב אישית וחיות לכסות את הגרעונות בתקציב. כך כל עשרת חברי העמותה. כיו"ר יכהן אבי שוסטר, עתונאי לשעבר, בעל משרדי תיור בחיפה, שהיה כדורגלן בליגה ג' בקבוצת מועדון־כדורגל חיפה, שהוא יסד והיה היו"ר שלו *** אגודת מכבי חיפה חגגה את סיום העונה במסיבה מסורתית במלון דן־כרמל, אולם הפעם במתכונת מצומצמת מהרגיל, ללא נשות השחקנים. לא במרפסת אלא באולם פנימי. הסיבה לצמצום: אי־זכיה באליפות. בגביע הנודד של מחלקת הכדורגל, שנתרם ביום הולדתו ה־80 של יו"ר המחלקה בעבר, שמואל ביינהקר, זכה מלך שערי הליגה לנוער, איתי מרדכי ***

תובל בא לעודד

*** מנהלה הוותיק של נבחרת ישראל בכדורסל, עמירם שפירא, פגש בקנדה מכר ותיק, עמוס תובל־קספר, כדורסלן הפועל ת"א ונבחרת ישראל בשנות החמישים, המנהל כיום את סניף בנק דיסקונט בטורונטו. המנהל־הכדורסלן נהנה מירושיו *** במשחקי נבחרת ישראל בקנדה היו צופים ישראלים ויהודים רבים. בין אלה שנראו ביציעים היה גם עו"ד רמי תורביץ, לשעבר מנהל מחלקת הכדורסל במכבי רמת־גן, השוהה בארה"ב לרגל עסקיו. כן הגיעו למשחקים ישראל ודבורה רוזנברג, הוריו של כדורסלן הנבחרת ארי ממכבי חיפה. השניים, עסקנים פעילים באגודה החיפנית ניצלו את שהות הבן בטורונטו, ובאו לביקור משפחתי במדינה ממנה עלו ארצה אחרי מלחמת ששת הימים. *** מאבק־כוחות בין הפועל ת"א והפועל חולון מתנהל לא רק בפרשת חיים זלוטיקמן — מגלה יצחק ויסהוף. חולון סיכמה עם הכדורסלן הצעיר של הפועל ת"א, איל חי, על הופעה בעונה הקרובה. לחי, ששיחק בעבר בהפועל ירושלים, חוזה חתום עם הפועל ת"א למשך שלוש שנים. הפועל ת"א לא עמדה, לדברי השחקן, בתנאי החוזה והכדורסלן רואה עצמו משוחרר. גם עופר יעקבי, ששיחק בעונה שעברה בהפועל ת"א, אליה הועבר מהפועל חולון, יחזור לחולון בעונה הקרובה *** בחולון מצפים גם לתשובת הכדורסלן המוכשר נדב הנפלד, לאחר שהנהלת קבוצתו, רמת־השרון, הסכימה להעברה זו *** יצחק ויסהוף מוסיף כי קבוצת הפועל הגליל־העליון ששיחררה בעונה שעברה את סטיב מלוביק, לאחר שהיה פצוע, רוצה בו בעונה הבאה. אולם הכדורסלן הענק סיכם עם אליצור נתניה, למרות שזקוק לאישור מהגליל. בריד ליף, ששיחק בגליל וניהל מו"מ עם אליצור נתניה, עשוי לשנות את דעתו ולשוב לצפון הארץ *** חתונה ספורטיבית תיערך מחרתיים בחולון. אורן שילוני, שחקן־עבר בהפועל חולון, הלומד ומשחק בארה"ב, ישא לאשה את אחותו של הכדורסלן ניב בוגין. ***

גם דלזל חניך מצטיין

*** כדורסלני הפועל חיפה שהתאמנו בשבת הופתעו לשמוע מפי חברם האמריקני נתן דלזל כי נבחר כחניך מצטיין בכתת הטירונים שלו בצה"ל ובמטווחי הירי זכה במקום הראשון. עכשיו עומד דלזל להשתתף בקורס לעברית במשך שלושה חודשים. גם לאוואן מרמר הוכתר לפני כמה שבועות כחניך מצטיין *** האם שמעתם על עסקן שהוא יושב־ראש אגודות הפועל ומכבי גם יחד בעיר מגוריו? יוסף גלזר מצא אחד כזה. הזכות היהודית שייכת ליהודה גור, שהוא יו"ר הפועל גבעת־נשר, המפעילה קבוצת נשים בליגה הארצית בכדורסל ומחלקה מצטיינת בקליעה למטרה ויו"ר מכבי גבעת־נשר, לה קבוצת גברים בליגה ב' בכדורסל *** בקבוצת מכבי נשר משחק הישראלי הגבוה ביותר בליגות. זהו אורי ברייר (2.09), בן 25, ששיחק בעבר בהפועל עין־גבי. לפני גיוסו לצבא צרפה מכבי חיפה את ברייר, אבל לא הצליחה להפכו לכדורסלן צמרת. הוא נתקע בליגה ב' *** קבוצת הכדורסל של מכבי חיפה השלימה את מכסת ההעברות של הישראלים לקראת העונה הבאה. נוסף לבין־לאומי סטיב שלפטר החתימה גם את שמואל גנרלמן (21), תלמיד בטכניון, ששיחק בהפועל ירושלים ובנבחרת הקדטים. לדעת המאמן פנחס גרשון, שקלט כעבר את הרכז עדי גורדון ממכבי הדרה, יהווה גם גנרלמן תגלית בעונה הקרובה. שני רכזי־המשנה ישוחררו: איתי סייגלין (יעבור למכבי בת־גלים, שעלתה לליגה הארצית) ויעקב גיטו *** מאמן הכדורעף הנודע אריה זלינגר, שאימן בעונה שעברה בהולנד, נמצא בארץ. הוא הוזמן ע"י מועדון הכדורעף בהפועל עין־המפרץ/כפר־מסריק, קיבוצו לשעבר. הכוח המניע לזימונו של זלינגר היה עודד הזיטין, מאמן קבוצת הנשים. נראה שמתכננים "משהו גדול" *** נחת־רוח גרם מאמן השחיה גוז רם בסקירה מקצועית בקורס מאמנים לאומיים בכל הענפים, הנערך לחודש במכון־וינגייט. רם הציג צילומי־וידאו בהם נראה איל שטיגמן מקבל מדליית־זהב לאחר נצחון מזהיר באוסטריה, כשלצידו שני שחיינים סובייטים. אותה שעה התנוסס דגל ישראל על ראש התורן — דבר שהזים את החשש שהשחיינים יופיעו בליגץ כ"טרמפיסטים" *** באליפות ישראל במשקולות זכה בפעם העשירית במשקל על־כבד מוחמד מבוזר. והבדואי ממכבי חיפה אב לשישה ילדים. והבדואי הוא תושב הכפר הבדואי בסמת־טבעון, ליד קרית־טבעון ***

מאת יוסף שמי

אל תתאמץ לעצור

מעין נפוצים הרעלות־המזון והשלשולים. מי שמעיו מציקים לו רץ לרופא, ומבקש תרופה לעצור את השלשול. הרופא, גם אם לא תמיד הוא חושב שזו הדרך הטובה, נכנע ללחץ ונותן את התרופה המבוקשת.

למה לא צריך למהר לקחת תרופות "עוצרות שלשול"? ובכן, השלשולים הם סמן לזיהום חזק בתוך מערכת העיכול. הם עוזרים לטיהור המעיים. אומנם זה לא נעים לפעמים כואב, מביך, אך מוטב כך. התרופות הבולמות פשוט עוצרות את הזיהום בתוך הגוף.

יש שלשולים שנגרמים על־ידי חיידקים ויש שהמקור הוא נגיפי. שלשולים נגיפים נגרמים מכמה סוגי וירוסים, המכונים רוטאווירוס, נורוואלק ועוד. הסימנים החיצוניים להידבקות בשלשול ויראלי הם בחילות, הקאות, כאבי בטן, כאבי שרירים (לא תמיד) וחום גבוה. המחלה פוקדת ילדים בגיל רך. היא עוברת תוך יומיים־שלושה ימים ללא התערבות רפואית, ואין צורך בה. יש רק לדאוג לשתייה בכמויות המבטיחות השלמת אובדן נוזלים.

שלשולי חיידקים מקורם בחיידק הסאלמונלה, השיגלה ועוד. בסאלמונלה אפשר להיפגע בעת צריכת מזון נגוע בחיידק או שתיית מים מזוהמים. החיידק נמצא אף בביצים, בבשר עוף והודו. חשוב לזכור שבעונת הקיץ חייבים להכין נכונה את המזון. גם את הביצים יש לבשל או לטגן זמן־ממושך דיו לחיסולו של החיידק. ביצה יש לבשל לפחות 3 דקות. חידק הסאלמונלה עובר מאדם לאדם תוך כדי לחיצת יד וכדומה. כמובן שהדבר קורה כשאין שומרים על הניקיון. שמירת הנקיון פירושה קודם כל לרחוץ היטב את הידיים אחרי כל שימוש בשירותים. שלשולי הסלמונלה מתאפיינים ביציאות עם תוספת של ריר ודם. יש והחולה מתלונן על כאבי בטן וחום גבוה.

הטיפול דומה בעיקרו לשלשולים ממקור נגיפי. יש לתת לחולה לשתות הרבה. הדרך הטובה להיפטר מהפולש היא היציאות התכופות. אנטיביוטיקה נותנים בחלק מהמקרים, אך היא אינה מקצרת את משך המחלה.

השלשול הנגרם על־ידי החיידק שיגלה ידוע בשם דיזנטריה. מחלה זו נפוצה בקיץ, עוברת מאדם לאדם. גם אחרי הבראתו החולה מהווה מקור לזיהום. הדיזנטריה מסוכנת בריכוזי אוכלוסיה כמו בתי זקנים, למשל. היא מלווה בחום גבוה, ביציאות תכופות עם סימני דם בצואה. הטיפול הוא אנטיביוטי, שכן בדרך זו אפשר לקצר גם את משך המחלה וגם משך הזמן בו החולה מהווה מוקד זיהום.

בתקופת הקיץ יש לשמור מכל משמר על נקיון האוכל הן בעת הארוחות, הן באיחסון ובבישול. יש להיזהר במיוחד מאכילת גלידה שהתחילה להפשיר, והוא הדין במוצרי בשר וגבינות. הדרך הטובה ביותר למנוע הרעלת־מזון היא לא לקחת מזון כשיוצאים לפיקניקים למיניהם, לשיזוף על שפת הים וכדומה. קשה לשמור על המזון מפני זיהום, על ניקיון הכלים, הידיים ועוד. מי שבכל זאת אינו מוכן לוותר על ארוחה בחיק הטבע, אל נא ימתין שעות רבות אחרי בואו למקום הבילוי, שכן יש סבירות גבוהה יותר שהצידנית לא שמרה את המזון מקורר היטב.

ריפוי ריחני

תאמינו או לא, רופא גרוזיני מהעיר באטומי המציא שיטה חדשה לריפוי מחלות בעזרת חוש הריח. במכון המנוהל על־ידי גאסנוב מכבדים את החולים בריחות של עצי פרי, שיחים ופרחים. במסגרת המכון־המרפאה מגדלים עצים ושיחים בשדרות, שלאורכן מטיילים החולים... נשימה. בין עצי האקליפטוס מטיילים הלוקים בקצרת, חולי השיגרון נושמים ונושפים מתחת לעצי הברוש, חולי הקיבה מתנועעים בשבילים החוצים את ערוגות המנטה.

מהעלים והפרחים מפיקים שמן בושם לריפוי מזורז. אינהלציה בעזרת תרכיז של האקליפטוס טובה למצוננים, אינהלציה בתרכיז מנתה מועילה ללוקים במערכת העיכול, אך כמו אינהלציה של אדי תרכיז ציפורן נגד כאבי שיניים, ריח של תרכיז עלי (משפחת הכרושיים) נגד מחלות כליות וכאבי בטן, פרחי עצי הדר (בתרכיז לימון) נגד ויטאמין ומליסה (ממשפחת השפתניים) להקלת כאבי־ראש. וזה עוד לא הכל.

יש עוד הרבה הרבה סוגי ריחות, למחלות שונות ומגוונות. מי שמחפש תרופה מתנה הורד משנה — סוד לבאטומי שברפובליקה של גרוזיה בבריה"מ.

יש עוד להוסיף, כי חוש הריח אצל בני אדם חד ביותר בגיל 3־5. לנשים חוש ריח מפותח יותר משל גברים. 50 אחוז מהמעסיקים בארה"ב בגיל 65־80 לוקים בהפרעה רצינית של חוש הריח.

להיות רזה אבל בריא

מדי יום מופיעות דיאטות חדשות והבטחות לירידה במשקל, ללא מאמץ, ללא כאבים, ללא נזק לבריאות. בכתב־עת אמריקני לחולי סכרת העוסק בנושא אומר, כי רוב התפריטים המבטיחים ירידה מהירה במשקל, גורמים שתוך זמן קצר שוב נוצרים רבדים של שומן. "סה השמן" — המצב חוזר לקדמותו. ואז עשוי האדם להתייאש ולנטוש את המאמצים לגמרי.

לא פחות מזיק החיפוש אחרי דיאטת־פלא מסוג חדש. אם רוצים לשמור על המשקל, יש להיעזר בדיאטנית, שאפשר להתקשר איתה דרך כל מרפאה ורופא משפחה. איש מקצוע יתן הדרכה בהתחשב במצב הבריאות, בכמות הקאלוריות הדרושות לכל אחד לפי גילו, עיסוקו, הרגלי תזונה, מצב בריאות וכו'. דיאטה מבוקרת מביאה בחשבון גם את כמות הקאלוריות וגם כמות אבות המזון.

שינוי התנהגות

הבסיס לתזונה נכונה, המבטיחה ירידה במשקל, הוא שינוי בדפוסי ההתנהגות וההרגלים הקיימים אצל כל אחד מאיתנו. שינוי ההרגלים והקניית הרגלים חדשים הוא החלק הקשה שבמבצע. רבים מאיתנו נוהגים לפטם את עצמם מחמת התיסכול, חוסר הרגשה בריאות, שיעמום, אכזבה ועוד. רבים רואים הסבר "מניח את הדעת" לכיבוד נוסף לעת שמחה, חגיגה לפגישה אצל ידידים, עלייה בדרגה, קבלת פרס. ככל שמצליחים להתגבר על הרגלי "כיבוד עצמי" מעבר לנחוץ ומותר, כן ייטב. יש לעזוב את התירוצים בכלל. ההדרכה בנוסח "היה לי יום קשה", "יש לי יום הולדת", "עלו לי על העצבים", הם דבר מגונה מכל הבחינות. אם כבר מוטב לומר, כאותו איש שטען בשבועון אמריקני — "לא כדאי לי להתיש את עצמי שנים על גבי שנים, כדי להגיע לגיל שבעים פלוס כשהראש שלי כבר אינו עובד ואני צל של עצמי".

מלבד הדיאטה חשוב, כמובן, להתרגל לאימון גופני. ויהיה קטן אשר יהיה. התעמלות יום יומית, אף של 10 דקות, היא גורם מאמץ לשנות את אורח החיים ולא רק "שריפת קאלוריות". מי שאינו רגיל לפעילות גופנית, מוטב שלא יעשה "מהפיכות", וייכנס "למשטר החדש" בהדרגה. הורדת המשקל — זה ידוע מזמן — היא תרופה בדוקה לסובלים מיתר לחץ־דם ומסוכרת.

לאכול לפני החגיגה

מי שמתחיל בדיאטת הרזיה, כדאי שיעשה לו רשימה של סיבות ויחזיק אותה תמיד מול עיניו. כתזכורת, כמאיץ, כמסייע... כן יש לערוך רשימה של "ההורמוניות" לזלילה, ולהתרחק מהן ככל שניתן. להזמין תמונה בפוזות שונות של הגוף לפני... ואחרי... זה עוזר זה מעודד, נותן הרגשה של פרס עבור המאמץ. אין לדרוש מעצמו יותר מדי, כלומר, להוריד מהר משקל שהצטבר במשך השנים.

לא ניתן "לגמור עניין" תוך שבועות. כשמדובר בהרגלי התנהגות של שנים, מי שעומד עם סטופר ביד ודורש מעצמו "הרזיה עכשיו", סופו שיתאכזב ויחזור לחגיגת הזלילה. לא לאחסן בבית, במקרר, מטעמים רבים, המפתים לנגוס בהם. כדי למנוע מילוי יתר של המקרר: מוטב להכין רשימת קניות לפני שנכנסים לסופרמרקט, למחוק ללא רחמים מהרשימה דברים אסורים, וכדי לעמוד בזה, אין לצאת לקניות בהרגשת רעב. לא לאכול תוך כדי ישיבה אל מול הטלוויזיה. כשם שאסור לאכול בחטף. ארוחה זה דבר רציני יש לעשות את הדבר בנחת, לאט. אסור לבלוע בטרם נלעס האוכל טוב טוב.

כדי לשכוח את האוכל, מן הדין לצחצח שיניים אחרי הארוחה. הדבר מסלק את הטעם של האוכל ומרחיק מחשבות "מגונות". להרחקת מחשבות "מגונות" עוזר עיקרון של אכילה במקום אחד, הימנעות מסחיבת "חטיף" לסלון, לחדר שינה ועוד.

פעם הציעו יועצי ההרזיה ארוחת־בוקר תאכל בנחת, את ארוחת־הצהריים תחלק עם ידידך, ואת ארוחת־הערב תן לאויב. ואילו כיום אומרים, שאסור לדלג על ארוחה. לאכול משהו סימלי טוב יותר מלנסות לשנות הרגלים שהצטברו במרוצת עשרות שנים. הדבר נכון במיוחד ללוקים בסוכרת.

לא פעם "חוסכים קאלוריות". לא אוכלים לפני הליכה לאירוע חברתי, לשמחות וכו'. ובכן זה לא כל־כך נבון, שכן אחר־כך בולעים כמויות עצומות של המאכלים המוצעים. "מתחת לאף" ועוד כוונים. כשכן אדם אוכל משהו לפני החגיגה, גדלים הסיכויים שלא יחרוג יותר מדי מכללי הדיאטה שקבע לעצמו.

מתוק ומזיק

האדם הקדמון כמעט לא סבל ממחלות שיניים. הציוויליזציה, שהביאה לרווחה למין האנושי, הוסיפה גם צרות צרורות, ואחת מהן — עששת השיניים. הסוכר והממתקים שאנו מלקקים יוצרים "סביבה מצויינת" לסוג מסויים של חיידקים, שכינויו סטרפטוקוקוס מוטנס. החיידק הזה זקוק לסוכר, ממנו הוא יוצר חומצה, הפוגעת ברובד החיצון של השיניים. בלי חומצה זו אין החיידקים יכולים לחדור אל תוך החלקים הפנימיים של השן. מי שאוכל בתדירות גבוהה ממתקים, יש לו תמיד בפה חומר גלם לעיבוד על־ידי החיידק הגורם לעששת. כאמור, פחות חשוב כמה סוכר וממתקים צורכים, חשובה התדירות.

כדי להתגונן מפני התהליכים המזיקים משתמשים בפלואור. יש הטוענים כנגד הפלואור בשל תופעות לוואי שהוא גורם. בקונגרס רופאי שיניים שהתקיים לאחרונה בהלסינקי, פינלנד, נמסר כי במקום פלואור ממליצים על שימוש בסוגים מסויימים של סוכר, המופק מעצים ושיחים בשם קסיליט וסורביט. הממתק הזה כבר נמצא בשימוש בארה"ב בתעשיית הממתקים, הגלידות, גומי הלעיסה. סוכר זה אינו נהפך לחומצה המאיימת על הרובד החיצוני של השיניים. אדרבה: מחקרים שבוצעו בילדים הוכיחו שממתקים המכילים סורביט וקסיליט שומרים על השיניים. הקבוצה הנבדקת היתה נגועה בעששת בשני שלישים פחות מקבוצת הבקרה.

בעריכת דוד ארן

הצוללת נשארה בארגז

אם תאמינו ואם לאו — אך עובדה היא שכבר במאה ה־19 מכרה ארה"ב ציוד צבאי מתוחכם למצרים.

ב־1874 היא אפילו מכרה לה צוללת. זו הגיעה, מפורקת לחלקים ארוזים בארגזים, לבסיס הצי החדש של ה"כדיב" (מישנה למלך) איסמאיל ברוזטה, אך מטעמים נעלמים, כמו היבטים אחרים של העיסקה, מעולם לא הורכבה.

כך, לפחות, נאמר בסיפור כפי שהוא מסופר בחוברת על 150 שנות יחסים דיפלומאטיים בין ארה"ב ומצרים, שחוברה מטעם השגרירות האמריקנית ויצאה לאור בסוף מארס באלכסנדריה.

ב־1835 מינה הנשיא אנדרו ג'קסון את ג'ון גלידון, בעל־עסקים בריטי, לקונסול האמריקני הראשון באלכסנדריה. הוא ובנו ג'ורג' קשרו במרוץ קשרים מסחריים בין מצרים — בימים ההם חבל עצמאי־למחצה של הקיסרות העותומנית — לארה"ב אף־כי באותה תקופה ייצאו שתי הארצות סחורות זהות — בעיקר כותנה.

ב־1838 מכרה ארה"ב מלוא האניה מכונות אמריקניות למצרים, תמורת זרעי פשתה "וכן שתי ג'יראפות עם שומרים ערביים" — מרוות גלידון האב.

אשר לצוללת המיסתורית, הרי היתה זו עיסקת הנשק הראשונה של ארה"ב עם מדינה ערבית, שברשותה כיום 40 מטוסי אף־16 והזמינה עוד 40 מטוסים מסוג זה, שקנתה ב־1983 מארה"ב סחורות בסך 2.8 מיליארד דולארים, והיא עתה מקבלת הסיוע האמריקני השנייה בעולם, אחרי ישראל.

בשנות השבעים של המאה הקודמת פתחו אחדים מבין 55 אנשי הצבא האמריקנים, ששירתו במצרים, בית־ספר לצוללות ולהפעלת טורפדו. אומרים ששם המציא קולונל ג'ון ליי את הצוללת בהנעה עצמית, ויצא ב־1874 לארה"ב עם 23,000 לירות מצריות והזמנה לחמש צוללות כאלה.

"הוא מעולם לא שב למצרים", נאמר בחוברת. "אך לפחות צוללת אחת, ארוזה היטב, הגיעה לשם. מיסמכים מעידים על־כך שמעולם לא הורכבה. אך הקמת מכללת הצי ברוזטה מציינת את ראשית הצי המצרי המודרני".

זמן קצר אחר־כך זכתה הקיסרות הבריטית להגמוניה פוליטית וכלכלית במצרים, וב־1952 הפכה אותה המהפכה של נאצר לשותפתה של מוסקבה. אך עם עליית סאדאת לשלטון וגירוש 17,000 יועצים סובייטיים ממצרים, חזרה מצרים לתחום ההשפעה האמריקנית.

לפי הנתונים של שגרירות ארה"ב בקאהיר, מסתכם הסיוע הכלכלי האמריקני למצרים בעשר השנים האחרונות ב־9.6 מיליארד דולר, ועוד מענקים ואשראי במסגרת סיוע צבאי. כ־1,300 גומרי אוניברסיטה מצרים שהו בארה"ב לשם התמחות בתחומים שונים, במסגרת תוכנית של מענקי לימודים, שהוחל בה לאחר חתימתו של סאדאת על חוזה השלום עם ישראל ב־1979.

היצוא המצרי לארה"ב הגיע ב־1983 לסך 303 מיליון דולר 85 אחוזים מכך היווה נפט גולמי. ההשקעות האמריקניות בתעשיה ובחקלאות של מצרים, מאז אימצה ב־1975 מדיניות כלכלית של "שער פתוח", נאמדות ב־61 מיליוני דולר.

שגרירים אמריקנים בקאהיר ושגרירים מצרים בוושינגטון לשעבר השתתפו בציון החגיגי ל־150 שנות קשרים בין שתי המדינות באלכסנדריה. "ביחסים בין שתי המדינות חלו עליות וירידות רבות, אך מאז אמצע שנות השבעים הם נכנסו לשלב חדש של בגרות, ריאליזם ואמון הדדי", אמר אחד מהם.

אשראף פואד

בלי ריבית

הבנק הצועד עם האיסלאם

התעוררות דתית במצרים מביאה להפיחת הפקדונות בבנקים האיסלאמיים שם, ומושכת חוסכים יראי־שמים וכן משקיעים, המוכנים להסתכן.

עתה גם בנקים מסחריים מקימים "מחלקות איסלאמיות" משלהם, כדי לעמוד באתגר הזה. הבנקים האיסלאמיים, אשר הוקמו בעשור האחרון בארץ זו, שהיא ברובה מוסלמית, מבוססים על שיטה פיננסית הנובעת מחוקי האיסלאם, האוסרים "נשך" — מלה שמפרשים אותה בדרך־כלל כריבית.

חוסכים יכולים להפקיד את כספם בבנקים האלה, ובבוא המועד מובטחת להם החזרת מלוא הסכום, ואלו משקיעים יכולים לחתום על חוזים לשיתוף ברווחים, אך גם בהפסדים, עם המוסדות הפיננסיים הללו. בחוזים הללו מסכימים, איפוא, שני הצדדים שהם עלולים להפסיד.

הכנסות המשקיעים נקבעות, איפוא, על־פי הרווח בעסקות המשותפות, ולא מובטחות להם הכנסה באחוזים נקבעים־מראש.

מחמוד אל־הלוו, נגיד בנק פייצל האיסלאמי, אחד משלושת מוסדות הבנקאות האיסלאמית הראשיים במצרים, אומר שהם פותחים אפיק חדש לחסכון.

"איננו גוזלים חלק מעוגת הבנקים המסחריים", אמר לכתב "רויטר". "היה ביקוש למוסדות מסוג זה שלא בא על סיפוקו, ואנו נתנו לו מוצא".

הללו מייחס את כוח המשיכה של הבנק שלו להתחזקות הפונדאמנטאליזם המוסלמי במצרים. "הבריות לא רצו להתקשר עם הבנקים, מטעמי דת", אמר. "הם סירבו לקבל ריבית משום שהדבר אינו מותר לפי חוקי האיסלאם".

לדבריו, חלה גאות העסקים של הבנקים האיסלאמיים בעת ובעונה אחת עם הדרישה להחזרת "השריעה" (החוק המוסלמי) במצרים.

קבוצת לחץ פונדאמנטאליסטית קטנה, אך קולנית, דורשת להנהיג את חוק השריעה, ועל רקע זה אירעו בראשית השנה מספר התנגשויות בין מפגינים ובין המשטרה.

לדברי דיפלומאט מערבי, מושכים הבנקים האיסלאמיים את אנשי מעמד הפועלים הדתיים, שאם לא כן היו שומרים על כספם "בתוך גרב מתחת למיטה".

לדברי הלוו, הרוב מבין 1.2 מיליוני החוסכים בבנק שלו, מפקידים בו פחות מ־5,000 דולרים. ורבים מהם פקדו בנק כלשהו בפעם הראשונה בחייהם. "בבנק פייצל" ישנם יותר פקדונות מאשר בכל בנק אחר במצרים, וסכום החסכונות המופקדים בו מגיע לסך 1.6 מיליארדי דולרים.

משקיעים הנוטלים על עצמם סיכון יכולים להיכנס לעסקים בשותפות עם הבנק על־פי סוגי חוזים שונים, כדי להבטיח עצמם מפני הפסדים כבדים מדי.

הבנקים האיסלאמיים פועלים כקרנות נאמנות, ומשקיעים את הכספים המופקדים בהם בעסקי ייצור ומסחר משותפים.

הלוו מודה כי לקוחות רבים אינם שמים לב לנאמר באותיות הקטנות, אשר לפיו הם מקבלים על עצמם הפסד אפשרי. "אך אנו משתדלים לחנך את כולם".

בשל התחייבות דתית לשתף את החברה שהם משרתים, אותה, מקצים הבנקים האיסלאמיים חלק מרווחיהם ופקדונותיהם — בדרך־כלל 2.5 אחוזים בשנה — לקרן מיוחדת, ה"זאקאט", המחלקת כספים בין אירגוני צדקה ובין העניים.

"בנק פייצל" פתח את סניפו הראשון בקאהיר בשנת 1979, עם הון בסך שמונה מיליוני דולרים. כיום יש לו עשרה סניפים והוא מצפה לאישור מטעם הממשלה לפתוח 13 סניפים נוספים ברחבי הארץ.

קייט דוריאן, סוכנות "רויטר"

הדם הכחול-לבן

מאיר בלייך, לונדון

בערבו של היום שבו נמסר לו על מותה של בתו, אמור היה שר המסחר והתעשיה של בריטניה, פאול צ'נון, לשאת נאום בפני חברי לשכת המסחר ישראל-בריטניה. תחת זאת נסע השר לאוקספורד שם נמצאה גופתה של בתו, אוליביה צ'נון על מיטתו של חבר.

אוליביה צ'נון, 22, סיימה ביום שלישי, 10 ביוני, את בחינותיה, לתואר בהיסטוריה מודרנית. היתה לה סיבה טובה לחגוג את גמר 3 שנותיה באוקספורד, אלא שהסטודנטים הבריטיים מנצלים כל הזדמנות כדי לחגוג ומשמעותה של שמחה אצלם היא שתייה לשכרה.

כך גם החל הערב של אוליביה וחבריה.

למשפחת ג'ומנס, נתנו לה את הסם שגרם למותה בסופו: תערובת של הירואין ושמפניה.

בבוקר שלמחרת היא התגלתה, ראשה בתוך שלולית של קיא, במיטת יורידה גוטפריד פון ביסמרק, בן נינו של מייסדה של גרמניה המודרנית. חבורה זו כילתה כמות הגונה של בקבוקי שמפניה.

בני המעמד העליון באוקספורד פיתחו אורח חיים מיוחד. הוריהם העסוקים בשלהם, חלקם גרושים, מפקידים מילדות את חינוכם בידי אחרים. סכומי הכסף המוקצבים לילדיהם איפשרו את ההסדר. לא אחת אירע שבני העשירים סיימו את תקופת בגרותם באופן טראגי. בממון אין די כדי להעבירם בשלום במסע התבגרותם.

"רמי ביס"

שכר הלימוד באוקספורד משולם בידי

נראתה באתרים מפורסמים באירופה. ונפגשה עם המי ומי בעולם הפופ. היתה בה גם מרדנות. היא צבעה את חדרה בשחור והתהדרה בבגדי עור. עתוני הרכילות ידעו גם שהיא ערכה מדי שבוע מסע ללונדון כדי לרכוש הירואין. היא מצאה מותה בקולג' שבו למד אביה.

פאול צ'נון היה לחבר פרלמנט בגיל 23. הוא נבחר במקום אביו שנפטר, בני המשפחה החזיקו במושב מאז 1912. אביו, סר הנרי, נשא לאשה את נכדתו של מייסד שושלת ג'ינס, יצרני הבירה הנודעים, בצרפם עושר לעושר.

משורר מקולל

אחד העצורים בפרשת הסמים, סבסטיאן ג'ינס, הוא בנו של חבר מועצת המנהלים של

אוליביה צ'נון, כפי שצולמה ב-1981 בקולג' שבו למדה — עדיין צעירה ותמימה, לפני ההרפתקאה באוקספורד (תצלום אי.פי)

המוות הלבן — ההרואין הוא מצרך מבוקש אצל בני האצילים הבריטיים שלא אחת מסיימים את חייהם הקצרים ומרופדי הממון במוות מהרעלה ■ אוליביה צ'נון היתה הקורבן האחרון

האופן הטרגי שבו הסתיים הערב הסנה את אור הזרקורים לאורח חייהם של הסטודנטים בני העשירים, באוניברסיטת היוקרה של אנגליה. הוללותם זכתה כבר לתיעוד בספרו של אוולין וו "חמדת ימים".

בניהם ובנותיהם של בעלי תוארי אצולה, בנקאים, תעשיינים וגם חברי פרלמנט (שמרנים בעיקר) מתחילים את מסלול לימודיהם בבתי ספר פרטיים, רבים מהם בפנימיות נפרדות לבנים ולבנות. בואם לקאמפוס הוא בבחינת עולם חדש עבורם, שחרור מעול. כאשר יש להם כבר מושג בדרכי ההתנהגות שתוו קודמיהם. היו אחרים ביניהם שהתבטאו שהם חושבים שהם "מתת האל לאנושות". כאשר התבגרו הם המירו זאת באמונה שחינוכם האליטיסטי נועד ללמדם לשרת ולתרום לחברה. אולם בגיל צעיר הם הקדישו מעייניהם לבילויים.

"הוריס הנריס והנריאט'ס" הם מכונים. בעבר השתיה היא שריתקה אותם, אחר הצטרף המין, עתה התוספו הסמים. שלושה מידידיה של אוליביה צ'נון, גם הם בני טובים, הואשמו בבית המשפט בהחזקת והפצת הירואין, שניים מהם, שותפתה לדירה וסטודנט נוסף, קרוב משפחה, גם הוא בן

המדינה אבל לצעירים הללו היו הוצאות אחרות. חשבון הוצאות שפורסם בעתון אנגלי הראה שבחור הנמנה אל ה"הוריס" הוציא 48,385 ליש"ט בשנה. הבחורות היו צנועות יותר — 22,000 ליש"ט. ההוצאות הכרוכות בלימודים הסתכמו ב-3,500 ליש"ט בלבד. היתרה הוצאה לצרכי הפגנת המעמד. מסעדות, נשפים, מכונית, נופש בחו"ל, ביגוד, דירה מחוץ למעונות, החזקת סוסים ואף תשלום בעד נזקים שהם גורמים... בין ידידיה של אוליביה צ'נון היו אחיה של הנסיכה דיאנה, בתו של הדוכס מקנט, וגם דמויות מעולם הפופ וחיי הלילה של לונדון.

הצעירים הללו, לפי המדווח בעתוני השערוריות של בריטניה, ידעו כיצד לבלות. מועדונים ומסעדות שיחרו לכספם. סטודנטים וסטודנטיות הועמדו לא אחת לדין על התפרצויות בעקבות הילולות השתיה שערכו. תמיד היה להם כסף כדי לכסות את הנזקים. גם הורים שביקשו לקמץ בהוצאות התקשו לעמוד בכך. רבים שמחו להלוות כספים לבני הטובים. הוריהם, כדי למנוע סקנדל, סגרו את החשבון.

קצבתה של אוליביה צ'נון היתה 40,000 ליש"ט. היא אהבה את חיי חוג הסילון. היא

החברה. האב היה נשוי בעבר לאמה של אוליביה. האב, ג'ונתן ג'ינס הוא בן חורג של מנהיג הפאשיסטים האנגלים בימי מלחמת העולם, אוסוולד מוסלי. הוא עמד גם בראש מועדון ימני קיצוני של המפלגה השמרנית. ב-1977 הוא עורר סערה בארחו קצין נאצי לשעבר.

פאול צ'נון, בן 50, שמונה לשר המסחר והתעשיה רק לפני כמה חודשים אינו ממקורביה של מרגרט תאצ'ר. הוא למעשה מייצג את ה"שמרנים האמיתיים". בת החנווני לא אהבה את המיליונר, ידיד משפחת המלוכה, שבהיותו ילד הוברח לניו־יורק במהלכה של מלחמת העולם השניה. הוא נבחר למשרתו רק כיוון שקודמו ליאון בריטן נאלץ להתפטר בעיצומה של פרשת "ווסטלנד".

תיק המסחר והתעשיה בממשלותיה של מרגרט תאצ'ר הוא תיק "מקולל". הראשון שנשא במשרה ססיל פרקינסון התפטר כאשר מזכירתו חשפה בציבור שהוא אבי עוללה. ירש אותו נורמן טביט שנפצע קשה בפיצוץ בברייטון. ליאון בריטן ופאול צ'נון באו אחר כך.

ארץ הקודש יקרה מדי... לשוויצרים

יוסף אלפרן, שוויץ

לפי נתוני לשכת התיירות הישראלית בציריך, מספר התיירים משוויץ עלה בהתמדה מאז 1983, והגיע אשתקד ליותר מ-40,000.

ראש הלשכה, צבי לירן, מסר במסיבת עיתונאים ששוויץ תפשה אשתקד מקום חמישי באירופה (אחרי מערב גרמניה, אנגליה, צרפת ואיטליה) בין המדינות שאזרחיהן סיירו בארץ, ושהגיעו אלינו יותר שוויצרים מאשר למדינות ים־תיכוניות אחרות, כגון מצרים (30,000), תוניס (35,000) או מרוקו (25,000).

לדברי לירן, השוויצרים מרבים לשהות באילת. אך גם מבקרים במקומות הקדושים לנצרות ובאתרי המרפא למחלות עור בים המלח.

המחירים בארץ "מרתיעים את השוויצרים שלא יכולים לשלם 150-100 דולר ללילה במלון בן 5 כוכבים", אבל מלונאים באילת התחייבו לשמור הקיץ בבתי מלון יוקרתיים סוויטות משפחתיות בנות 2 חדרים לאיכסון 5-4 איש, ב"מחיר מבצע" של 100 דולר ללילה.

לעת עתה "אל־על" ו"סוויסאייר" מתנגדות לטיסות "צ'ארטר" שה' יכולות להוזיל מחיר הטיסה מציריך לתל־אביב, מ-800 פרנק (מחיר לאיש בטיסה קבוצתית) ל-559 פרנק.

לירן, שהצליח מאוד בתפקידו (ועם סגל קטן מאוד גם "כיסה" את אוסטריה. מציריך) ועומד בקרוב לסיימו ולשוב ארצה, הבטיח "קבלת פנים, לבבית לתיירים".

הוא גם גילה פרט פיקאנטי: אילו שדה התעופה של חיפה היה ארוך בעוד 80 מטר, אז היה ממלא את התנאי הדרוש להכרתו כשדה תעופה בין לאומי.

גונזלס — שוב על הסוס

מאת יהודה צור

ככל הנראה צפוי נצחון נוסף למפלגה הסוציאליסטית הספרדית השלטת, בבחירות לפרלמנט הנערכות היום ברחבי ספרד. לאחר הנצחון המכריע של 28 באוקטובר 1982, צופים כל הסקרים שבבחירות אשר הוקדמו בחצי שנה שהסוציאליסטים שוב ינצחו ברוב, גם אם קטן יותר, מזה שהשיגו לפני 4 שנים.

שבועיים בלבד לאחר שהצהיר בטלוויזיה, שככל הנראה יקיים את הבחירות במועד, הפתיע שוב ראש הממשלה פליפה גונזלס, את אנשי מפלגתו והאופוזיציה כאחד, והכריז על הבחירות הכלליות.

הוא סבר ככל הנראה, והצדק עמו, שנוצרו עתה התנאים האופטימליים שהוא יכול לצפות להם בתקופה הקרובה. יועציו, ובראשם האיש מספר שנים בממשלה ובמפלגה, אלפונסו גוארה, אמר לו בפומבי ובנוכחות אנשי מפלגתו שזה המועד הטוב ביותר, אם רצונה של המפלגה להמשיך להחזיק בשלטון.

פליפה גונזלס אכן קיבל את העצה והכריז על הבחירות.

מערכת הבחירות הספרדית דומה לזו שמתנהלת ברוב ארצות אירופה המערבית ובאנגליה, ונמשכת לא יותר משלושה שבועות. היא נפתחה ב-31 במאי והסתיימה ביום שישי האחרון על פי החוק.

אמצעי התקשורת דיווחו בהרחבה על מיליוני הדולרים שכל מפלגה מוציאה לתעמולת בחירות. הערכות מתונות דיברו על כ-50 מיליון דולר, וזה לא הרבה בהתחשב עם מה שהוצא על ידי אותן המפלגות בשלוש המערכות הפוליטיות הקודמות, שנערכו בספרד מאז מותו של פרנקו וכניסתה לעידן הדמוקרטיה.

המפלגות המתמודדות היום נגד המפלגה הסוציאליסטית ישמרו ככל הנראה לשמור על כוחן.

"הקואליציה הפופולרית" שומרת בסקרים על התחזיות הקודמות והיא תשאר האופוזיציה הגדולה ביותר כ-4 השנים האחרונות. תנועות מחאה המוניות של פועלי ספרד שצצו בחודשים האחרונים, שנתמכו אפילו על ידי איגוד העובדים הסוציאליסטי, מוכיחות שיהיה קשה מאוד למפלגה השלטת לשמור על קהל בוחריה, מקרב הפועלים. וגם לנסות לשמור על אינפלציה נמוכה והזרמת השקעות לתעשייה.

גונזלס בנאום הנצחון בבחירות הקודמות

הודות להסכמים בין המעסיקים התעשיינים, והממשלה, השיג הממשל הסוציאליסטי הצלחות לא מבוטלות. שכרם של העובדים נשחק, ועלה בקצב מתון יותר מעליית המחירים. הכוונה המוצהרת היתה לעכב העלאות שכר "כדי ליצור מקומות תעסוקה נוספים".

פופולריות גדולה

העובדים קיבלו ברצון את הנסיון לעזור לחבריהם. אך התוצאה היתה שלא רק שלא נוספו מקומות עבודה חדשים, אלא גם שכרם של העובדים ירד.

בדברים אחרים מילאה הממשלה את הבטחותיה בענינים חברתיים וגם בשטח הכלכלי כאשר הורידה את הריבית באופן משמעותי. יודעים גם היום שממשלת הסוציאליסטית הביאה עמה יותר יציבות במגזר הציבורי. ויש היום תחושה שארצם מתקרבת לממוצע בשוק המשותף, אליו נכנסה באורח רשמי בראשית השנה.

ככל הנראה ינצחו הסוציאליסטים היום, אך כבמקרים רבים אחרים תהיה תלויה הצלחתם בראש וראשונה בהמשך הפופולריות העצומה של ראש הממשלה פליפה גונזלס.

הכשלון הגדול

הסוציאליסטים מילאו בנאמנות אחר רוב ההבטחות הראשיות שנתנו לבוחריהם בבחירות הקודמות לפני 4 שנים. הסוציאליסטים מרגישים את העובדה שבניגוד למפלגות רבות בספרד בעבר ומפלגות אחרות במערב אירופה, הם אינם מתביישים להופיע בפומבי ולהודות בכישלונות, לצד ציון ההישגים.

הכשלון הגדול ביותר ואולי המכריע בעיני מיליוני הספרדים ההולכים היום לקלפי, היא העובדה שלא הושגה התקדמות כלשהי בתוספת מקומות עבודה ל-3 מליון המובטלים הספרדים.

הסוציאליסטים הבטיחו ליצור 800 אלף מקומות עבודה חדשים במהלך 4 שנות כהונתם הראשונה. אולם המציאות היתה שנוספו כ-800 אלף מובטלים.

ה"סווטו" של ישראל מתרוקן מהאקדמאים

דו"ח של ארגון העבודה הבינלאומי (ילו), המקיים עתה את ועידתו השנתית, מראה שהאבטלה שגדלה באופן משמעותי בארץ, כמעט שלא פגעה בתושבי השטחים. אולם, מספר המובטלים בשטחים עלה באופן מדאיג מאוד בקרב האקדמאים, ומגיע לשיעור של 21 אחוז בקרב המהנדסים והאדריכלים.

"כתוצאה מכך 166 מהם נאלצו אשתקד להגר", אומר הדו"ח.

בפרק הדן בתעסוקה נאמר ש-90 אלף איש, או שליש מכוח העבודה בשטחים מועסק בתוך "הקו הירוק", 30 אלף היו "בלתי חוקיים". [illegible] בספח המצורף לדו"ח, מטעם משרד העבודה של ישראל, טוענים ש-6000 פועלים הוחזרו מנקודות ביקורת כאשר באו מן השטחים [illegible] שאין להם רשיון עבודה.

גם אשתקד, מרבית פועלי השטחים [illegible] הועסקו בארץ בעבודות בנין, ואילו [illegible] בחקלאות, [illegible] בתעשיה. הנותרים עבדו בשירותים (בתי מלון, מסעדות וכו').

[illegible]

יוסף אלפרן

קודם כל אמריקני — אחר כך כל דבר

מאת זאב בליצר (וושינגטון)

הנרי קיסינג'ר, הפרופסורים שטיין ופישר, ובאחרונה דב זקהיים ואחרים, כולם פקידים אמריקנים יהודים, שנהנו ונהנים מאמון המימשל בבואם במגע עם ישראל ■ שאלת "הנאמנות הכפולה" צצה ועולה אך דומה שרק לנו יש בעייה — הם אמריקנים והאינטרסים של ארצם לנגד עיניהם

רב דב זקהיים, עוזר סגן השר של הפנטגון לתיכנון ומשאבים, היה בשבועות האחרונים הרוח החיה בוושינגטון, בהערכת העלות של ה"לביא". בתור שכזה נמתחת עליו ביקורת חריפה מצד כמה פקידים ישראלים.

זקהיים, שעמד בראש חקירה על ה"לביא", הגיע לכלל מסקנה כי בסופו־של־דבר יעלה ה"לביא" יותר מן ההערכות הישראליות הרשמיות. פקידים ישראלים ניסו להפריך את ממצאיו, והויכוח נמשך.

תהיה תוצאת הויכוח הזה אשר תהיה, הוא שופך אור על התפתחות מעניינת בניהול היחסים בין ארה"ב וישראל — דבר שכמוהו לא נשמע בשנים המוקדמות לעצמאות ישראל. יותר ויותר פקידי מפתח אמריקנים, המעורבים במו"מ עם ישראל על נושאים רגישים ביותר, הם יהודים.

למרות ההאשמות בדבר ניגוד־אינטרסים אישי ו"נאמנות כפולה", ישנה בעיה קשה בארה"ב במינוי יהודים לתפקידים פוליטיים, כלכליים, צבאיים ומודיעיניים רגישים מאוד הנוגעים לישראל.

מסורות רבות הנרי קיסינג'ר שבר את הקרח ב-1973, כאשר נתמנה לשר־החוץ יהודי ראשון — ועד־כה היחיד. בממשל קרטר, שבא אחר־כך, התמנו שני יהודים כשליחים מיוחדים למזה"ת: רוברט שטראוס וסול לינוביץ. התהליך הזה נמשך גם תחת ממשל רייגן. הטאבו הנושן אשר קבע כי יהודי אינו יכול לשאת ולתת עם ישראל, הפך מאז לנחלת העבר.

משקיפים מסויימים הביעו חשש, כי שערוריית הריגול של ג'ונתן פולארד החייתה מחדש חלק מן הפחדים הנושנים הללו. אך ככל הנראה כי לפרשת פולארד לא היתה השפעה רצינית על המגמה הזאת למנות יהודים למו"מ עם ישראל.

הקהילה היהודית באמריקה של 1986 היא מראה יותר אמריקנית מאשר פרו־ישראלית, והשפעתה בחברה האמריקנית היא עובדה מוצקה.

"טובה גדולה לישראל"

זקהיים איננו בשום אופן הדוגמה היחידה של יהודי המוצב במשרד רגיש כזה בארה"ב. אולי בעקבות המחלוקת סביב ה"לביא" הוא זכה באחרונה תכופות למדי בכותרות. זקהיים לא זו בלבד שהינו יהודי, הוא אורתודוקסי שומר מצוות. הוא בוגר ישיבה בניו־יורק, וכן בוגר אוניברסיטת קולומביה ואוניברסיטת אוקספורד באנגליה, שם זכה לתואר דוקטור. כן יש לו "סמיכה" לרבנות אורתודוקסית. הוא לא שימש כרב מעודו, אך קבלת "סמיכה" היתה דבר שרצה בו תמיד, משום שזו מסורת מימים־ימימה במשפחתו. אביו, משפטן בניו־יורק, זכה אף הוא ל"סמיכה", כמו סבו ואבות־אבותיו לפניו.

עושה את מלאכתו

הוא דובר עברית שוטפת. הוא משתתף בתפילות השבת בבית־כנסת אורתודוקסי קטן בפרוור סילוור־ספרינג במארילנד, אשר בו מתפלל במקרה גם הדיפלומאט מס' 2 בשגרירות ישראל, מיופה־הכוח אלי רובינשטיין, אף־הוא יהודי אורתודוקסי.

זקהיים בן ה-37 אינו חש קונפליקטים כלשהם. הוא פקיד אמריקני העושה את מלאכתו. הוא ליטש לפני שנים את כישוריו האנאליטיים כאיש צוות "משפטי" על גבעת הקאפיטול. הערכותיו בדבר עלות הלביא — הגם שהן מרגיזות פקידים ישראלים מסויימים — לא נועדו להכביד על ישראל או לפגוע בה. בדיוק ההיפך הוא הנכון — הוא מדגיש נוכח סכום הכסף המסויים, העומד לרשותה של ישראל, אך לטובתה יהיה אם תוציאו בצורה יעילה ככל האפשר. כהציגו שאלות קשות מאוד על הלביא, הוא מאמין שהוא עושה שירות טוב לישראל.

במספר נאומים שנשא באחרונה מעולם לא הסתיר זקהיים את עובדת היותו יהודי. למעשה הוא מתגאה עד מאוד ביהדותו, הנה כי כן, מייד אחרי חג הפסח השנה, פתח נאום לפני הקונגרס היהודי האמריקני בוושינגטון במלים: "אנו עוברים עתה את התקופות בלוח העברי, המעמידות אותנו בתכיפות מרהיבה בפני כמה אלפי שנים בהיסטוריה שלנו. לפני שבוע חגגנו את פסח, חג חירותנו, אשר בו הוגדרנו על־ידי אלוהים כאומה חופשית. הערב ומחר אנו מציינים את יום השואה, אשר בה עיוות היטלר את הגדרתנו ההיסטורית עד לבלי־הכר וביקש למחוק אותנו מעל פני האדמה. בעוד שבועות־מספר יצטרפו יהודי העולם כולו לאחיהם לרגל בישראל בציון עצמאות המדינה הזאת ושל כינון־מחדש של בית לאומי ליהודים אחרי אלפיים שנות גלות".

גדל מספר היהודים בעמדות מפתח

אך זקהיים אינו לבדו. אם המדובר בפנטאגון, בסטייט־דיפארטמנט, בסוכנות הבטחון המרכזית, בבית הלבן, במועצה לבטחון לאומי, במשרד המשפטים, באף.בי.איי, או בקונגרס, הרי אין מחסור ביהודים העובדים בעמדות בכירות עד־מאוד ורגישות במידה שאין כמותה. תכופות הם מקבלים הוראה למקד את תשומת־לבם בישראל, בעלת־ברית מרכזית של ארה"ב. באחרונה זה נהפך כמעט לאופנה.

בסטייט־דיפארטמנט, למשל, משמש השופט אברהם סופר כיועצו המשפטי הראשי של שר־החוץ ג'ורג' שולץ. גם סופר, כמוהו כזקהיים, היה באחרונה בחדשות בשל מאמציו לגשר על־פני חילוקי הדעות בין ישראל ומצרים בדבר קביעת התנאים לפתרון סיכסוך הגבול על טאבה.

סופר עמד גם בראש משלחת אמריקנית בין־משרדית אשר ביקרה בדצמבר האחרון בישראל כדי לחקור את האישים הישראלים המעורבים בפרשת פולארד. כמו זקהיים גם סופר הוא יהודי גאה שילדיו מבקרים בבית־ספר־יום יהודי. אף הוא בוגר ישיבה־יוניברסיטי בניו־יורק. מעודו לא ניסה להסתיר את יהדותו.

כאשר שולץ היה זקוק לעצה כיצד לפתור על הצד הטוב ביותר את כאבי הראש הכלכליים של ישראל לפני שנתיים, הוא פנה אל פרופ' הרברט שטיין מן המכון האמריקני ליזומה, ולסטנלי פישר מן המכון הטכנולוגי של מסצ'וסס, שניים מטובי הכלכלנים בארה"ב. שניהם הינם יהודים. מאז היו השניים מעורבים בקרוב ב"בעצות כלכליות" לרוב שנתנו לראשי המשק בישראל — ולמרבה רוגזם של פקידים במשרד האוצר הישראלי. אך בכללותן זכו השקפותיהם לכבוד רב ולבסוף גם להערכה חיובית. בוושינגטון לא היה חשש מ"נאמנות כפולה".

גם בשגרירות

זה קרוב ל-15 שנים שולח הסטייט־דיפארטמנט, על דרך השיגרה, פקידים יהודים בשירות־החוץ אל שגרירות ארה"ב בתל־אביב, אף־כי טרם מונה שגריר יהודי בישראל. במשך השנים שירתו דיפלומאטים יהודים רבים במחלקת המסחר בשגרירות, המחלקה הפוליטית — רבים מהם דוברי עברית רהוטה ואחד או שניים אפילו דתיים.

אם הסטייט־דיפארטמנט יכול לשלוח אמריקנים ממוצא אירי לדאבלין; אמריקנים איטלקים לרומא; אנגלו־סכסים ללונדון; אמריקנים גרמנים לבון; קאתולים אל הוותיקן; אמריקנים ערבים לקאהיר; פולנים לוורשה; בני־מזרח לפקין ולטוקיו, ובעלי מוצא לאטינו־אמריקני למקסיקו — מדוע לא ישלח יהודים לישראל? כל הפקידים האלה הם בראש־וראשונה אמריקנים. בל נטעה בכך...

שמונת חברי הסנאט ו-30 חברי בית־הנבחרים, שהינם יהודים, חשים אף הם נוח למדי בתפקידיהם כאמריקנים וכיהודים. אין הם רואים בכך שום קונפליקט על־אף העובדה שהסופר האמריקני גור וידאל עורר סערת מחאות בחודש מארס השנה, כאשר תקף את האמריקנים הפרו־ישראליים וכינה אותם "גיס חמישי של ישראל".

ואולם טבעה הבסיסי של ארה"ב כארץ של מהגרים, עודנו במידה רבה חלק בלתי־נפרד של המדינה הזאת. וזוהי עדות לבגרותה בטחונה העצמי וצמיחתה של ארה"ב.

"חורבן הבית" השני של הסיקים

מאת ד. ק. ג'ושי (ניו־דלהי)

אווירה של אופטימיות זהירה אופפת את הודו לאחר ששוב הבריחה הממשלה מורשים סיקים מתחום מקדש הזהב באמריצר. חמשת חברי הוועדה של הסיקים הקיצונים כאילו הזמינו פלישה למקדש בשהצהירו על הקמת קאליסטן, מדינת הסיקים.

כשנכנסה משטרת פונג'אב לחצר המקדש היא גרמה משבר פוליטי, ואפילו מנהיגי מפלגת הסיקים המתונים, ה"אקאלי דאל", הוקיעו את "חילול הקודש". ההסתערות על מקום קדוש.

שלא כמו סנט ג'ארנאיל סינג בהינדרנואלה, שנשאר במקום כשהסתער הצבא על מקדש הזהב ביוני 1984, ושלחם עד שנהרג, התגנבו חמשת חברי ועדת הסיקים הקיצונים מחצר המקדש, לאחר שהודיעו ב-29 באפריל על הקמת קאליסטן. השוטרים וכוחות הצבא שחדרו למקדש לא מצאו שם את האנשים ששימשו עילה להסתערותם. הפעם נהרג רק איש אחד ושניים נפצעו. תוצאות דלות אלה הן בניגוד מוחלט לתוצאות "מבצע כוכב כחול", כשהסתערו כוחות צבא על סיקים חסידי בהינדרנואלה. אז נהרגו אלפי אנשים משני הצדדים, לרבות בהינדרנואלה עצמו.

"כוכב כחול" פגע ברגשות הדתיים של הסיקים, וגרם לניכורם מן הזרם הלאומי הראשי. הקלה פעולת המשטרה האחרונה הן על ממשלת הודו והן על מפלגת הסיקים, אקאלי דאל, השולטת במדינת פונג'אב. גם המוני הסיקים, כבר עיפה נפשם ממעשי הרצח היומיומיים ומפעולות טרור אכזריות, והם קידמו בברכה את גירוש אחיהם הקיצוניים.

צחוק הגורל הוא כי הקיצונים שכבשו את מקדש הזהב; ופעלו מתוך חצרו המקודש והבטוח, הם שסיפקו לממשלת האקאלי דאל של סורג'יט סינג בארנאלה עילה לגיטימית לפלישה למקדש.

מאז נכנס בארנאלה לתפקיד ראש ממשלת פונג'אב היה נתון ללחץ הולך וגדל מצד חבריו למפלגה ומצד הקיצונים. הוא הלך ואיבד את אמונו בקרב הסיקים תומכי אקאלי דאל השלטת, ולאחר שלא הצליחה ממשלתו להחזיר את העיר צ'אנדיגאר לפונג'אב מידי מדינת האריאנה, בהתאם להסכם בין שתי המדינות.

יתר על כן, ההינדים והסיקים כאחד סברו שאין הממשלה מגינה עליהם כראוי. הטרוריסטים פעלו כאילו יש להם חסינות משפטית, ומעשי רצח נעשו לנשקם הפוליטי המצוי.

[illegible] לא שוקטים

ראש ממשלת הודו ראג'יב גאנדי וחברי ממשלתו התאכזבו מבארנאלה בשל חוסר המעש שלו וחוסר יכולתו לשמור על חוק וסדר בפונג'אב. גאנדי הביע במלים שאינן משתמעות לשתי פנים את התמרמרותו בפני בארנאלה.

בארנאלה הבין שמפלגתו נכנעה לקיצונים — לתומכי "דאמדאמי טאקסאל", לחסידי בינדרנואלה המנוח ולפדרציה הכל־הודית של הסטודנטים הסיקים — כשדרשה לפעולתם לתפוס את מקדש הזהב ב-26 בינואר 1986. ברגע שהתגברו הקיצונים על אקאלי דאל המתונה, הם השתלטו גם על כל המשרות הקשורות בפולחן במקדש, וסילקו את הסיקים הנאמנים לממשלת פונג'אב.

הסיקים שערקו מן הצבא נעצרו, ואחרים שהואשמו במעשי אלימות הוכנסו לכלא. קורבנות שנפגעו בהתפרעויות בדלהי ובערים אחרות בצפון הודו לא שוקמו.

על רקע אירועים אלה עשה בארנאלה רושם כי אין הוא שואף לשלוט במדינת הגבול הרגישה. הוא השלים עם כך שלא יצליח לשנות את הרגליהם של קציני המשטרה הפונג'אבים שהתרגלו לעשות עיסקות ולא משכו ידם משלמונים. אולם כשמצא עצמו בארנאלה בין הפטיש והסדן, כשהבין שגאנדי נחוש בדעתו לנקוט צעדים תקיפים, הסכים להביא מבחוץ קצין שיצאו לו מוניטין על יעילותו, ולהעמידו בראש המשטרה המקומית. ג'יי.אף. הבידו הכניס שינויים מרחיקי לכת בנוהלי הדרג העליון, וחל שינוי לטובה באווירה.

הטרוריסטים ספגו מהלומות

הטרוריסטים אומנם המשיכו במעשיהם האכזריים, אך הם גם התחילו לספוג מהלומות. רבים מהם נעצרו, ולא מעטים מהם נהרגו בהיתקלויות עם שוטרים. הסריקות בכפרים הכריחו אותם לחפש מקומות מבטחים. להתרוצץ מכפר לכפר. היה ברור שהטרוריסטים מתחילים להתייאש. הם נעשו נועזים יותר. אולם השימוש בכוחות צבא כדי לגרש את הפולשים הסיקים ממקדש הזהב היה מגביר את הזעם כנגד ניו דלהי, משום שסיקים רבים היו רואים בו התערבות בדתם.

לכן הודעת הקיצונים על הקמת קאליסטן היתה קללה שנתגלתה כברכה מבחינת ממשלת פונג'אב. היה ברור שהכרזת העצמאות לא תוכננה כראוי, שהיתה נחפזת.

תקוות חדשות

הדת הסיקית, תהיה דת המדינה, אך למאמינים בדתות אחרות יהיו זכויות ומעמד שווים לסיקים. קאליסטן תחתור להכרה מצד האו"ם ומדינות אחרות. היא תפנה למדינות ידידותיות בבקשת סיוע כלכלי וצבאי. בפעם הראשונה יש תקוה כי ייעלם הטרור בפונג'אב עם חלוף הזמן. הטרוריסטים נסים בבהלה.

חיל הודי צופה אל מקדש הזהב בפברואר 86 לפני הפריצה לתוכו (תצלום אי.פי)

"269 ג'יימס בונדים" בטיסה לסם אל המוות

[illegible] באוניברסיטת אוקספורד טוען, כי הג'אמבו של חברת התעופה הקוריאנית, אשר הופל ב-1983 על־ידי מטוסי קרב סובייטים, שימש [illegible] בחינת מערכת המכ"ם הרוסית.

[illegible] 007 השתיימה ב-1 בספטמבר אותה שנה, כידוע, בהפלת המטוס [illegible] 269 בני־אדם שעל סיפונו, כאשר טס בקרבת האי סאחאלין, לא הרחק [illegible] של יפאן.

[illegible]

מדיניות וחברה

ארץ טרופית ענייה

מאת שלמה סלוצקי

שלושה מראשי שלוש המפלגות הגדולות של בוליביה שהו בישראל במשך שבוע, כמעט במחתרת. ממשלתם הגיעה באורחות של משרד־החוץ, שבאופן תמוה, לא דאג לבשר על בואה. לא לעתונות היומית ואף לא לעתונים בספרדית המופיעים בארץ.

גיליארמו קפוביאנקו ריברה — הממשלה בזבזה את הקרדיט

רק שעות אחרות לפני נסיעתו של גיליארמו קפוביאנקו ריברה (38) בחזרה לבוליביה הצלחנו לשוחח. ראש סיעת ה"מיר" (תנועת שמאל מהפכנית) בפרלמנט, שבו הוא גם סגן יו"ר הבית מצא שהמציאות הבוליביאנית דומה במקצת למציאות הישראלית שנתגלתה לו בסיור השבוע בארץ. הוא גם גילה שיש מן המשותף למפלגת השמאל במדינה הדרום־אמריקנית ולמפ"ם והשמאל בישראל.

השתתפותם היסוס ותוסר החלטיות. אלו תופעות שחיתות שסללו את הדרך לשלטון. המבצע — הלכה למעשה — את מדיניות הימין במישור הכלכלי־חברתי. האם לא היה לכם קל יותר להציע פתרונות כאשר הייתם במחתרת?

"יכולתי לצאת ידי חובה ולומר שזהו מחיר הדמוקרטיה, וכדאי לשלם אותו. אך מודה אני שממשלת המרכז־שמאל, ששלטה מ־1982 ועד 1985, בזבזה את הקרדיט שניתן לה. גם בגלל המצב הקשה אך גם בגלל תככים

"בבוליביה, כמו בישראל, המצב הכלכלי קשה. אבל אצלנו לפעמים מתים מזה" — אומר ראש סיעת השמאל ("המיר") בפרלמנט הבוליביני

פנימיים ואי־יכולת לעצור את האינפלציה המשתוללת. שחיתויות במנגנון הממשלתי, שנמשכו בתקופת הדיקטטורה, הביאו את ה'מיר' לעזוב את הממשלה שבה השתתף רק כאחד־עשר חודשים.

מה יקרה לכם בבחירות של 1989? האם תהיו שותפים לחזית עם ה"אם.אנ.ר." מפלגת מיעוט ששולטת כיום, מול מפלגת הימין שהיא המפלגה הגדולה ביותר בבוליביה?

איננו רואים עצמנו מפלגת שמאל קטנה או לשון מאזניים. אנחנו כוח גדול שרוצה להיות מפלגתו של רוב העם. זוהי המטרה לקראתה אנו בונים את עצמנו. המבחן יהיה ב־1989.

איך תיתפסו לרוב לאחר שרק 10% מהמצביעים הצביעו עבורכם בבחירות האחרונות?

ראשית, איננו מתנהגים אך ורק כמפלגת נגד. אנחנו מנסים להעלות תוכניות אלטרנטיביות למדיניות הממשלה. בכל פורום אפשרי, כדי להוכיח שאפשר גם אחרת. על אף שראשי המפלגות הגדולות אומרים ש"אין ברירה".

מה הם עיקרי התוכנית הכלכלית של הממשלה שקמה לאחר הבחירות של 1985?

ריברה: הממשלה החדשה נכנעה לכל תכתיבי קרן המטבע העולמית, שמתבצעים "לפי הספר" על גבם של רוב תושבי בוליביה. זוהי מדיניות ניאו־ליברלית המשלבת קיצוץ קיצוני בשירותים והקפאת שכר. המדיניות לא מלווה — כמו בישראל — בהקפאת מחירים. נוסף לכך, הכניסה הממשלה רפורמה בשיטת המיסוי, רפורמה אשר מבוססת על מעבר משיטה פרוגרסיבית לשיטת מיסוי רגרסיבית. שיטת המיסוי היא פרופורציונלית: כל אדם, עשיר וגם עני, מחויבים במס של 10% על הכנסתם.

שמעתי שגם בישראל הופעלה תוכנית כלכלית קשה לשכירים, אלא שאצלנו יש המתים מתוכנית זו.

לכן ביזינו את הצעת התקציב שהוגשה ע"י הממשלה לא מאוזנת, לא שוויונית ולא צודקת, והעלינו לדיון בפרלמנט הצעת תקציב משלנו, אשר היתה מבוססת על הגדלת ההכנסות ממיסים פרוגרסיביים, מיחזור תשלומי חובות חיצוניים והשקעות בייצור וייצוא, כלי לשמור על רמת השירותים הנמוכה ממילא.

בתקופת הדיקטטורה שנמשכה עד 1982 לחמה מפלגתכם להחזרת הדמוקרטיה ועריכת בחירות. והנה, כאשר היו הבחירות והגעתם לשלטון, ביליתם הממשלה בה

הצבנו מנהיגות צעירה, כראשה עומד חימה פסמורה. פרסנו רשת של סניפים ופעילים בכל הארץ, שמשתלבים בהתוויית מדיניות המפלגה.

שני בתי המחוקקים משמשים לנו כבמה ציבורית להבעת דעותינו והצעותינו. מעל במה זו אנו מקימים זעקה נגד התכנית הכלכלית החומסת את הפועלים, כורי הפחם והחקלאים העניים. עד 1989, אנו מקווים, יתנו לנו יד, ויחד נשנה את המציאות העגומה.

גורמים ישראליים אומרים שמפלגתכם פרו־אשפית. מנהיג ה"מיר", חימה פסמורה, נפגש עם יאסר ערפאת לפני מספר חודשים. איך משתלב ביקורך בישראל במדיניות זו?

מדיניות החוץ שלנו מגלה סולידריות כלפי כל מאבק בעד סוציאליזם ושחרור לאומי. לכן אנו מקיימים קשרים גם עם הארגון לשחרור פלסטין.

המדיניות שלנו עצמאית, ואנו מאוד מעוניינים לשמוע וללמוד על ישראל. ישראל שאיננה רק קיבוץ או צבא. בביקורי נוכחתי לדעת יש עוד הרבה מעבר לכך.

מאוד התרשמתי מההסתדרות וחברת העובדים. וגם מאוד התעודדתי כשנפגשתי עם נציגי מפ"ם (לא התיוחד או עידוד משרד החוץ, ש.ס.) על עמדתם בקונפליקט עם הפלסטינים, עמדה של פשרה ודיאלוג, עמדה היכולה להיות בסיס למו"מ לשלום בין הצדדים עמדה שלא היתה מוכרת לנו עד כה.

אלופת ההפיכות

שניים או שלושה שיאים עומדים "לזכותה" של בוליביה: שיא באינפלציה, שהגיעה לאלפי אחוזים בשנת 1984, שיא במספר ההפיכות הצבאיות ועוד שיא, אולי, בעוני. בוליביה היא אחת המדינות העניות ביותר באמריקה הלטינית.

קשה מאוד לתמצת את ההסטוריה של המדינה הקטנה הזו שבמרכז דרום־אמריקה. תושביה, צאצאי אינדיאנים ברובם חיים עדיין באזורים רבים כבתקופות שלפני העידן התעשייתי. בוליביה שאיבדה את המוצא לים במלחמה שניהלה עם צ'ילה במאה הקודמת סובלת מירידה במחירי המתכות ושאר אוצרות הטבע שחלה בשנים האחרונות. ירידה זו במקור ההכנסה העיקרי שלה, הביאה אותה למשבר כלכלי עמוק, דווקא בתקופה שהתמונה כתקופת החזרה לדמוקרטיה יציבה.

צומת דרכים חשוב בהיסטוריה של בוליביה היא המהפכה הלאומית של 1952, שהונהגה ע"י האם.אנ.ר. (תנועה לאומית מהפכנית). המהפכה הצליחה לחולל שינוי משמעותי במדינה שהיתה מפגרת מבחינה טכנולוגית ונשלטה על־ידי אוליגרכיות של בעלי מכרות ובעלי אחוזות.

עשרים שנה מאוחר יותר, כאשר הצליחו פועלי השדה, המכרות והמפעלים להקים תשתית לאסיפה עממית שהונהגה על־ידי מפלגות השמאל, החליט הצבא לשים קץ למה שחוגים כלכליים בינלאומיים הגדירו כהשתוללות מסוכנת, ולקח לידיו את השלטון בהפיכה צבאית שפתחה את עידן הדיקטטורות. עידן שהתפשט במהירות לאורגוואי וצ'ילה (1973) ולאחר מכן לארגנטינה (1976).

בשנת 1982, תחת לחץ בינלאומי ולחצם של האיגודים המקצועיים, נאלצת הכת הצבאית לקרוא לבחירות, בהן מנצחת קואליציה לא מחוברת היטב של מפלגות מרכז־שמאל תחת השם "חזית דמוקרטית עממית" (יו.די.פי.). הקואליציה לא הצליחה להשתלט על המשבר הכלכלי ועל הירידה החדה במחירי המוצרים שבוליביה יכלה להציע. המשבר הכלכלי וסידרה של קלקולים ושחיתויות שנתגלו בשלטון בקואליציה, הביאו להגברת כוחה של האופוזיציה הימנית (ליכוד דמוקרטי לאומי אנ.די.אן). אופוזיציה שאילצה את הממשלה לקרוא לבחירות מוקדמות ב־1985.

בבחירות בשנה שעברה קיבלה ה־אנ.די.אן. בראשותו של הגנרל לשעבר הוגו בנסר, מנהיג ההפיכה הצבאית של 1972, את מירב הקולות. אך כתוצאה מהשיטה הבוליביינית לבחירת נשיא וממשלה, יכלה המפלגה השלישית בגודלה, תנועת השמאל המהפכנית ("מיר") שקיבלה 10% מהקולות, להטות את הכף, ולגרום לבחירתו של ויקטור פס אסטנסורו מהאם.אנ.אר. ההיסטורי לנשיאות.

המובילים החדשים בדור הצעיר

מרכז הדור הצעיר של מפ"ם בחר את מזכיריו החדשים. אילן רגב מרוחמה, ששימש בתפקיד בפועל בארבעת החודשים האחרונים, היה מועמד יחיד של המיגזר הקיבוצי. הוא נבחר ברוב גדול. לתפקיד הרכז העירוני נבחר אילן גילאון מאשדוד, שהתמודד מול ג'וני גולדברג, יורם חתוכה וניסן זכריה.

שני האילנים הצטרפו לאידריס מואסי, רכז הדור הצעיר במיגזר הערבי.

אילן גילאון זכה ב־50 מתוך 92 הקולות הכשרים במרכז. ניסן זכריה זכה ב־8 קולות, וג'וני גולדברג ב־3 קולות. המועמד הרביעי, יורם חתוכה, מראש־העין, לא נכח בזמן הבחירות. הוא הגיע מאוחר יותר, והסביר מעל הבמה כי הציג את מועמדותו לא כדי להיבחר, אלא כדי להגיע לתודעת הציבור. לדבריו, רצה להעביר את המסר שצעיר מראש־העין שהצטרף למפ"ם רק לפני מספר חודשים, יכול להתמודד על התפקיד הבכיר ביותר בדור הצעיר כשווה בין שווים. "זוהי תעודת כבוד למפ"ם ואני גאה על כך שהצטרפתי אליכם", סיים חתוכה את דבריו, שהתקבלו בתשואות.

אילן גילאון קרא להוציא את הדור הצעיר לשנת ש.ש. בישראל, להקים עוד קבוצות צעירים ברחבי הארץ, להקים מוקדי פעילות רבים ככל שניתן, ולהעביר בכך את מרכז הכובד מבניין מרכז מפ"ם אל השטח.

גילאון קרא למתמודדים האחרים להמשיך לעבוד יחד בראש אחד, ולחסל את המחנות שנוצרו לקראת הבחירות. הוא הדגיש כי בכוונתו להמשיך ולשמור על עצמאותו של הדור הצעיר, ולהקפיד שתהיה לו הנהגה "לא של ילדים טובים, אלא כאלה שיודעים, כשצריך, גם לדרוך על הרשא".

גילאון, המעיד על עצמו כי הוא בעל מזג חם וביטוי בוטה (לעיתים עד כדי חוסר טאקט עפ"י עדותו) הבטיח לא להיות "הילד הרע של מפ"ם".

הרכז הקיבוצי אילן רגב טען, בשיחה לאחר היבחרו, שייחודו של הדור הצעיר בכך שהוא חייב לצעוד לפני המחנה, ואין כל הצדקה לקיומו, אם לא ימלא תפקיד זה. הוא תבע את ביטול הסיעות והפסקת ההתעסקות באירגון וגינויים, והביע תקוותו שהמרץ הגלום בצעירי מפ"ם יופנה לעבודת שטח, כדי להפוך השקפת עולם ועמדה — לעשייה. "יש להמעיט בהצהרות ולהרבות בעבודה", אמר.

בהתייחסו לדרכה של מפ"ם ציין רגב, שהמאבק הוא כפול: האחד פנימי ודורש דפוסי עבודה חדשים, הזרמת דם חדש, יצירה ושיתוף פעולה, והשני לחיצוני: אמינות, סמלים ודגלים ברורים, ותשובות טובות ונכונות למצוקות האמיתיות של החברה הישראלית. עכשיו נותר לראות מה יעשו הרכזים החדשים עם הצהרותיהם.

תאורה פנימית

על המתרחש במפ"ם

בעריכת יורם בר

זה דור צעיר זה! — תסתכלו עליו!

אז מה אם הם מהמאגרב

פעילי מפ"ם באופקים קיבלו העתק של מכתב מאת ראש המחלקה לתכנון תקציבי במשרד העבודה דני ארטום, אל שר העבודה והרווחה, שבו הוא מציג את האלטרנטיבות האפשריות לעובדי אופ־אר. המכתב יצא סמוך למועד סגירת המפעל, ומצוין בו בין השאר כי מדובר בעובדים תושבי אופקים מארצות המאגרב.

המכתב, שהגיע גם לידיעת עובדי אופ־אר, עורר מרירות וזעם, בגלל ציון מוצא העובדים כגורם הבא בעקיפין לאפיין אותם מבחינת רקע והשכלה או כישורים תוך שימוש בהכללה שלא לעניין.

בסניף מפ"ם באופקים הוחלט לפעול נגד החזרת המגמה ששלטה בשנות החמישים, בהן סבלו תושבי אופקים ועיירות הפיתוח מיחס מתנשא של משרדי הממשלה ומאפליה על רקע עדתי.

כמו כן הובעה מחאה על שבתוכניות הפיצויים של משרד העבודה והרווחה לא הובאו בחשבון 60 העובדים מעוזה, בהם כאלה שעובדים במפעל למעלה מעשר שנים.

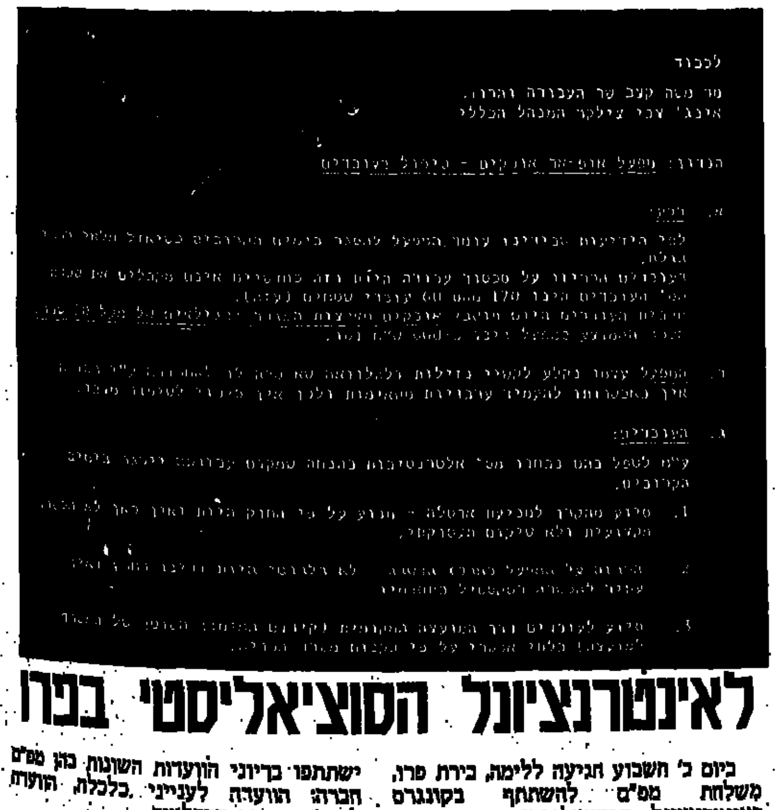

לכבוד
מר משה קצב שר העבודה והרו...
אינג' צבי צילקר המנהל הכללי
הנדון: מפעל אופ־אר אופקים

מכל מקום

רמת־השופט

קיבוץ רמת־השופט בשיחתו ב־14 ביוני '86 החליט, נוכח מיתקפת האלימות החרדית לפנות אל ממשלת ישראל, המשטרה והמערכת השיפוטית, שיינקטו כל האמצעים לאכוף את חוקי המדינה על כל האזרחים, ולהעניש בכל חומרת הדין את העבריינים.

אנו פונים אל מפ"ם וכל החוגים האחרים, שדמותה הדמוקרטית החילונית של מדינת ישראל יקרה להם, להתארגן יחדיו במטרה לבלום את הסתערות החוגים החרדים על אופייה החופשי, הדמוקרטי והחילוני של מדינת ישראל.

המאבק נגד האלימות החרדית יתנהל תוך כיבוד רגשותיהם ואמונתם של הדתיים בשכונות ובמקומות מגוריהם. אנו מגנים בכל תוקף מעשים ואנדליזם של אלה הפוגעים בבתי־כנסת ובתשמישי קדושה, ומסלפים בזאת את אופי מאבקנו.

אנו פונים אל החוגים הדתיים המתונים להצטרף למאבקנו למען דמותה הדמוקרטית והסובלנית של המדינה.

ראשון־לציון

בעקבות שריפת שתי תחנות אוטובוס, וריסוס שלוש נוספות בראשון־לציון, יצא סניף מפ"ם במקום בכרוז לתושבי העיר, בקריאה לסובלנות וסבלנות:

"אנו מוקיעים את מעשה האלימות הבריונית של השחתת תחנות אוטובוס על־ידי קיצונים אלימים מהמחנה החרדי. מעשה זה גרם לתגובה פסולה של שריפת בית־כנסת, לפגיעה בישיבה ובספרי קודש.

אנו רואים בחומרה, מיוחדת תגובה לא שקולה זו:

אנו קוראים לסובלנות וסבלנות של שני המחנות תחת הסיסמה: "איש באמונתו יחיה."

ביום שני התקיימה בסניף ראשון־לציון ישיבה ראשונה השנה של תא חברות מפ"ם בעיר, בהשתתפות נעמי ריפתין ושולה שחר. החברות החליטו להתמקד בפעולתן בנושא מעמד האשה בישראל. תוכן תוכנית עבודה לעניין.

בחג השבועות יצאו 120 מחברי הסניף לטיול בנגב הצפוני, בסופו השתתפו בטקס הבאת הביכורים בקיבוץ שדה־יואב. שדה־יואב הוא הקיבוץ שעבר בבחירות האחרונות בראשון־לציון.

בקצרה

מתי רונן, ממחלקת ההדרכה של מרכז מפ"ם, מסיים את תפקידו ויוצא לשליחות מטעם קרן־היסוד לחו"ל.

לאינטרנציונל הסוציאליסטי בפרו

ביום ג' השבוע הגיעה ללימה, בירת פרו, משלחת מפ"ם להשתתף בקונגרס האינטרנציונל הסוציאליסטי המתקיים זו הפעם הראשונה באמריקה הלטינית. במשלחת המשתתפים אברהם רוזנקיאר, אריה יפה (נציג מפ"ם באירופה) ושליחי הקבה"א באמריקה הלטינית, דב אביטל ומשה רוזן. הם ישתתפו בדיוני הוועדות השונות בהן מפ"ם חברה: הוועדה לענייני כלכלה, הוועדה למזה"ת וועדת ההחלטות.

במרכז דיוני הקונגרס יעמדו נושאים כלכליים (הצורך בהסדר כלכלי חדש, בעיית החוב הלאומי של העולם השלישי ופתרונות סוציאליסטים למשבר הכלכלי העולמי). הקונגרס יעסוק גם בבעיית הטרור ויקבל החלטות בנושא המזרח התיכון. הצעתו של ח"כ אלעזר גרנות, מזכ"ל מפ"ם, אשר קרא לאסור את השימוש בנשק כימי ולכנות את המשתמשים בו כפושעי מלחמה, תובא להכרעת הקונגרס.

ללימה הגיעה גם משלחת של מפלגת העבודה. מהמשתתפים צפוי בואו של הנא סניורא כמשקיף.

קיום הקונגרס בלימה יחזק את מעמדו ויוקרתו של נשיאה החדש של פרו, אלן גרסיה. ד"ר רוזנקיאר ודב אביטל יקיימו סידרת פגישות רשמיות עם אנשי הממשל הפרואני (שר החוץ, יו"ר האסיפה הלאומית, ראש עיריית לימה ואחרים).

דעה אחרת

אין הנהגה, חבל

סניף מפ"ם חיפה, שהיה תפארת הסניפים, הפך לאחרונה לסניף "בלי ידיים ובלי רגליים". כל אחד עושה ככל העולה על דעתו. אני זועק את הדבר. משהו לא עובד שם. סיעת מפ"ם במועצת פועלי חיפה עצמאית, והסניף מופעל על־ידי גוף חיצוני (אומרים, על־ידי הרכוז, לדוגמה: מטה 1 במאי ועוד. חבל, שכך פועל הסניף. בקיצור, אין הנהגה, חבל.

אהרון בן־יעקב

11.6.86

מה • מתי • היכן

הועדה המקומית לתכנון ובניה
מרחב רמת־השרון

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון: בגוש 6415 חלקה 88 מגרש 151 ברח' יבנה 38, המסומנת כאזור מגורים ג', בקשה למתן היתר להקלה באחוזי בניה בבית מגורים בן 3 קומות מעל קומת עמודים. ההקלה המבוקשת היא הגדלת הבניה המבוקש בקומת גג של 23 מ"ר במקום 15 מ"ר.

בגוש 6415 חלקה 282 ברח' יעקב כהן פינת ... המסומנת כאזור מגורים ב', בקשה למתן איסור להקלה באחוזי בניה / קוי בניה בית מגורים קוטג'. ההקלה המבוקשת היא ... ל־6% בקוי בניה ובקומת גג של 23 מ"ר במקום 15 מ"ר.

כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אישור הקלה, במקום זה, רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת־השרון את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.

ההתנגדות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת־השרון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
מודעה בהתאם לסעיף 149

אנו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג למשרד בקומת קרקע ברח' ג'ורג' אליוט 14 גוש 6934 חלקה 108.

כל מי שיש התנגדות להוצאת ההיתר/האשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בשד' בן־גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.

ההתנגדות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר ועדת המשנה לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

אנו מודיעים בזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו בקשה ליתן אשור לשימוש חורג ממוסך למשרד ל־10 שנים ברח' בוגרשוב 13 ת"א, גוש 6911 חלקה 17

תיק בנין 062/0026/ב

כל בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה ת"א־יפו שד' בן־גוריון 68 תל־אביב את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.

ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מיום פרסום הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. כספי, סגן ראש העיריה, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו

חוק התכנון והבניה
תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
שמעונים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז דרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים, הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 1 לתכנית מפורטת 345/03/7 — שכונה 17 — רהט ביחד עם התשריט המצורף אליה.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת יעודי קרקע בשטח התכנית, קביעת הוראות בניה וחלוקה למגרשים.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית: 14.867 דונם שכונה 17 מגרש ה' — רהט: גוש: 13 ב.ש.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בנכס, בגוש 6147 חלקה (14) 23 זמני, רח' יד שלום מס' 53, דהיינו: הקלה 6% משטח החלקה ו־10% בק.ב צדדיים ו־5% עבור מעלית. על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על־ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום ההודעה זו בעתונות.

אורי עמית, ראש העיר, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

מרחב תכנון מקומי,
כפר סבא

הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה — 1965 בדבר בקשה להקלה ושמוש חורג

הועדה המקומית לתכנון ולבנייה, כפר־סבא מודיעה בזה כי הוגשה בקשה להתיר על חלקה/ות 73 בגוש 6426 רחוב אהרונוביץ מס' 4 הקלה/הקלות כלהלן: 1,2% תוספת לאחוזי בנייה מותרים, 10% הקלה בקוי בנין צדדיים ואחורי.

כל המעונין יוכל לעיין בבקשה הנ"ל ובתכניות המצורפות אליה, במשרדי הועדה המקומית כפר־סבא, רחוב ויצמן 137, בשעות קבלת־קהל, ללא כל תשלום וכן רשאי להגיש התנגדות למתן ההיתר המבוקש.

התנגדויות מנומקות בשני העתקים אפשר להמציא לועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא, עד לתאריך שבועיים מיום הפרסום.

יצחק ולד, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה כפר־סבא

עיריית עפולה
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה, עפולה בקשה להיתר הקלה על־ידי: קו בנין צדדי 3.60 מ' במקום 4.0 מ', והקלה של 6% משטח המגרש. מקום הבניה: גוש 17768 חלקה 69 גבעת המורה.

את ההתנגדות להתרת הקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית, משרד מהנדס העיריה, רחוב יהושע עפולה, בשעות קבלת קהל.

אם לא תתקבל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא הבקשה לדיון בועדה מקומית לתכנון ולבניה עפולה, והיא תחליט בגורלו.

י. דרידוביץ, יו"ר ועדת משנה של הועדה המקומית לתכנון ולבניה עפולה

חוק תכנון והבניה
תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי
שמעונים

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז דרום, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה שמעונים, הופקד שינוי תכנית הנקראת שינוי מס' 2 לתכנית מפורטת 245/03/7 — שכונה מס' 21 — רהט ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: קביעת יעודי קרקע בשטח התכנית, קביעת הוראות בניה והלוקה מגרשים.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: שטח התכנית 6,309 דונם, שכונה 21 מגרש כ' — רהט.

כל המעוניין בשינוי רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל ענין תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן זכאי לפי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

שלום דנינו, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה ... מופקד שינוי תכנית הנקראת "שינוי תכנית מתאר מקומית מס' גז/165/1" ביחד עם התשריט המצורף אליו.

עיקרי הוראות השינוי: הרחבת גבולות תכנית גז/165/1, שינוי מיקום וגודל שטחים וקביעת יעודי קרקע, קביעת מחדש של אזורים לשימושים השונים, קביעת הוראות והגבלות בניה. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גושים 5310, 5313, 5647 — מכבים.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע על־ידי שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך עפ"י סעיף 100 לחוק האמור, רשאי, תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד. שריש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

תאריך 16.6.1986

טלוויזיה

08.40 מסך לספרות (יסודי) — יש לי חלום. 09.00 אנגלית ו'. 09.20 השעה שלנו — ידידי מרחוב ארנון. 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — אם אומרים מבינים. 11.00 חשבון ה' — המלך ואני. 11.15 צרפתית. 11.30 גיאוגרפיה ה'־ו' — סין — דיוקנה של ארץ. 14.00 מושגי יסוד ביהדות — השב תשיבם — השבת אבידה. 14.35 פרלודים — ט' — אנתוני הופקינס מביא את הפרלודים 7־3 מתוך ספר הפרלודים השני מאת דביסי. מנגן אותם על הפסנתר תאמאס ואשארימאס. 15.00 היווצרות המין האנושי — צעד אחר קטן — בתחילה חשבו האנתרופולוגים שמוח האדם הקדום ביותר שיימצא הוא שיבדיל בינו לבין בעלי החיים האחרים. התברר שהשינוי המשמעותי לבעל חיים זה היה ההזדקפות והמעבר להליכה על שתיים. 15.05 רחוב סומסום — קניה טובה — מה קונה אופניק אצל שמיל הגורם לו מבוכה? קיפי מוצא פתרון לבעיה. 16.20 החבורה של מרפי — פרק 5 — מנהל המועדון מנסה לפתות את אחד התלמידים להתאמן במגרש הכדורגל, כדי שבגיל ארבע עשר יחתום איתו על חוזה תלמיד מיוחד. לתלמיד יש כוונות אחרות. 17.00 ערב חדש — מנחה: דן מרגלית. 17.30 "הופה היי" — סדרה חדשה לילדים. 18.20 סרט הנפשה. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 "הענק המרהים" — פרק תשיעי: "הענק המרהים המתכווץ". 19.00 יומן השבוע (ערבית). 20.00 "עד פופ" — במרכז התכנית הפעם הפקת הרוק של ג'טרו טול. הלהקה תבוא לישראל בסוף החודש הזה ותפתח את מופעי פארק הירקון. עוד בתכנית, קטעים מביצועיהן של להקת "קווין", הזמרת ויטני יוסטון ולהקת "מיפלס 42". מנחים: ענת דולב ומנחם גרניט. 20.30 מבט לחדשות. 21.00 גביע העולם בכדורגל, מקסיקו 86 — שידור ישיר של משחק מס' 48, שלב רבע הגמר. 22.50 "קין והבל" — סדרת דרמה — הפרק החמישי: רק אחרי. תככים בהנהלת לסטר־בנק, קין נבחר להיות היו"ר שלה. חלומו לאחד שני הבנקים מתגשם. למרות כל מה שעברו קין והבל במלחמת העולם. הכל רבק בשאיפתו להרוס את קין. קין הנואש פונה אל הכל ומבקש הסבר. 23.40 "מלוא הבית" — סדרה אנגלית משעשעת — "שם המשחק": "אמנות מתחילה בבית" פול ומארשה מוצאים שוב ושוב, שהשותפות עם מארי ודיאנה מעוררת שאלות מסובכות: למי למשל שייך הכלבלב ומי הצעירה המעורטלת שבחדר האורחים? 00.05 חדשות. 00.55 גביע העולם בכדורגל, מקסיקו 1986 — שידור ישיר של משחק מס' 47, שלב רבע הגמר. 03.00 פסוקו של יום.

רדיו

קול המוסיקה

06.02 "צליל בוקר" 07.07 "בוקר טוב" בוקריני: חמישיה מס. 4 לחליל וכלי קשת פרידריך הגדול: סימפוניה מס. 2 בסול מג'ור 07.30 "שחרית מוסיקלית" 09.30 "מסע: פעמונים" — באלט ורדי: שיר יין, רואס ואריה מתוך האופרה "לה טראביאטה" מנדלסון: קונצ'רטו במי מינור לכנור ותזמורת בגירסה לחליל היידן: סימפוניה מס. 101, ברה מג'ור, "השעון" טלמן: קונצ'רטו בסול מג'ור לויולה, כלי קשת וקונטינואו אלמוני, מאה 17, גרמניה: שמונה מחולות יהודיים. 11.57 "מגישים שיר" 12.05 "אמנים באולפן" — אלן סטרנפילד — מרי סטנטון — פסנתר 4 ידיים מוצרט: סונטה בסי במול מג'ור, ק. 358 בטהובן: 6 וריאציות ("אני חושב עליך") שומאן: 6 אימפרומפטוס. סאטי: קטעים בצורת אגס 13.00 "קונצרט צהריים" הנדל: מחולות מתוך "פירוטכניקה" סקרלטי: סטאבאט מאטר מוצרט: רביעיה ברה מג'ור, לכלי קשת, ק. 575 בטהובן: קונצ'רטו מס. 3 לפסנתר ותזמורת סיבליוס: "הדריאדים" — פואמה סימפונית 15.05 "החידון המוסיקלי" (ש"ח) 16.00 "קונצרט מנחה" טלמן: סונטה בסול מג'ור לאבוב וקונטינואו היידן: סימפוניה מס. 92 בסול מג'ור "אוקספורד" בויס: קונצ'רטו בסול מינור, לכנור ותזמורת ליסט: "אורפאוס" פואמה סימפונית מס. 4 פורה: רביעיה מס. 2, בסול מינור לפסנתר וכלי קשת הובאנס: רפסודיה ארמנית מס. 2 רודריגו: קונצ'רטו "ארנחואז" לגיטרה ותזמורת 18.30 "מוסיקה ליום ראשון" באך: קנטטה מס. 20 "הו נצח זו מילה ברעם" ו.ב. באך: גלוריה ברה מג'ור 20.05 "ערב טוב" קרוביני: סונטה, מס. 2 לקרן ופסנתר סרסאטה: פנטסיה "כרמן" עפ"י ביזה 20.27 "מגישים שיר" 20.30 "הקונצרט הקאמרי השבועי" בעריכת אלכסנדר תמיר: ברהמס: סונטה לכנור ופסנתר מס. 1 בסול מג'ור שלישיה לויולה, צ'לו ופסנתר בלה מינור חמישיה לפסנתר וכלי קשת בפה מינור 22.30 "מסורת מוסיקלית בארץ" — חג הפנטקוסט בכנסיה הארמנית־האורתודוכסית. 23.00 "מוסיקה מן העבר הרחוק"

רשת א'

07.30 "היו שירים" — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 "חוגגי" — עם בני הגיל 09.05 "השיר לא תם" — שירים עבריים 09.30 "מפגש" — מגזין לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 "רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה 11.10 השידור היומי לגנים: "סיפור וצליל" — תכנית לנוער "היד הפעם": "מעוזון התוליהו" — מאת אוריאל אופק 11.30 "השכלה ודעת לכל" — "ארמתנו למתקדמים" 14.05 "לבת ולבן ולכל המעוניין" 14.45 לילדים הגדולים: "חגול בשקל" — "ילקוט כליבו" "עולם הקרק" 15.30 "יום בעיריית" "ראש העיר" — חלק ראשון ושח). 17.12 "מגישים שיר" 17.20 "האוניברסיטה הפתוחה" — "אחרים בחופה" — סיור בהדרכת ד"ר יוסף בן־ארצי — "פנורמה" — תצפית על העיר 18.06 "מינחת ערב" 18.30 פרקי היום בתנ"ך: 19.05 "מחשבת ישראל" — סדרת שיחות מפי פרופ' איתמר גרינוולד 22.05 "תפוח ועץ" — תכנית על הקשר בין הורים לילדים עורכת ומנחה: רבקה מיכאלי יועץ לתכנית: ד"ר עמירם רביב — פסיכולוג חינוכי קליני והפעם: "עישון, סמים ואלכוהול"

רשת ב'

07.00 "הבוקר הזה" 07.45 "יומן מכסיקו" 08.05 "סעו לשלום" 09.05 "ביקור בית" — עם רבקה מיכאלי 10.05 "כל צבעי הרשת" — מגזין יומי 12.10 "גל פתוח" — חדשות ופזמונים 13.00 "בחצי היום" — חדשות ופזמונים 14.06 "יש ענין" — עם גבי גזית 15.05 "רגעי קסם" 16.05 "שירים ושעורים" 17.10 "יומן כלכלה" 17.30 "על מספרים ואנשים" — מגזין המשק והחברה 18.06 "מסיבת עתונאים" 18.45 היום בספורט 18.00 "היום הזה" 19.35 "עם ישראל" 20.05 "אומר כשמחר" 22.05 "תזמורות כלי־נשיפה" 23.05 "צלצול שלישי" — שבועון לאומנויות בשידור חי

גלי צה"ל

05.45 פרקי אבות 05.55 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור. 06.00 אות פתיחת שידורים. 06.05 אוניברסיטה משודרת: "התפתחות כת המגן העברי מאורעות 1936־39 תרצ"ו־תרצ"ט". מרצה: ד"ר מאיר פעיל 06.30 "פוקחים עין" — מידע ומוסיקה לתחילתו של יום. עם: לאה עוז. 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי. 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 "ספרים, רבותי, ספרים" — "כל ההתחלות קשות" — שיחה עם חיים באר. יוסי גומלין בין ספרות וקולנוע. ספרות המזרח הרחוק בארץ — שיחה עם ד"ר יעקב רז. 11.05 נכון לעכשיו — עם רפי רשף 13.05 "ספרים, רבותי, ספרים" — ספר שכדאי לקרוא ספרות ההומור בארץ. שישים שניות מתוך ספרי מוקר. "דיזנגוף מול שכונת התקוה" — כתבה על חנויות ספרים. "ספרות כאיים האקווטים" — עם יעל לוטן. 16.05 רבעים דוקומנטריים — תולדות המוללות העברית ספרי הבלש בשנות ה־40 בארץ עיצוב וכתיבה 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.30 כוונת — מגזין גלי־צה"ל לעניני צבא ובטחון 17.50 יומן ספורט 18.05 "ספרים, רבותי, ספרים" שירורים חיים משבוע הספר. 18.55 הודעות לחיילים. 19.05 "ספרים, רבותי, ספרים" — ניתוח לוגי של שירי רני סנדרסון — עם עופרה רכטר. ספר שכדאי לקרוא כתבה על ספרים לעוורים. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 "ספרים, רבותי, ספרים" על ספרי לימוד 00.05 ציפורי לילה משוחחות — שלמה ארצי משוחח עם מאזינים. 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה. 05.05 צלילי בוקר.

קולנוע

תל־אביב

4.10, 7.15, 9.30
אסתר: חופשה מטורפת באירופה — 5, 7.30, 9.40
אורלי: הפוסטמנים — 5, 7.15, 9.30
בית לסין: פננדאנגו — 23.15
בי־יהודה: רכבת אל החופש
גת: שגעון של לילה
גורדון: סיפור אמיתי
דקל: רומן בברלין
דרייב אין:
להב משונן — 8.00, 10.00
סקס — 12
הוד: חתיך, חתיך
מוזיאון תל־אביב: "שואה"
לימור חדש: 9 שבועות
של שכרון חושים — 7.00, 9.30
פאר: צעירים וקשוחים
סינמה 1: מקסי
סינמה 2: קאמורה
פאריס: מונטי פייטון בריאן כוכב עליון — 12, 2, 4, 7.30, 9.30
מונטי פייטון והגביע הקדוש — 23.30
רביבים:
חן 1: מרגלים שכאלה — 5, 7.20, 9.45
חן 2: סלבדור — 5.00, 7.25, 9.40
חן 3: תרגיל לרופאים מתחילים — 5, 7, 9.40
חן 4: כוכב על המסלול — 10.30, 1.30, 5, 7.20, 9.40
חן 5: נאטי גאן — 10.30, 1.30, 5.00, 7.30, 9.40
שחף: זכרונות מאפריקה — 5.45, 9.15
תל־אביב: מחנה שבויים
תכלת: נאדיה — 5, 7.30, 9.40
צוותא: טרפו של מילטון לוי — 8.00

רמת־גן

ארמון: בעקבות אוצר הנילוס — 5, 7.15, 9.30
לילי: מטרה — 7.15, 9.30
ארמון: מורשת הולקרוסט — 7.15, 9.30
רב־גן:
גן 1: שגעון של לילה — 5, 7.20, 9.40
גן 2: מסע עסקים של אבא — 4.15, 6.30, 9.30
גן 3: בחור בי — 5, 7.30, 9.40
גן 4: סיפור אמיתי — 7.20, 9.45

ירושלים

אדיסון: רכבת אל החופש — 4.30, 7.30, 9
אורנע: בחום הגוף — 4.30, 7.30, 9.30
בית אגרון:
הפרפר — 19.00
הכפור של פריצי — 21.30
פרנקנשטיין הצעיר — 24.00
בנייני האומה: זכרונות מאפריקה — 5.45, 9.15
כפיר: 3 רווקים וילד — 5.45, 9
הבירה: חתיך, חתיך — 4.30, 7.30, 9.30
מיטשל: נשיקת אשת העכביש — 7.15, 9.30
ממדי: נאדיה — 4.30, 7.30, 9.30
אורגיל: סנטוזה — 4.10, 7.15, 9.10

חיפה

ארמון: מה ראו עיני התחול — 4.30, 6.45, 9
אורה: תשעה וחצי שבועות של שכרון חושים — 6, 9
חן: נער הברזל — 7, 9.15
עצמון: שודדי העתיקים — 4.30, 7.00, 9.15
פאר: חופשה מטורפת באירופה — 4.30, 6.45, 9
קרן אור המתרושה: מסע העסקים של אבא — 4, 6.30, 9.00
רון: רכבת אל החופש — 4.30, 6.45, 9.00
אמפי: מחנה שבויים — 4.30, 7.00, 9.15
אורלי: קאוס — 7, 9

נתניה

שרון: רמו — 7.00, 9.15
סטודיו: גברתי המאמן — 7.00, 9.15

חולון

סביון: זכרונות מאפריקה — 6.00, 9.00
מגדל: גברתי המאמן — 4.30, 7.15, 9.30
ארמון: בעקבות אוצר הנילוס — 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: לילות לבנים — 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: חלומות מתוקים — 5.00, 7.30, 9.30
מלון דניאל: נחורה לעתיד — 19.15, 21.30

באר־שבע

חן: זיכרונות מאפריקה — 6, 9.15

חדרה

חוף חדרה:
צוותן מי שוטר אחרון — 7.15, 9.30

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב, יום א' 22.6

תיאטרון הבימה
כמו הברבורות: 20.30
הפרדס: 20.30
צ'כוב צ'כוב — בימרתף

התיאטרון הקאמרי
יאקיש ופופצ'ה: 20.30
קסטנר — בת' חיפה: 20.30

צוותא
לתרבות מתקדמת
יום א' 22.6 בשעה 21.00
מפגשים

שרותים • עזרה • תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב חולון

חולון
אהרון — הופיין 52

ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28

נתניה
קופ"ח כללית — ברורצקי 31

פתח־תקוה
קופ"ח כללית — חיים עוזר

רמת־גן
רש"י — רש"י 13

תל־אביב
שור (ברגרים) — פנקס 27
בס — פרישמן 66

חיפה
יבנה — אבן סינא 7

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 2444. חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

- בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.
- בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.
- בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — בימים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית. ילדים — כל השבוע.
- בית החולים איכילוב, תל־אביב — בימים א', ג', ה' שבת — כירורגיה ופנימית.
- בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות — כל השבוע.
- בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

- בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

מקור חולים — כירורגיה; הדסה עין כרם — ילדים, עיניים, א.א.ג. שערי צדק — פנימית; הדסה הר הצופים — נשים, אורטופדיה.

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'—ה' ב־08.00—20.00, בימי ו' 08.00—15.00. טלפונים: 03־433500, 03־433500.

ער ביד — ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער — קו לנוער במצוקה ת"א — 226027 (24 שעות); חיפה — 04־229488 (11.00—20.00); נהריה — 04־920014 (11.00—20.00). קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ו־ה' — טל. 222732.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות ובחגים בין השעות: 21.00—15.00.

הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.

בחיפה: רחוב הגפן 26, קומה ג', טל' 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00—9.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.

דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א' טל' 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקרבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32452 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מטרדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111. לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022; עפולה — טלפון 065־93354. טבריה — 101, טלפון 04־951401. נהריה — טל' 04־923333. בת־ים — טל' 5511111. באר־שבע — טל' 057־74767.

רכבות

מירושלים לתל־אביב, דרום: בימים א'—ה' בימי ו' וערבי חג: 7.30.

לבני־ברק ולחיפה: בימים א'—ה': 16.00. בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מתל־אביב לירושלים: מת"א דרום בימים א'—ה': 16.00. מבני ברק 8.18.

לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.

לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה, בת־גלים:
לירושלים: א'—ה': 7.00
לתל־אביב: א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.35, 9.00, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38. לירושלים: 5.55.

„סוכריה" לפאריס על כניעתה לסחטנות — שיחרור 2 בני ערובה

כתבי הטלוויזיה פיליפ רושו וג'ורג' הנסן נחטפו לפני 3 חודשים ● בידי הקיצונים השיעים עוד 6 צרפתים שתמורתם תובעת איראן לספק לה נשק ● השניים שוחררו תמורת גירוש אנשי אופוזיציה אירניים

מאת א. יפה,
כתב „על המשמר" בפאריס

פאריס. — שחרור שני החטופים הצרפתיים על־ידי ה„חיזבאללה" ביירות נחשב בפאריס ל„סוכריה" שנתנו החוטפים השיעיים לממשלת צרפת תמורת מילוי כמה מתביעותיהם, כדי לעודדם להבנע לאחרות.

שישה צרפתים עדיין חטופים, בתוכם שלושה זה שנה. אחד נרצח. איראן תובעת בערום משלוחים של נשק צרפתי כבד.

שמחת שחרור השניים, שהגיעו אמש לפאריס, מהולה בדאגה לאחרים. ראש הממשלה ז'אק שיראק, שניהל את השיחות, הודה לאיראן, לסוריה ולאלג'יריה. ממשלת הימין מציגה את השחרור כהישג. שיראק פרש לכבוד המשוחררים שטיח אדום.

המשוחררים הם שני כתבי הטלוויזיה פיליפ רושו וז'ורז' הנסן, שנחטפו לפני שלושה חודשים „כמרגלים". הם הושלכו אתמול לפנות בוקר ממכונית, כחמישים מטר ממטה הצבא הסורי במלון על חוף הים. בפאריס כבר חשבו כי החוטפים היתלו בצרפת שוב. הם הבטיחו לשחרר את הצמד ב־4 באוקטובר.

במלון נטל אותם קצין מודיעין סורי, שסירב למסור אותם לשגריר צרפת. הסורים התנהגו כאדוני השחרור. הם הובילו את בני־הערובה לדמשק, לפני שהועלו על מטוס לפאריס. שיראק עצמו קיבלם בשדה־התעופה.

כלי־התקשורת הצרפתיים לא הותירו ספק, כי הממשלה הימנית השיגה שחרור זה בכניעה לסחטנות. שיראק נקט במחוות לאיראן והכיר בסוריה כפתרון של לבנון. החוטפים יחסו את השחרור לעובדות חדשות. סימנים והתחייבויות של ממשלת צרפת לשינוי מדיניותה במזרח התיכון. כדי להפטר מהשליטה האמריקנית. בהודעת החוטפים הואשמה הממשלה הסוציאליסטית של צרפת כי היתה „קשורה לציונות העולמית ולמטרותיה האסטרטגיות". את הכוח הצרפתי ביוניפי"ל מגדירה ההודעה כמיועד להגן על ישראל. השחרור מתואר כמתנה מהאייטולות בטהראן, תמורת גרוש ראג'בי, ראש תנועת האופוזיציה האיראנית, מצרפת וכמחווה לאסאד.

הצרפתים נותנים בסחטנות כפולה, איראנית־סורית. לפי מקורות אחרים, הבטיחו הצרפתים משלוחי נשק חשאיים לאיראן, כפרעון חוב ישן של מיליארד דולאר.

כתבי הטלוויזיה הוחזקו בידי קבוצה בשליטה סורית, המכנה עצמה „ארגון הצדק המהפכני". שניים נותרו בידם. שחרור בני־הערובה „הוותיקים", שני דיפלומטים ועיתונאי, הנתונים במצב קשה, עדיין נתון לסחטנות. מחירם מתואר כגבוה יותר. התנאי להמשך השיחרורים מוצג בהודעה כתלוי ב„שיקום המדיניות הצרפתית במזרח התיכון".

מניקוסיה נמסר, כי שני סטודנטים יווניים־קפריסאיים, שנעלמו בביירות לפני חודשיים, שוחררו אתמול על־ידי חוטפיהם וחזרו לקפריסין. שחרורם הושג על־ידי „תיווך אישי" של יאסר ערפאת — אמר דובר משרד ההסברה הקפריסאי.

(איי.פי.)

אחד מחוטפי „אקילה לאורו" מגלה פרטי החטיפה והרצח

ארבעת חבריו השתוללו וטענו כי שוחד על־ידי התביעה

מאת אהרון ניר,
כתב „על המשמר" באיטליה

רומא. — כל ישיבה של משפט חוטפי ה„אקילה לאורו" מלווה מחומה והתכתשות. בישיבה הראשונה היו „גיבורי" ההתפרצות וההתכתשות אר־בעת הגרמנים „המהפכניים". בישיבה השניה, ביום ו', היתה ההתכתשות בין השוטרים לבין ארבעת המחבלים הנאשמים, שהטיחו גידופים ודברי־עלבון בחברם אחמד אל־אסדי. „החוזר בתשובה" היחיד מבין חמשת הנאשמים, שאישור לפני בית־הדין בגינואה את הדברים שאמר בחקירה.

השוטרים נאלצו לחזור לתוך כלובי המשתוללים והמגדפים ולהשתלט עליהם בכוח, כדי להחזירם תחת משמר כבר לבית־הסוהר. המגדפים החשידו את „הבוגד" אל־אסדי בקבלת כסף, רדכון ודירה מאת התובע הכללי.

הם צעקו בקול רם, שהתובע אותת ברמזים לאל־אסדי איך עליו לענות לשאלות השופט. עדות אל־אסדי תשמש אל נכון מסד המשפט עצמו, כי ארבעת הנאשמים האחרים מכחישים במצח נחושה כל מה שהודו בחקירה ומאמצים את „התיזה הירדואית" של אבו־עבאס, כי התוכנית המקורית היתה „לא להשתלט על האוניה, אלא להגיע בה, כ„נוסעים" לאשדוד, ולבצע שם פעולת „התאבדות" ו„הקרבה עצמית", תוך עריכת טבח בישראלים ו„הריסת הנמל הציוני".

לעומתם, אומר „החוזר בתשובה" אל־אסדי: היו הוראות בכתב מאת אבו־עבאס להשתלט על האוניה ועל הנוסעים. בנמל אשדוד היו אמורים שניים לרדת מהאוניה ושניים להשאר בה, לרכז כל הנוסעים באולם מרווח, כערובה להחזרת השניים שירדו לביצוע הטבח. עם סיום הפעולה בנמל, היה על האוניה להפליג לסוריה, ושם עמדו לדרוש, באמצעות הצלב האדום וכמה שגרירים מערביים, להחליף את הנוסעים האמריקנים, הבריטיים והישראלים באסירים פלשתינים. ואם לא תתקבל הדרישה, להתחיל בהמתת הנוסעים, אחד בכל חמש דקות, ולבסוף לפוצץ את האוניה.

המחבלים האחרים שהעידו עד כה טוענים, כי ההחלטה להשתלט על האוניה נתקבלה, כאשר מלח מצוות האוניה גילה במקרה את נשק המחבלים, אולם אין הם מוסרים פרטים כל שהם על „הגילוי" הזה.

אל־אסדי אישר ברורות, שראש החבורה, מאג'יד אל־מולקי, הוא שרצח בדם קר את ליאון קלינגהופר, כתחילת התוכנית שהותוותה על־ידי אבו־עבאס. אל־מולקי עצמו הודה בכך בחקירה, אולם הכחיש הכל בבית־המשפט.

● וינה. — משטרת וינה פירקה אתמול משגרי רימונים־ידי תוצרת שיריון, שהיו מכוונים לעבר „שגרירות עיראק, 29 דקות לפני שהיו אמורים להורות למטרתם. (ערה, ע"צ, ואיי.פי.)

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס' 10
מיונג־והאן צ'ונג,
מנצח ופסנתרן
בתכנית מיצירות:
מוצרט ודבוז'ק
תל־אביב,
היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 4: הערב — 22.6.86

קונצרט למנויים מס' 10
קורט מאזור, מנצח
מנחם ברויאר, כנר
מרצל ברגמן, צ'לן
אלכסנדר וולקוב, פסנתרן
בתכנית מיצירות:
מאטוס, בטהובן וברוקנר
תל־אביב,
היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה 5: יום ב', 23.6.86
סדרה 6: יום ג', 24.6.86
סדרה 7: מוצ"ש, 28.6.96
(ב־9 בערב)
סדרה 8: יום א', 29.6.86

קונצרט למנויים מס' 5
קורט מאזור, מנצח
מנחם ברויאר, כנר
מרצל ברגמן, צ'לן
אלכסנדר וולקוב, פסנתרן
בתכנית מיצירות:
מאטוס, בטהובן וברוקנר
חיפה,
אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 4: יום ד', 25.6.86

קונצרט למנויים מס' 9
קורט מאזור, מנצח
מנחם ברויאר, כנר
מרצל ברגמן, צ'לן
אלכסנדר וולקוב, פסנתרן
בתכנית מיצירות:
מאטוס, בטהובן וברוקנר
חיפה,
אודיטוריום חיפה, 8.30 בערב
סדרה 3: יום ה', 26.6.86

מוסיקה קלסית קלה
קונצרט מס' 6
קורט מאזור, מנצח
יהלי וגמן, פסנתרן
התכנית:
מנדלסון: קטעים מתוך „חלום ליל קיץ"
חצ'טוריאן: קונצ'רטו לפסנתר
ליסט: ואלס מפיסטו
צ'ייקובסקי: קפריצ'ו איטלקי
תל־אביב,
היכל התרבות, 8.30 בערב
יום שני, 30.6.86

חידוש כרטיסי־המנוי לעונת היובל
יפתח ב־15 ביולי 1986

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965
מרחב תכנון מקומי לוד
הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מתאר מקומית הנקראת: „שינוי תכנית מתאר מקומית מס' לד/523".
ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 4011 חלקי חלקות 50, 58. גוש 4012 חלקי חלקות 25, 26, 27, 28, 29. 5. שכונת בן־גוריון.
עיקרי הוראות שינוי התכנית: קביעת אזורים למגורים, התוויית דרכים ואיחוד וחלוקה עפ"י סימן ז' לחוק.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליה, פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3275 „הצפה", עמ' 829 ובעתון בוקר על המשמר מתאריך: 2.12.85 ובעתון ערב מעריב מתאריך: 1.12.85 בשפה העברית ובעתון בוקר נוסף בשפה הערבית אל קודס מתאריך: 3.12.85.
שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית, ביחד עם התשריט המצורף אליה, הנסקר במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז
תאריך: 25.5.1986

בבית המשפט המחוזי בחיפה

להווי ידוע כי הוגשו לבית המשפט, בתיקים המפורטים להלן, בקשות ליתן צווים המכריזים על צווי ירושה ו/או קיום צוואה ו/או מינוי מנהלי עזבון.
כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון, שאחת הבקשות מתייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יגיש התנגדות להכרזות תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

צוואות:

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
907/86	גרסני קרופנק צבי	21.11.85	גרסני מרדכי ואח'
911/86	אורבינו שבתאי	25.4.86	אורבינו גלילה
921/86	גרוסמן עמנואל	28.12.85	פרידמן אליזבט
923/86	קנרל דוד	5.2.86	קנרל פירה
925/86	פישמן דוד	27.5.85	פישמן עליזה
929/86	שלזינגר שמואל	22.3.86	שלזינגר מלכה
931/86	אשכנזי מרדכי	25.2.86	רוסטוקר בילה
936/86	מקלנברג רחל	7.3.86	שלזינגר אלחנן
937/86	קיול צבי	15.10.82	קיול ברוניה
944/86	ציגלניצקי קלמן	7.2.86	ציגלניצקי חיה
952/86	ליבוביץ ניסים	13.2.86	ליבוביץ אסתר
954/86	ויינר עמריק	14.4.86	ויינר גבי
958/86	הופמן פרחה	28.3.83	אפשטיין חנה
960/86	הרשטיק יצחק	18.2.86	הראל צבי
967/86	גנץ מנדל	4.9.70	גנץ דורה
969/86	קופרמן ירחמיאל	19.2.86	קופרמן חנה

ירושות:

מס' התיק	שם המנוח/ה	תאריך הפטירה	שם המבקש/ת
901/86	רוזנקרנץ הירש	7.3.86	קליין רחל
903/86	ליברמן פאולינה	16.12.85	סלומון רחל
905/86	הון פייגה	12.1.77	הון יעקב
913/86	עזימי נוהר	7.2.84	עזימי אלי
915/86	לוי חיים	20.7.84	לוי ראובן
917/86	קסלמן מליה	9.4.86	קסלמן יוסף
919/86	אברמוביץ הירש	26.7.82	אברמוביץ חנה
927/86	אידלמן אשר	9.3.86	אידלמן זהבה
933/86	בר־עלי אגס	12.4.83	מתתיהו שרה אור
939/86	טרוס טוליקה	30.11.43	
941/86	מזרחי ניגה	9.3.86	מזרחי יוסף
941/86	גורפרי הורוביץ+מימ"ע	20.1.86	הורוביץ אליעזר
948/86	רייטר תמר	1.4.86	אלי לואיס רייטר
950/86	מלר טוסיה	31.1.85	מלר ולדימיר
956/86	סרור אורה	17.3.86	חנגאל יעקב
963/86	פרידמן דבורה	4.3.86	פרידמן גרעון
965/86	הורן טובה	24.9.84	אורן אברהם
975/86	אלסטר צילה	23.5.74	גולן שושנה
980/86	רוזנברג יוליוס	28.3.80	רוזנברג פרידה
982/86	באג"ר שלמה	15.1.84	באג"ר מלכה
984/86	פרוינד מרים	3.4.86	פרוינד צבי
986/86	שרמן בוריס	10.12.84	צרינברג מריס
988/86	יחזקאל בן ישראל	20.9.81	חנה בן ישראל
990/86	אופיר יוסף	25.12.85	אופיר בלהה
992/86	פולסקי אברהם	20.3.86	פולסקי ברכה

ב. גילאור, שופטת רשמת

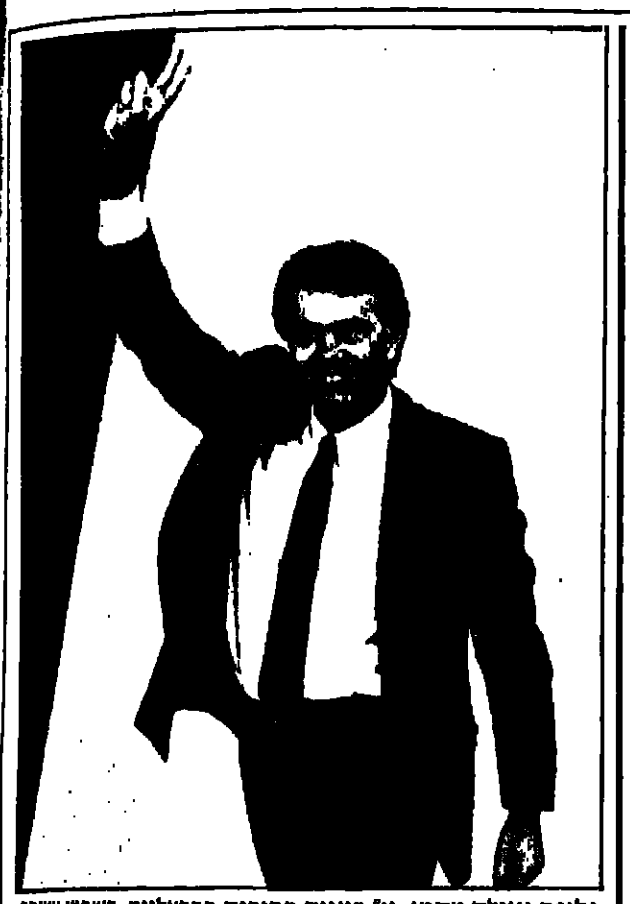

פליפה גונזלס מסמן „וי" בנאום בחירות בברצלונה, בשבוע שעבר. (תצלום: אי.פי)

צופים נצחון דחוק לסוציאליסטים בספרד

מאדריד. — אזרחי ספרד הולכים היום לקלפיות בפעם הרביעית, מאז הונהגו במדינה זו בחירות דמוקרטיות וכל הסימנים מעידים שממשלה הסוציאליסטית השלטת תזכה בנצחון רחוק.

משתתפות בבחירות 5 מפלגות. הקלפיות נפתחו הבוקר בשעה 9 וצפויים שתוצאות רשמיות ראשונות יוודעו כעבור שעתיים.

בבחירות הקודמות, ב־1982, זכו הסוציאליסטים, בהנהגתו של ראש הממשלה פליפה גונזאלס בנצחון סוחף וצברו 202 מבין 350 המושבים בפרלמנט. פרשנים פוליטיים אמרו, כי הסוציאליסטים ינצחו הפעם שוב, אך מספר המושבים שמנבאים להם הוא 180 בלבד. המינימום הדרוש כדי לזכות ברוב בפרלמנט הוא 176. (איי.פי)

סכנת פגיעת מזיקים בשדות הכותנה במצרים

קאהיר. — במשרד החקלאות המצרי הוכרז על מצב־חירום וכוטלו כל החופשות, לאחר שנתגלו סימני פגיעה של מזיקים בשדות הכותנה המשתרעים על כמיליון פדאן.

תת שר החקלאות לענייני מלחמה במזיקים מסר, כי כבר במאי נתגלו בשדות הכותנה כפיום סימני פגיעה בהיקף של שלוש תולעים לפדאן בממוצע. לדבריו, הפגיעה השנה חמורה במיוחד, כיוון שהתולעים היו כמחזורים של 5־4 שנים, ושנה זו מהווה שנת שיא. (עים)

טרוריסטים מנסים לשבש האינטרנציונל הסוציאליסטי

לימה. — מספר מטענים של חומר־נפץ התפוצצו אתמול במרכז לימה, בירת פרו. אשה צעירה נהרגה בעת שניסתה להפעיל מרגמה, כדי לפגוע במרכז הקונגרסים, שבו נערכת ועידת האינטרנציונל הסוציאליסטי.

ההתקפות החלו ביום ו' לאחר קרבות כבדים בשני בתי־סוהר בלימה, שם נהרגו יותר מ־150 לוחמי־מחתרת שמאלניים בידי חיילים ונחתים, בנסותם להשתלט על בתי־הסוהר.

המשטרה מסרה, כי האשה הועפה מגג של בית בן שש קומות, כאשר מרגמה שכיוונה לעבר מרכז הקונגרסים התפוצצה. התקרית אירעה כמה דקות לפני בואו של נשיא פרו, אלאן גרסיה, לפתיחת ועידת האינטרנציונל הסוציאליסטי.

אנשי מחתרת הניחו מטעני חומר־נפץ גם במסעדות סביב אולם הקונגרסים. נגרם נזק למסעדות, אולם איש לא נפגע. (ערה, ע"צ)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 20.6.86

	יחידה	בנקנוטים: קניה	בנקנוטים: מכירה	העברות והמחאות: קניה	העברות והמחאות: מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1.46	1.53	1.4847	1.5033	1.4923
לירה שטרלינג	1	2.20	2.30	2.2368	2.2647	2.2407
מרק גרמני	1	0.65	0.68	0.6634	0.6717	0.6658
פרנק צרפתי	1	0.20	0.21	0.2078	0.2104	0.2086
גילדן הולנדי	1	0.58	0.61	0.5881	0.5955	0.5912
פרנק שוויצרי	1	0.79	0.83	0.8069	0.8170	0.8088
כתר שבדי	1	0.20	0.21	0.2054	0.2079	
כתר נורבגי	1	0.19	0.20	0.1945	0.1969	0.1955
כתר דני	1	0.17	0.18	0.1787	0.1809	0.1793
מרק פיני	1	0.27	0.29	0.2854	0.2890	
דולר קנדי	1	1.05	1.10	1.0681	1.0814	1.0735
דולר אוסטרלי	1	0.99	1.07	1.0267	1.0395	1.0342
ראנד דרום אפריקני	1	0.36	0.61	0.6038	0.6114	0.6021
פרנק בלגי	10	0.31	0.33	0.3244	0.3284	0.3256
שילינג אוסטרי	10	0.93	0.97	0.9426	0.9544	0.9475
לירה איטלקית	1,000	0.94	1.00	0.9636	0.9756	0.9693
ין יפני	100	0.87	0.91	0.8872	0.8983	0.8918

טלקס

● **ועידה להגות פלשתינית בנצרת**

הוועידה השנייה להגות פלש־תינית נפתחה ביום ו' בנצרת. הוועידה תימשך שלושה ימים ותדון בספרות, תרבות ושירה פלשתיניות בישראל, בשטחים ובעולם הערבי.

בוועידה משתתפים כ־200 אינטלקטואלים ערבים, מחציתם מהשטחים, גם מחצית מהמרצים הם מאוניברסיטאות בשטחים.

דיון מיוחד בוועידה יוקדש לציונו הספרותית של ד"ר סמי טועי, מבחורי האינטלקטואלים הערביים בישראל שנפטר לפני חודשיים.

את הוועידה מארגנת מערכת כתב העת הספרותי „אלמואכב". היוצא לאור מזה 3 שנים ע"י קבוצת משכילים ומרצים ערבים בצרת המזוהים ברובם עם התנועה המתקדמת לשלום.

קאסם זייד

● **קייטנה לאמהות ברוכות ילדים בירושלים**

נעמת ירושלים בשיתוף עם משרד־העבודה־והרווחה יערכו בחודש יולי קייטנה לאמהות ברוכות ילדים בירושלים.

מזכירת נעמת בבירה, רות לב, אמרה, כי לקייטנה ראשיות להתקבל רק אמהות לארבעה ילדים ומעלה והיא מיועדת לנשים שאין ביכולתן לצאת לחבראה.

רות לב אמרה, כי הקייטנה תימשך שבוע. יינתנו בה 5 ארוחות ליום והנשים תלקחנה לסיורי בכנסת, לטיולים מחוץ לעיר, להרצאות שחיה ועוד.

עוד מסרה, כי היא בודקת אפשרות לערוך קייטנה דומה לנשים ערביות ממזרח־ירושלים.

בצלאל עמיקם

● **חינוך טכנולוגי למבוגרים ב„עמל"**

רשת „עמל" נערכת בימים אלה מחדש להפעלת החינוך הטכנולוגי למבוגרים שתיעשה במסגרת המוסדות להכשרה מקצועית והשכלה למבוגרים בכל הארץ. אמר יו"ר רשת „עמל" חבר הוועדה המרכזית אורי אגמי, בכנס פעילי הכשרה מקצועית בתל־אביב.

אורי אגמי ציין, שבמסגרת ההכשרה המקצועית של רשת „עמל" למבוגרים יפעלו כבר מעתה חמש מכללות לטכנאים והנדסאים, ובהן כ־500 לומדים, סמינר אחד למורים במקצועות הטכנולוגיים, בשיתוף עם המכללה למינהל של הסתדרות הפקידים ועובדי המינהל ו־23 מוסדות להכשרה מקצועית והשכלה לעובלים ברמות השונות.

כמרכז הפעילות הארצית מונה מהנדס מחטכניון בחיפה וכן יחזיק רכז בכל אזור, לנושא ההכשרה המקצועית. (שע"ה)

● **אלפי ספרים ממדינות ערב נמכרים ביריד הערבי**

כ־40 אלף ספרים, מהם אלפים ממדינות ערב, נמכרים ביריד הספר הערבי שנפתח ב„בית גפן" בחיפה בהשתתפות סגן ראש הממשלה ושר־החינוך והתרבות יצחק נבון.

היריד נערך במסגרת ארועי שבוע התרבות הערבית בישראל. נמסר, כי זהו היריד הגדול מכל הירידים שנערכו עד כה בארץ.

בדוכני המכירה נמצאים ספרים שהגיעו במיוחד לישראל ממצרים, לבנון, תוניסיה, עיראק, סוריה וסעודיה. הספרים הם בתחומים שונים ובהם ספרות יפה, ספרות ילדים, אנציקלופדיות ועוד.

● **חיוג ישיר לאמל"ט, אפריקה והמזרח הרחוק**

חיוג ישיר ל־21 מדינות נוספות באסיה, אפריקה ואמריקה הלטינית יופעל הבוקר ע"י חברת „בזק". מעתה יכולים מנויי הטלפון בישראל לחייג ישירות אל 67 מדינות, בהן פועלים כ־97 אחוז מכלל הטלפונים שבעולם.

התעריף בחיוג ישיר לדרום־אמריקה הוא 6.29 ש"ח לדקה. התעריף בחיוג ישיר לאסיה ואפריקה הוא 5.51 ש"ח לדקה. (שע"ה)

הרב וולקין נקנס על הפגנה בלתי־חוקית ותקיפת שוטר

מאת, ניצה רימון,
כתבת „על המשמר"

הרב חיים וולקין, ראש ישיבת „אור ישראל" בפתח־תקוה, נקנס ביום ששי ב־500 ש"ח ונגזרו עליו שלושה חודשי מאסר על תנאי לשלוש שנים, לאחר שהורשע בהתקהלות בלתי־חוקית ותקיפת מפקד משטרת פתח־תקוה, סגן־ניצב יעקב שובל.

סניגורו של הרב, אברהם קרן־צבי, טען בבית־המשפט, כי אין מדובר כאן במקרה פלילי טהור אלא בהפגנה, שהיא מזכויות היסוד של הדמוקרטיה. „העובדה שלא ניתן רשיון להפגנה היא בבחינת משיכת קולמוס של קצין משטרה" — טען הסניגור והוסיף, כי השבת היא עניין עמוק, יסודי ועתיק.

השופט אהרון כהן חלק על טענת הסניגור כי השתתפות בהפגנה היא זכות בלתי־מוגבלת וציין, כי היתה זו הפגנה בלתי־חוקית. כן הרגיש השופט, שאין הוא דן בחשיבות שמירת השבת.

משפטו של הרב סלומון

„אוי לה, למדינה, ובפרט מדינת ישראל, שמעמידה לדין ומרשיעה רב בישראל" — אמר ביום ששי הרב ברוך סלומון, רבה האשכנזי הראשי של פתח־תקווה, במשפטו בבית־משפט השלום בכפר־סבא.

הרב מואשם כי ביום ששי ה־18 לאפריל השתתף בהתקהלות בלתי־חוקית ליד רחבת קולנוע „היכל".

לראשונה זה חודשיים — שממה בקולנוע „היכל"

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר"

לראשונה מזה חודשיים שממה ביום ששי בערב לחלוטין רחבת קולנוע „היכל" בפתח־תקווה, לאחר שהנהלת הקולנוע נאותה לא להקרין סרטים בערב זה כמחווה של רצון טוב וכתרומה להרגעת הרוחות ומניעת ההסלמה בין הקיצוניים הדתיים והחילוניים.

השוטרים שוב נתנו לבלות את ערב השבת במחיצת משפחותיהם, כמו גם המפגינים הדתיים.

פריצת הדרך הזו נתאפשרה לאחר שורת פגישות ומו"מ ארוך שהתקיימו במשך כל השבוע האחרון בין מפקד מרחב השרון, סגן־ניצב ניסים מעוז, לבין הרב ברוך סלמון, רבה של פתח־תקווה. הנהלת הקולנוע הסכימה לסגירתו החד־פעמית לאחר שהרב הפגין רצון טוב בערב שבועות והורה לאזרחי העיר הדתיים לבטל את ההפגנה.

מפקד המרחב הדגיש עם זאת, כי המשטרה תמשיך לאסור כל התקהלות בלתי־חוקית בכל צורה שהיא ובכל מספר אנשים שהוא. „בפני הרב פתוחה הדרך לערער בבית־המשפט על סירוב המשטרה להעניק לו רשיון להפגנה". אמר סגן־ניצב מעוז. והרב סלומון הבטיח, כי אכן לא יתקיימו יותר הפגנות ללא אישור המשטרה. עוד אמר הרב, כי הוא יתמודד עם החלטת המשטרה בהליכים משפטיים בלבד.

חולון סוגרת ברזים למפוני „חלמיש" והחברה עתרה לבג"ץ

מאת אשר שילוני,
כתבנו בחולון

חברת „חלמיש" הגישה עתירה לבג"ץ נגד עיריית חולון, בטענה שהעירייה מונעת חיבור דירותיו של מפונה מתל־אביב לרשת המים. בג"ץ ידון בעתירה בעוד כשבועיים.

במסיבת עתונאים שקיימו ביום ו' ראש העיריה, פנחס אילון, וסגנו אפרים קורן, הממונה על תיק השכונות, אמר אילון: „אנחנו יודעים שמבחינה משפטית ודאי נפסיד בבג"ץ, אבל אנו מוכרחים פעם אחת ולתמיד לפתוח את הפצע הזה, ונביא את „חלמיש" לידי כך שהיא תצטרך לעתור לבג"ץ בכל מקרה של סגירת מים למשפחות המועברות לחולון על־ידי החברה ללא תיאום וללא ידיעה עם העיריה".

הוא הוסיף, כי העיריה הודיעה חד־משמעית לחברת „חלמיש" ולמשרד השיכון, שהיא לא תתן שירותי מים, סעד וחינוך לאותן משפחות.

אילון אמר עוד במסיבת העתונאים, שהוא מודע לכך שאי־איפשר לנעול את חולון בפני מישהו וחולון עצמה קלטה ושיקמה משפחות מסונות משלה ומשל ערים אחרות, אבל מה ש„חלמיש" עושה הוא פשוט בלתי־נסבל. לדבריו, היא באה לשכונות של זוגות צעירים באמצעות סוכן, רוכשת דירות במחירים גבוהים מהמקובל והורסת את התשתית של שכונות אלה על־ידי העברת משפחות הרוסות, ובחלקן עבריינית, לתוך בתים משותפים. הדבר גורם שבעלי הדירות באותה שכונה בורחים לאזורים אחרים, אמר אילון.

פרוצה ונרקומנית

אילון וקורן קראו מכתבים של ועדי בתים, ביניהם ועד שקובל על כך ש„חלמיש" שיכנה בביתם פרוצה נרקומנית, אם ל־5 ילדים, שפתחה בית־בושת באותו בית ומזועזעת לעיתים את הדיירים הוותיקים ב„קריזות" שהיא מקבלת כאשר היא זקוקה לסמים.

סגן ראש העיריה, אפרים קורן, מסר,

השוטר דניאל בגוב פרסומת ללבני נשים

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

שוטר ממשטרת ערד נכנס בסוף השבוע לחנות ללבני נשים בערד ודרש מבעלת החנות להסיר את כרזת הפרסומת המוצבת מעל לחנות, כדי „לא להרגיז את חסידי גור בעיר". במשטרת מרחב הנגב טוענים כי מדובר ב„יוזמה פרטית" של השוטר.

ביום רביעי בשבוע שעבר נכנס השוטר, דניאל שמעון, אל חנות ללבני נשים ובגדי־ים במרכז המסחרי בערד. הוא פנה לבעלת החנות, בלה בלשניקוב, והציע לה „למען השקט" להסיר את הכרזה התלויה מעל חנותה. בכרזה מופיעה דוגמנית בבגדי־ים של „גוטקס". בעלת החנות סירבה להסיר את הכרזה באומרה, כי מדובר בעסק פרטי וכי תעשה בשטח העסק כרצונה.

ראש המועצה המקומית ערד, אברהם (ביגה) שוחט, אמר בתגובה, כי בדק את העניין אישית וכי הסתבר לו שמדובר ביוזמה מקומית של ממלא מקום מפקד תחנת ערד.

דובר משטרת מרחב הנגב, ניצב־משנה יוסף אבני, אמר: השוטר שעשה את המעשה לא היה בתפקיד. הוא הלך לצורך קניות אישיות והציע לה להוריד את התמונה. זו דעה פרטית שלו ולא של המשטרה. לא נורה לאיש להוריד כרזות פרסומת.

בלה בלשניקוב אמרה אתמול, בהתייחסה לתגובת המשטרה: „השוטר לא קנה אצלי כלום. הוא נכנס במדים ואמר לי להוריד את התמונה. כל שוטר במדים בשבילי הוא שוטר בתפקיד".

היכה למוות 3 חתולים של שכניו ש„הטרידו את מנוחתו"

הילדים שצפו במעשה האכזרי הוכו בהלם

מאת, יהושע מרקוס,
כתב „על המשמר"

מקרה חמור של התאכזרות בגורי חתולים אירע בסוף השבוע בהרצליה ובעקבותיו נעצר החשוד במעשה ושוחרר בערבות.

ביום ה' בשעה 4 אחר־הצהריים צלצל ז'אן גוסטין בדלת שכניו, משפחת ברון, וביקש לראות את שלושה גורי החתולים בביתם שברחוב המסילה בהרצליה ב', בעלי הדירה לא היו בבית, וילדתם שולה בת ה־10, שלא הבינה את כוונת השכן, פתחה את הדלת.

להדהמתה, לקח השכן את הגורים הכניסם לשק והחל להכותם באכזריות. זעקת הילדה וילדי השכנים לא הועילו, והשכן חשוד כי היכה את החתולים עד מותם. ההורים שחזרו ושמעו על המקרה הזעיקו את המשטרה והאיש נעצר.

ביום ו' הוא הובא לפני בית המשפט בהרצליה. המשטרה ביקשה לעצרו עד תום ההליכים, אולם השופט הורה לשחררו בערבות.

הוכו בהלם

החשוד בהתעללות בחתולים הובא ביום ו' לבית־משפט השלום בתל־אביב. כ"כ המשטרה, סמ"ר רינה ענבר, ציינה, כי הילדים שצפו במעשי האכזריות של החשוד הוכו בהלם, היא דרשה להאריך מעצרו ב־5 ימים.

החשוד טען בבית־המשפט, כי „היו אלו חתולים של אשפה שיללו במשך ימים, ולכן רצח במעשהו לפתור את הבעיה". האיש התחייב שלא לחזור על מעשה דומה.

השופט נתן עמית הורה לשחררו בערבות של 500 ש"ח.

לאתי עצמון והמשפחה
אתכם בצערכם במות האח
מאיר
בית ברעם

בפלילים

סטריפטיז בבית־המשפט

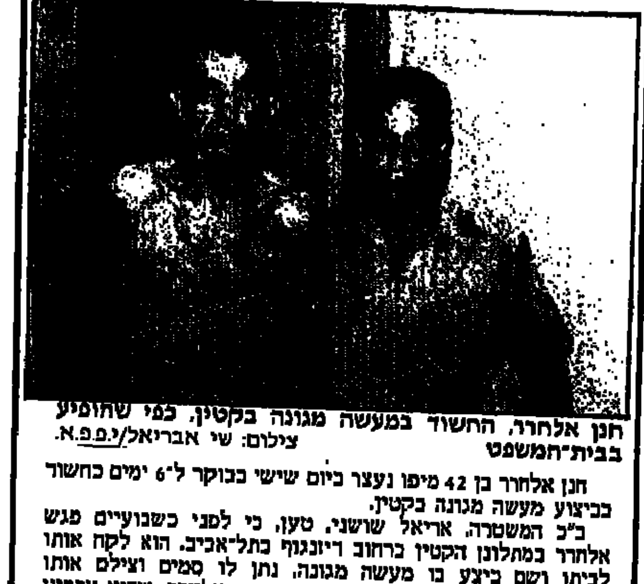

חנן אלחרר, החשוד במעשה מגונה בקטין, כפי שהופיע בבית־המשפט
צילום: שי אבריאל/י.פ.פ.א.

חנן אלחרר בן 42 מיפו נעצר ביום שישי בבוקר ל־6 ימים כחשוד בביצוע מעשה מגונה בקטין.

ב"כ המשטרה, אריאל שרשני, טען, כי לפני כשבועיים פגש אלחרר במתלונן הקטין ברחוב דיזנגוף בתל־אביב. הוא לקח אותו לביתו ושם ביצע בו מעשה מגונה. נתן לו סמים וצילם אותו בתחתונים. בא־כוח המשטרה טען, כי בדירת אלחרר, שהוא עבריין מועד, נמצאה תמונת המתלונן כשהוא בתחתונים בלבד וסיגריה ובתוכה סם.

אלחרר הובא ביום שישי לבית־משפט השלום בתל־אביב כשלגופו תחתונים בלבד. ב"כ המשטרה סיפר, כי אלחרר קרע את בגדיו במו־ידיו לאחר שנעצר.

החשוד טען להגנתו כי הוא חולה מפני שהשוטרים לא הניחו לא להתלבש כשנעצר. (עתי"ם)

שופט: אין לעצור נער על עבירות בית־ספר

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

„השמעתי באוזני החשוד את דיברי הכיבושין שהיה ראוי להם, אך לא נראה לי כי בגין ,עבירות בית־ספר' יש לעצור אותו". כך קבע שופט השלום בבאר־שבע, שמואל מינצר, בדחותו את בקשת המשטרה לעצור ל־6 ימים תלמיד תיכון החשוד במירמה והתחזות בעת בחינות הבגרות.

בא־כוח המשטרה, אבשלום בשארי, אמר בבית־המשפט, כי לפני בחינת בגרות במתמטיקה שנערכה בבית־הספר המקיף ו' בבאר־שבע ביקש החשוד, נער בן 17 מהעיירה ערוער, מחברו לעשות במקומו את הבחינה. לצורך כך החליפו ביניהם את תעודות הזהות. מורים שהבחינו בתרמית הזעיקו את המשטרה. כאשר הגיעו השוטרים הורהה החשוד כחברו.

בא־כוח המשטרה אמר, כי מדובר בעבירות המורות וכי החשוד כבר עשה בחינות אחרות שיש לחקור אותו לגביהן, ושיחרורו עלול לחבל בחקירה.

כאמור, לא נענה השופט לבקשה והורה לשחרר את הנער בערבות של 6000 ש"ח.

רופא מערד חשוד בגניבה וסחיטה

ד"ר רב קלוין בן 36 מערד נעצר ל־7 ימים בפקודת בית־משפט השלום בתל אביב, כחשוד במרמה ובגניבה על ידי מנהל, בעושק, סחיטה ואיומים.

נציגי היחידה הארצית לחקירות הונאה סיפרו בבית־המשפט, כי ד"ר קלוין הינו היזום והבעלים של מרכזים רפואיים שונים בערד, באשדוד ובכרמיאל. לצורך הקמת המרכזים האלה יצר קשר עם אנשים שונים שהשקיעו עשרות ומאות אלפי דולרים. הם התלוננו מאוחר יותר במשטרה, כי ד"ר קלוין רימה אותם וגנב את כספם תוך ביצוע עבירות נוספות של עושק וסחיטה באיומים. עוד טענה, כי יש צורך לחקור אנשים רבים נוספים שרומו על־ידי ד"ר קלוין, כולל משקיעים אשר כספם נגנב. (עתי"ם)

מואשם באונס אשתו ומעשים מגונים בבנותיו

בכתב־אישום שהוגש נגד תושב פתח־תקווה בן 32 נטען, כי אנס את אשתו, ביצע בה מעשה סדום, חיבל בה וגרם לה לפציעות רבות, וכן עשה מעשים מגונים בשתי בנותיו הקטינות. האיש נעצר ביום ו' בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב ויישלח לבדיקה פסיכיאטרית.

השופטת ויקטוריה אוסטרובסקי־כהן אסרה פירסום שמות הנאשם ובני משפחתו.

בבקשת המעצר שהוגשה ביום ו' טען התובע, עו"ד אברהם פכטר, כי מדובר במעשים מזעזעים וחמורים ביותר. הנאשם מסוכן למשפחתו ולציבור ויש להרחיקו מאשתו ובנותיו, החיים בפחד מתמיד ממנו.

לנאשם 2 בנות, בנות 8 ו־4. התובע טוען בכתב־האישום, כי בתאריכים שונים השנה ובשנה שעברה נהג הנאשם לבצע בבנותיו מעשים מגונים, כן נהג לאיים על אשתו ובנותיו, בהחזיקו בידיו סכין מטבח גדולה. מדי פעם הוו האשה והבנות נמלטות למעון לנשים מוכות.

ב־14.6.86 רבו הבנות ביניהן, ואביהן היכה אותן מכות רצח. כשניסתה האם להצילן מידיו — חבט בה, הפילה לארץ ודרך עליה ברגליו. אנתו לילה, טען התובע, בעל הנאשם את אשתו בכוח ובאיומים היכה אותה וחיבל בה ולאחר מכן ביצע בה מעשה סדום.

לחברנו יעקב יפרח ומשפחתו
אתכם באבלכם במות האב
דוד יפרח ז"ל
קיבוץ גת